

WYDZIAŁ ZINTEGROWANEGO ROZWOJU

INFORMACJA
O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ
BYDGOSZCZY W 2016 r.

grudzień 2017

Opracowanie:

Zespół Referatu Rozwoju Miasta
Wydziału Zintegrowanego Rozwoju
Urząd Miasta Bydgoszczy

SPIS TREŚCI

str.

<i>WPROWADZENIE</i>	1
<i>SYTUACJA DEMOGRAFICZNA</i>	3
<i>RYNEK PRACY I BEZROBOCIE</i>	6
<i>DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA</i>	10
<i>PRZEMYSŁ</i>	12
<i>BUDOWNICTWO</i>	14
<i>OŚWIATA I WYCHOWANIE</i>	15
<i>OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA</i>	16
<i>KULTURA</i>	18
<i>NAUKA</i>	19
<i>KULTURA FIZYCZNA, SPORT I TURYSTYKA</i>	20
<i>OCHRONA ŚRODOWISKA</i>	21
<i>INFRASTRUKTURA TECHNICZNA</i>	23
<i>GOSPODARKA PRZESTRZENNA</i>	26
<i>BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE</i>	27
<i>BYDGOSZCZ NA TLE MIAST WOJEWÓDZKICH, WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO I KRAJU</i>	30

WPROWADZENIE

W 2016 roku w Bydgoszczy odnotowane zostały zmiany w sferze życia społecznego i gospodarczego. Tempo i intensywność zjawisk zachodzących w mieście związane są ze specyfiką lokalnych uwarunkowań oraz procesów zachodzących w skali makro. Osiągnięte wyniki w wielu dziedzinach są często zbieżne z trendami odnotowywanymi w kraju.

W 2016 roku odnotowano szereg korzystnych zmian w stosunku do roku poprzedniego. Wystąpiły one m.in. na rynku pracy, gdzie nastąpił spadek stopy bezrobocia z 5,4% do 4,8% (w kraju z 9,7% do 8,2%, w województwie kujawsko-pomorskim z 13,2 do 12,0%). Liczba bezrobotnych w Bydgoszczy spadła o prawie 800 osób. Do innych pozytywnych zjawisk mających wpływ na jakość życia bydgoszczan, które miały miejsce w 2016 r. w stosunku do roku poprzedniego należy zaliczyć:

- wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw o 2,8%, co jednak nie wpłynęło na poprawę 15 pozycji Bydgoszczy na tle innych polskich miast, będących siedzibami władz wojewódzkich – 15.
- wzrost przychodów produkcji sprzedanej w budownictwie w Bydgoszczy o 3,9%, wobec spadku w województwie kujawsko-pomorskim (o 16,0%) i spadku w kraju (o 6,0%),
- spadek przestępczości (o 4,0%),
- ograniczenie emisji pyłów (spadek o 41,4%),
- spadek emisji zanieczyszczeń gazowych (o 1,9%).

Warto również odnotować, że:

- nastąpił spadek cen gazu (o 2,8%),
- ceny wody i kanalizacji również spadły, odpowiednio o 6,5% i o 4,0%,
- nastąpił spadek opłat za energię elektryczną (o 7,6%),
- nie zmieniły się koszty wywozu śmieci,
- ceny mieszkań na rynku wtórnym utrzymały się na zbliżonym poziomie,
- liczba obsłużonych pasażerów przez bydgoski port lotniczy ustabilizowała się – odprawiono prawie 340 tys. osób.

W obszarze kultury, Bydgoszcz była miejscem, w którym odbywały się cyklicznie imprezy oraz festiwale organizowane głównie w Teatrze Polskim, Filharmonii Pomorskiej i Operze Nova. Do najważniejszych imprez tego typu należały:

- Bydgoski Festiwal Operowy,
- Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. I.J. Paderewskiego,
- Bydgoski Festiwal Jazzowy,
- Bydgoski Festiwal Muzyczny,
- Międzynarodowe Operowe Forum Młodych,
- Międzynarodowy Festiwal Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych Camerimage.

Spośród najważniejszych inwestycji 2016 roku należy zaliczyć:

- Zakończenie przebudowy infrastruktury transportu szynowego wzdłuż ul. Chodkiewicza;
- Zakończenie budowy wiaduktów i przystanków kolejowych w bydgosko-toruńskim obszarze metropolitalnym BIT CITY – zintegrowany przystanek komunikacyjny Bydgoszcz Leśna, Bydgoszcz Błonie i Bydgoszcz Bielawy;
- Przebudowę i modernizację nawierzchni ulic na głównych ciągach komunikacyjnych objętych transportem zbiorowym oraz przebudowę chodników na terenie miasta Bydgoszczy”;
- Modernizację budynku przy ul. Techników 2 – powstało 47 lokali mieszkalnych, z czego 39 lokali socjalnych, a 8 chronionych;

- W ramach zadania „Likwidacja niskiej emisji wspierającej wzrost efektywności energetycznej na terenie miasta Bydgoszczy” wyposażono 6 budynków w instalacje c.o. i c.w.u. wraz z budową węzłów c.o., a w 5 budynkach wykonano stolarkę okienną i drzwiową;
- Wykonano szeroki zakres prac przy budowie Szkoły Podstawowej przy ul. gen. Tadeusza Bora-Komorowskiego 2, w tym m.in.: stan surowy zamknięty obiektu oraz ściany działowe w budynkach szkoły, przedszkola i hali sportowej.

Podobnie do lat poprzednich, również w 2016 roku odnotowano niekorzystne zjawiska w społeczno-gospodarczym życiu miasta. Należy do nich zaliczyć:

- spadek liczby mieszkańców o 1,7 tys. osób,
- wysoki udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku – 83,3% ogółu bezrobotnych,
- wysoki spadek (o 17,5%) przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług w przemyśle, przy czym największy w działach: produkcja wyrobów z metali (o 23,6%) i produkcja urządzeń elektrycznych (o 17,2%),
- spadek liczby mieszkań oddanych do użytkowania (o 8,1%).

Należy wspomnieć także o zwiększonej liczbie zapowiedzi redukcji zatrudnienia w ramach zwolnień grupowych – 748 pracowników z 14 zakładów pracy. Jednak faktycznie wypowiedzenia wręczono 311 pracownikom z 10 zakładów.

Sytuacja Bydgoszczy na tle 17 innych miast wojewódzkich w kraju była niekorzystna. W 2016 r. zaobserwowano:

- odpływ mieszkańców z miasta – Bydgoszcz była trzecia, po Poznaniu i Katowicach pod względem ujemnego salda migracji wewnętrznych na 1000 ludności,
- przewagę zgonów nad urodzeniami żywymi – 14 miejsce pod względem wysokości przyrostu naturalnego na 1000 mieszkańców,
- starzenie się społeczeństwa – 15 pozycja ze względu na indeks starości oraz udział ludności w wieku poprodukcyjnym,
- małą dostępność mieszkań – 15 miejsce pod względem zasobów mieszkaniowych na 1000 ludności oraz ostatnia – 18 pozycja odnośnie do liczby mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 ludności,
- niskie wskaźniki przedsiębiorczości – 17 miejsce pod względem liczby podmiotów w rejestrze REGON na 10 tys. mieszkańców i 18 pozycję w przypadku liczby osób fizycznych na 10 tys. mieszkańców,
- niewysoki poziom płac – 15 pozycja ze względu na przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto,
- niższą niż w innych miastach wojewódzkich kwotę dochodów budżetowych na 1 mieszkańca – 18 miejsce oraz mniejszy niż w przypadku 12 analizowanych miast udział wydatków majątkowych w wydatkach budżetowych.

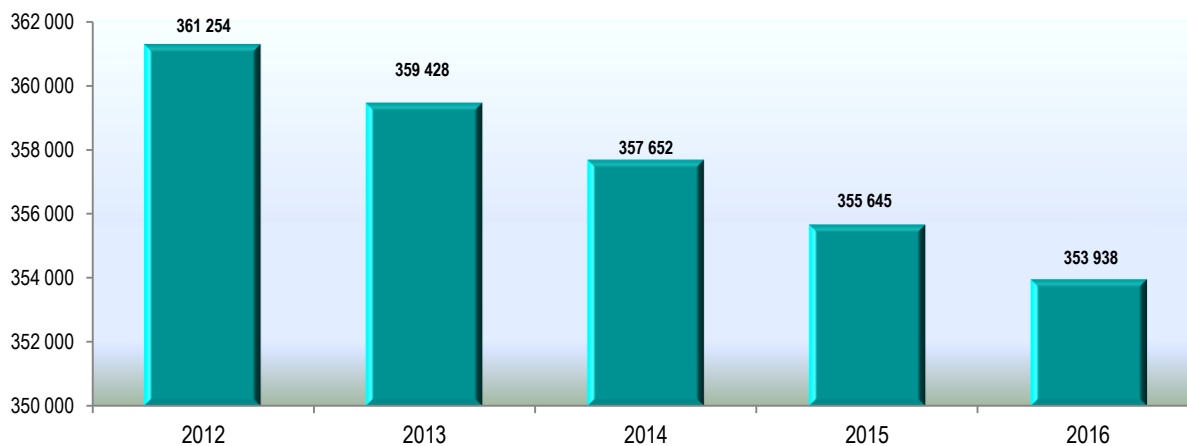
Bydgoszcz, jako największe miasto w regionie, dużo korzystniej prezentowała się na tle pozostałych dużych miast województwa kujawsko-pomorskiego. Przykładem był najniższy wskaźnik stopy bezrobocia, czy największa liczba pracujących, która stanowiła blisko 22% wszystkich pracujących w województwie kujawsko-pomorskim – najwięcej spośród miast na prawach powiatu województwa. Sygnalizowany już wcześniej budowlany zastój w Bydgoszczy potwierdziło również porównanie liczby oddanych do użytkowania mieszkań w naszym mieście (864 mieszkania), z liczbą mieszkań oddanych w dużo mniejszym Toruniu (925 mieszkań).

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Liczba mieszkańców Bydgoszczy zmniejsza się sukcesywnie, według stanu na koniec grudnia 2016 r. wyniosła **353.938 osób**, o ponad 1,7 tys. osób mniej w porównaniu z 2015 r.). Populacja Bydgoszczy stanowiła 17,0% ludności województwa kujawsko-pomorskiego.

Ludność Bydgoszczy

Stan w dniu 31 XII

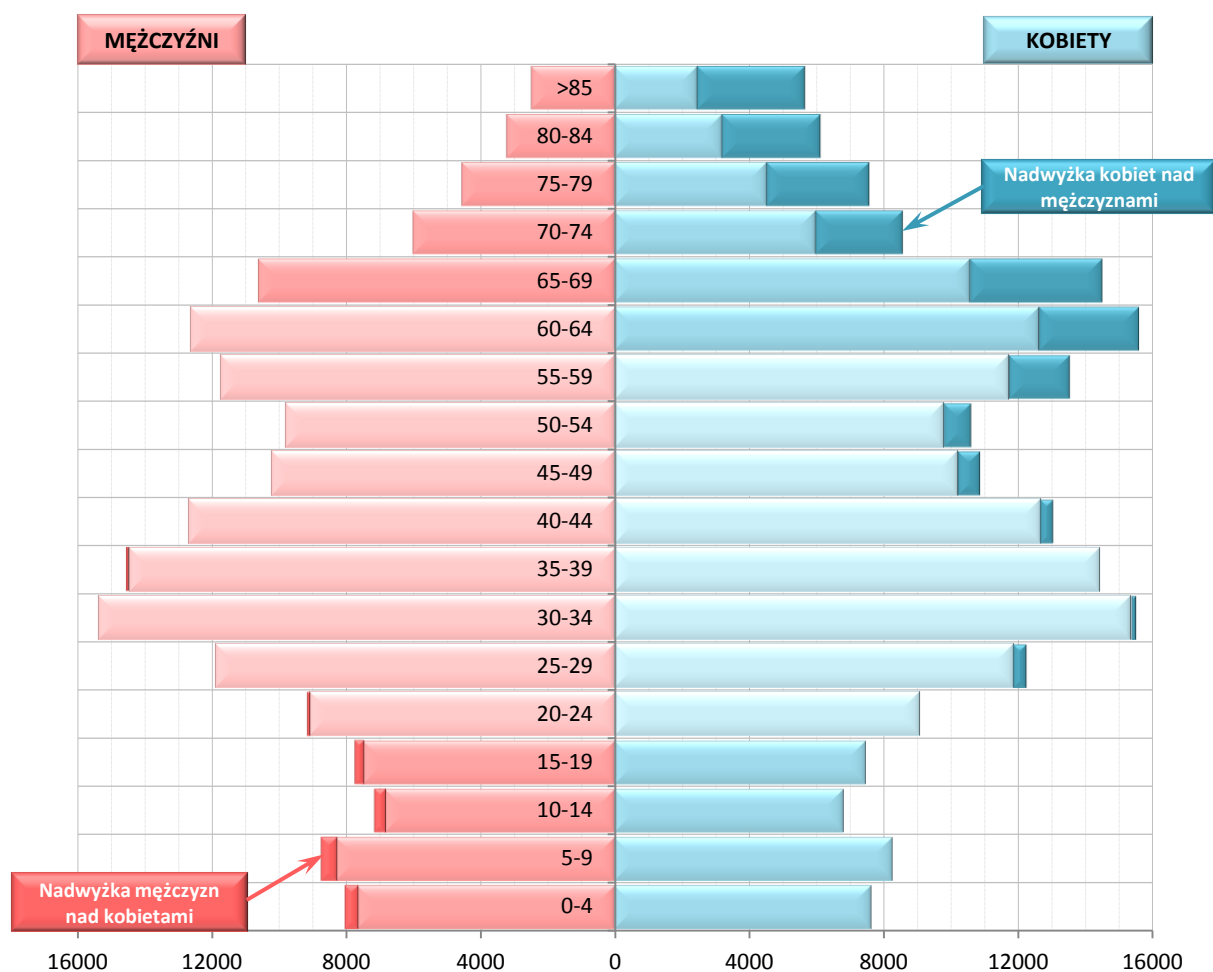
W strukturze ludności według płci nadal utrzymywała się przewaga kobiet, które stanowiły prawie 53,0% ogółu mieszkańców miasta. Współczynnik feminizacji, na przestrzeni ostatnich 10 lat, nieznacznie zmalał i osiągnął wartość prawie 113 kobiet na 100 mężczyzn.

Na podstawie danych za 2016 rok struktura wiekowa społeczeństwa przedstawiała się następująco:

Ludność:

– w wieku przedprodukcyjnym:	-	55.470 osób	-	16%
– w wieku produkcyjnym:	-	213.625 osób	-	60%
– w wieku poprodukcyjnym:	-	84.843 osoby	-	24%

Ludność wg płci i wieku (stan w dniu 31 XII 2016 r.)

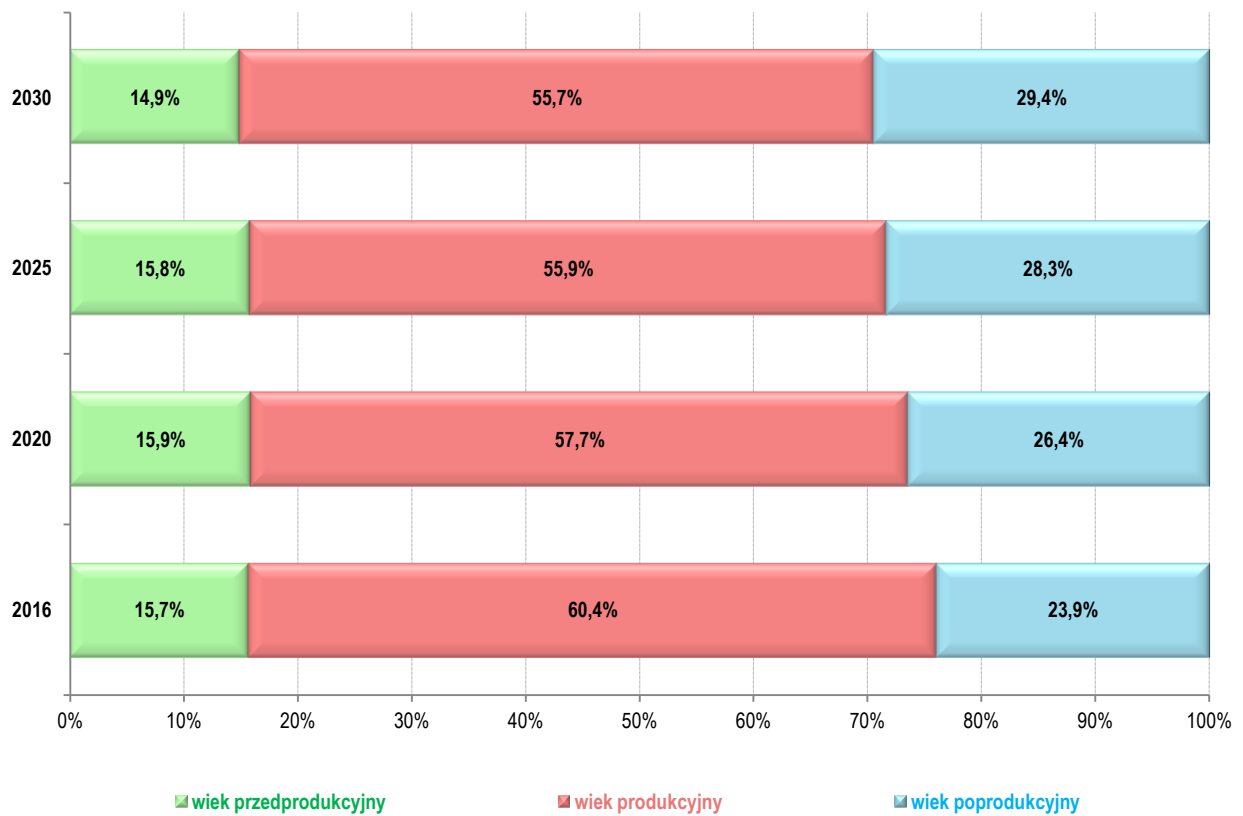
źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, Bank Danych Lokalnych (BDL) GUS

W 2017 r. Główny Urząd Statystyczny opublikował, jako opracowanie eksperymentalne, **Prognozę demograficzną gmin na lata 2017-2030**, w której za punkt wyjścia przyjęto stan ludności w dniu 31.12.2016 r. Prognoza ta przewiduje dalszy spadek liczby ludności miasta, do poziomu ok. 324,6 tys. mieszkańców w 2030 roku. W odniesieniu do 2016 r. oznacza to ubytek ludności o blisko 29,9 tys. tj. o ok. 9% mieszkańców miasta. Według prognozy przewidywane jest utrzymywanie się niekorzystnych tendencji demograficznych, mających swoje odbicie w strukturze ekonomicznych grup wieku mieszkańców Bydgoszczy. Efektem tych zmian będzie:

- dalszy spadek liczebności i udziału grupy osób w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat),
- dalszy wzrost liczebności grupy osób w wieku poprodukcyjnym (60/65 lat i więcej).

Natomiast w grupie osób w wieku produkcyjnym (18-59/64) nadal utrzymywać się będzie tendencja spadkowa. Zmiany te spowodują zwiększenie współczynnika obciążenia demograficznego, według prognozy w 2030 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadać będzie 79 osób w wieku nieprodukcyjnym (w 2012 r. wyniósł – 58; w 2016 roku – 66).

Zmiany struktury prognozy demograficznej przedstawia poniższy wykres:

źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

RYNEK PRACY I BEZROBOCIE

Przeciętna liczba zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw w Bydgoszczy w 2016 r. wyniosła 57,3 tys. osób, tzn. była podobna jak przed rokiem i stanowiła 23,1% zatrudnionych w województwie.

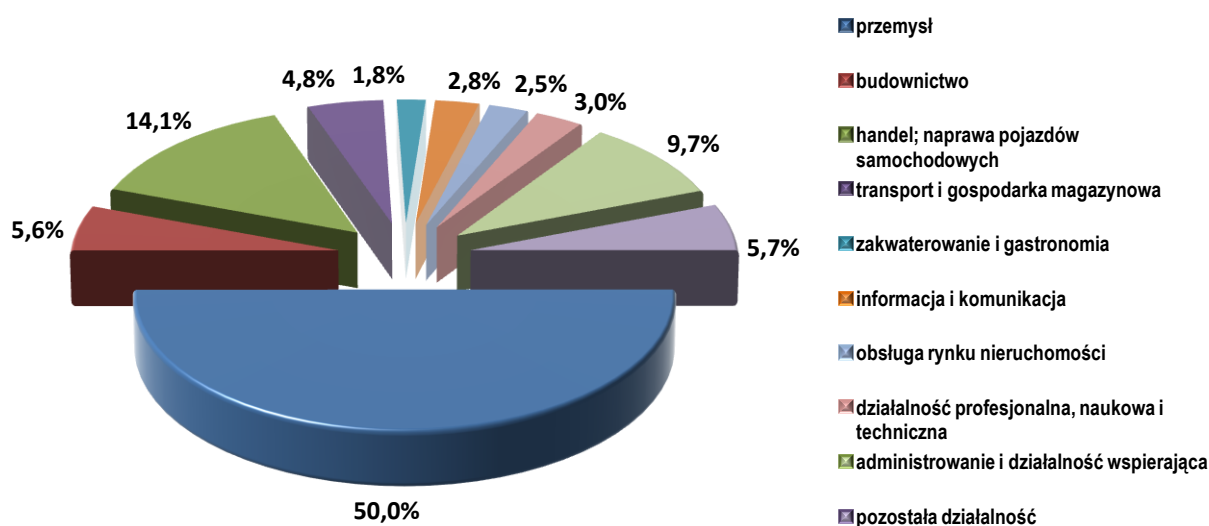
Spadek przeciętnego zatrudnienia odnotowano w sekcji:

- budownictwo (o 2,3%),

Największy wzrost zatrudnienia wykazały sekcje:

- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 18,6%),
- informacja i komunikacja (o 12,6%),
- zakwaterowanie i gastronomia (o 5,4%).

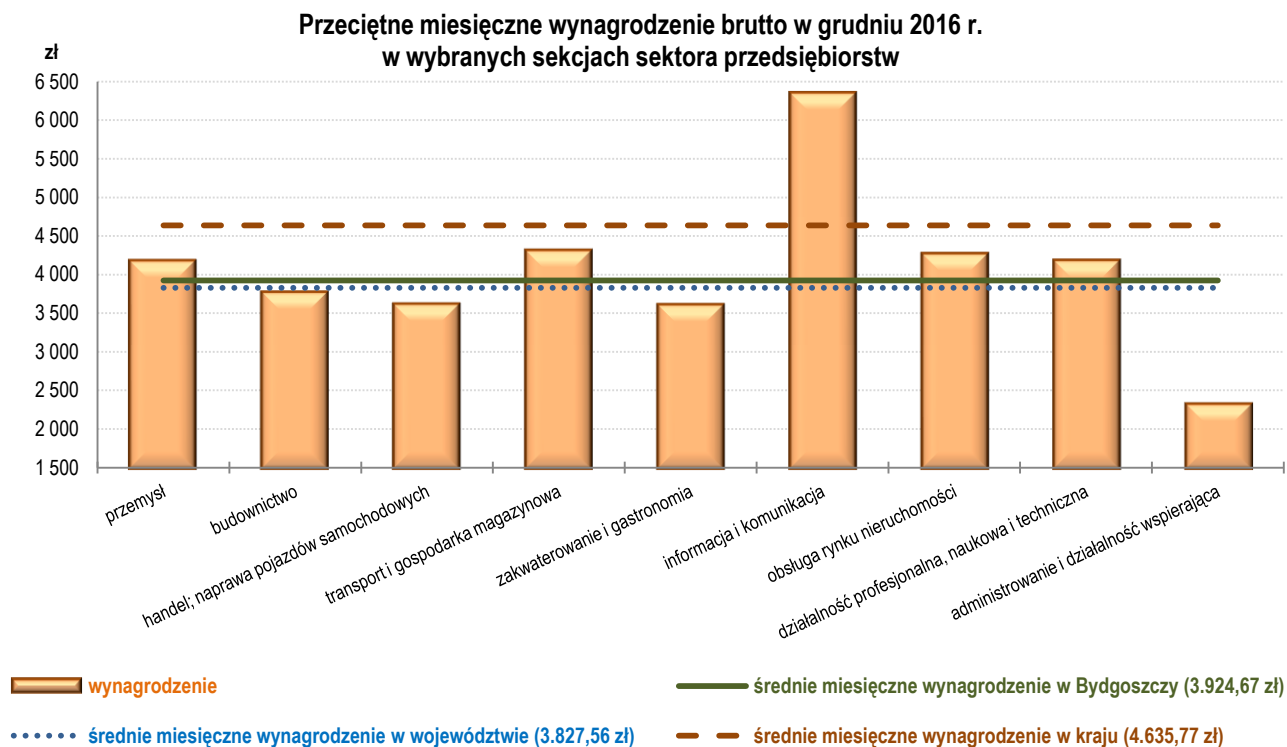
Struktura zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w 2016 r.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2016 r. wyniosło 3.687,51 zł i wzrosło o 2,8% w skali roku. Przeciętne wynagrodzenie w Bydgoszczy w 2016 r. było o 2,9% wyższe niż średnia wojewódzka, jednak o 13,8% niższe niż w średnia krajowa.

W grudniu 2016 r. przeciętna płaca w Bydgoszczy wyniosła 3.924,67 zł i była o 711 zł niższa niż średnia w kraju i wyższa o 97 zł niż w województwie.

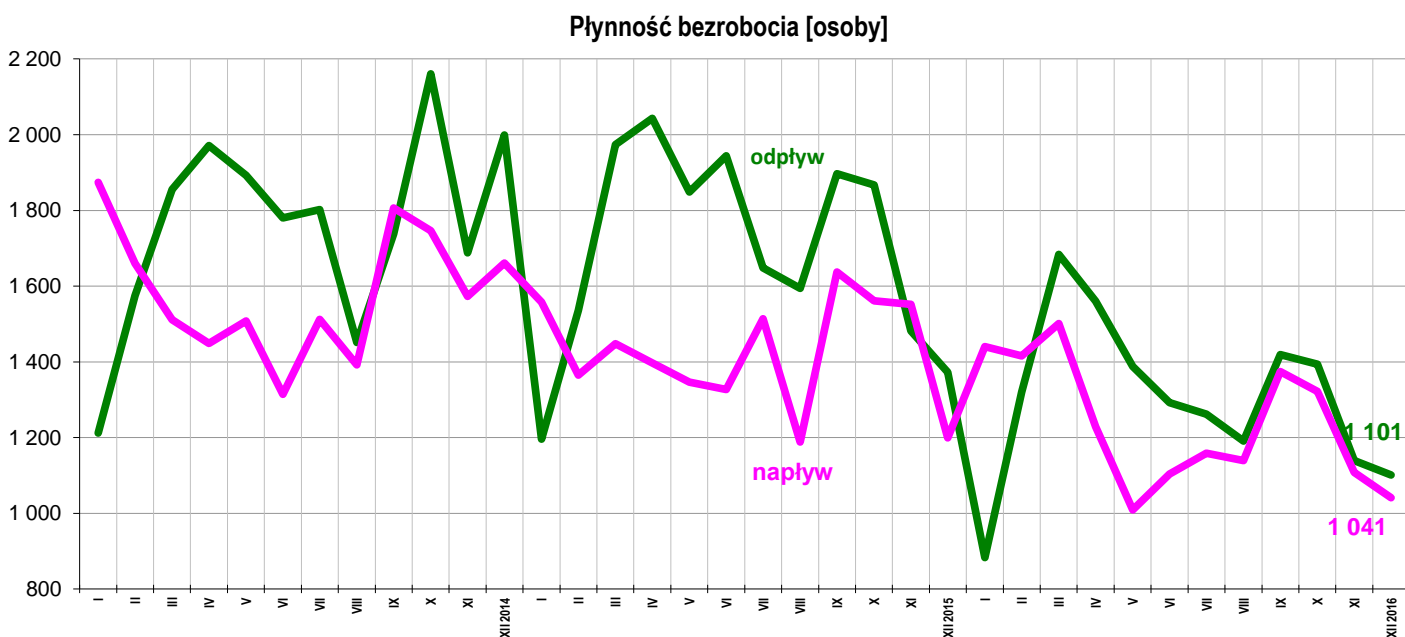
Wśród analizowanych sekcji, najwyższe przeciętne wynagrodzenie brutto odnotowano w sekcji informacja i komunikacja – o 61,9% wyższe niż średnio w Bydgoszczy.

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy w grudniu 2016 r. wynosiła prawie 11,2 tys. osób i zmalała w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego o ponad 1,1 tys. osób (tj. spadek o prawie 9,3%).

W Bydgoszczy liczba bezrobotnych również zmalała o prawie 800 osób (tj. o 9,0%) i w końcu grudnia 2016 r. zarejestrowanych było ponad 8,0 tys. osób. Pozytywnym przejawem jest przewaga osób wyrejestrowujących się nad napływem bezrobotnych, która miała miejsce prawie w całym roku, oprócz jego dwóch pierwszych miesięcy.

źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy

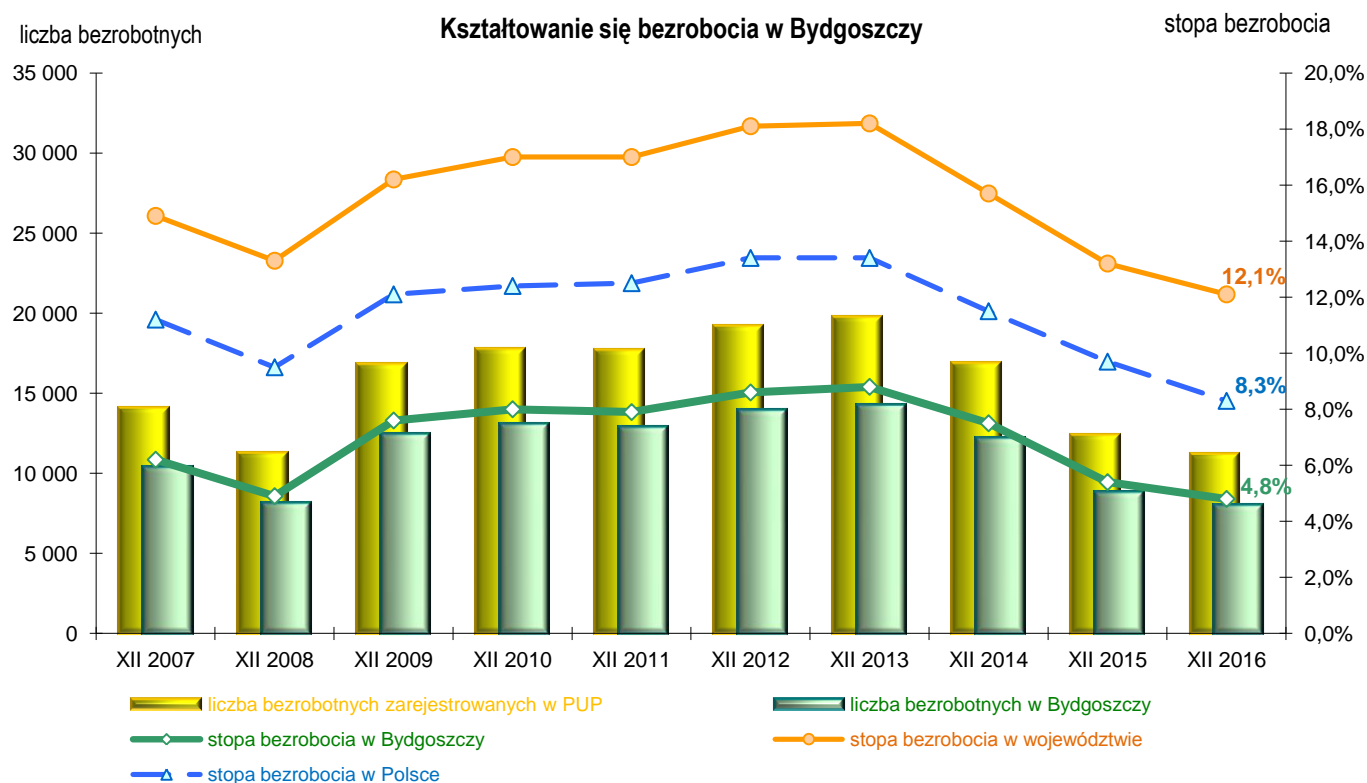
Większą część ogółu bezrobotnych, mimo wyższego poziomu wykształcenia, stanowiły kobiety, a ich udział wzrósł z 53,1% w 2015 r. do 54,7% w 2016 r. Zmalał natomiast udział długotrwale bezrobotnych (powyżej 24 miesięcy), który wyniósł 18,3% (w poprzednim roku 19,8%).

Nadal niekorzystnym zjawiskiem jest wysoki odsetek bezrobotnych bez prawa do zasiłku, który w 2016 r. wyniósł 83,3% ogółu bezrobotnych wobec 82,9% w 2015 r.

Wśród bezrobotnych osoby z najniższymi kwalifikacjami, tj. z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym stanowiły najliczniejszą grupę – 28,0% (przed rokiem – 27,5%). Drugą pod względem wielkości grupę stanowili bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 24,6% (na koniec 2015 r. stanowili 26,4%). Chociaż osoby z wyższym wykształceniem stanowią niewielki odsetek bezrobotnych, niepokojącym był fakt, że ich udział w ostatnich latach stale wzrastał – z 16,7% w końcu 2015 r. do 18,2% w grudniu 2016 r.

Duży odsetek bezrobotnych stanowili ludzie młodzi. W grudniu 2016 r. 34,0% (w 2015 roku 33,4%) ogółu zarejestrowanych bezrobotnych nie przekroczyło 34 roku życia.

Na koniec grudnia 2016 r. **stopa bezrobocia** wynosiła w Bydgoszczy **4,8%** i była niższa o 0,6 p. proc. niż przed rokiem.

źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy

Działaniami aktywizującymi bezrobotnych w 2016 roku objęto 2.947 osób (w poprzednim roku 3.931 osób), w tym w szczególności:

- pracami interwencyjnymi 257 osób – (w ub. roku – 313 osób),
- robotami publicznymi – 73 osoby (w ub. roku – 70 osób),
- szkoleniami – 411 osób (w ub. roku – 886 osób),
- stażami – 1.140 osób (w ub. roku – 1.746 osób),
- dotacjami – 242 osoby (w ub. roku – 280 osób).

Ponadto w celu pobudzenia lokalnego rynku pracy realizowano:

- wspieranie samozatrudnienia osób bezrobotnych poprzez szkolenia biznesowe, udzielanie środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, informację i doradztwo,

- przydzielanie dodatków aktywizacyjnych,
- badania lokalnego rynku pracy, dotyczące oczekiwań osób niepełnosprawnych bezrobotnych co do popytu na pracę, podnoszenia kwalifikacji, czy przygotowania zawodowego; oczekiwań pracodawców organizujących staże i przygotowanie zawodowe; przebiegu szkoleń dla osób bezrobotnych oraz potrzeb kadrowych lokalnych pracodawców;
- monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz ewaluację projektów realizowanych w ramach środków unijnych;
- rozpowszechnianie informacji o usługach i instrumentach rynku pracy.

Działania na rzecz aktywizacji bezrobotnych finansowane były zarówno przez Fundusz Pracy (1.769 osób – w ub. roku 2.572 osoby) jak i środki unijne (1.175 osób – w ub. roku 1.353 osoby).

Sytuacja na rynku pracy miała wpływ na liczbę zapowiedzi zwolnień grupowych, jakie pojawiały się w przeciągu 2016 roku na bydgoskim rynku pracy.

Zamiar zwolnienia 748 pracowników (w poprzednim roku 130 osób) zgłosiło 14 zakładów, przy czym największe zapowiedzi redukcji zatrudnienia dotyczyły:

- iQor Global Services Poland Sp. z o.o. (216 osób),
- ManpowerGroup Sp. z o.o. (155 osób),
- Randstad Services APO Sp. z o.o. (112 osób),
- Bydgoskie Fabryki Mebli w likwidacji (54 osoby).

Faktyczne wypowiedzenia wręczyło 10 zakładów 311 pracownikom.

W celu wspierania osób bezrobotnych realizowane były projekty współfinansowane ze środków UE:

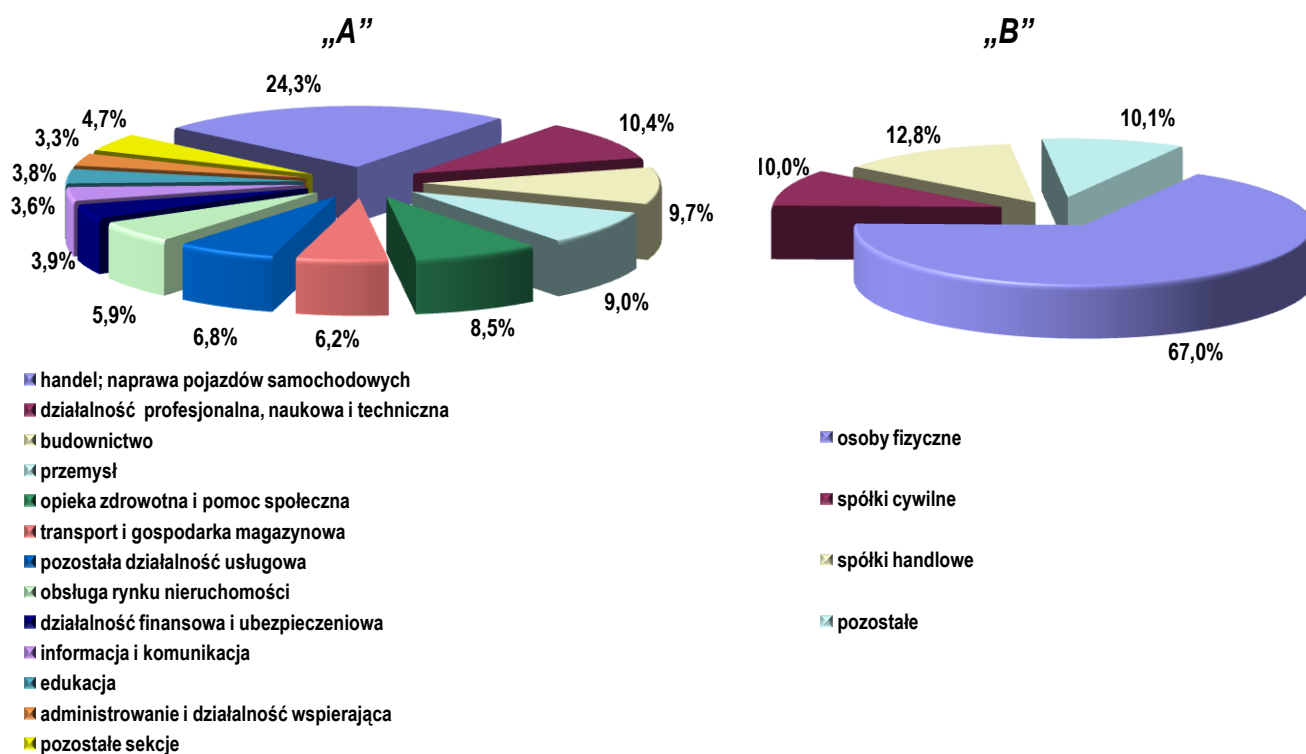
- „Aktywizacja zawodowa osób młodych pozostających bez pracy” – skierowany do osób bezrobotnych w wieku od 18 do 29 lat, które nie uczestniczą w kształceniu formalnym lub szkoleniu (tzw. młodzież NEET),
- „Wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych” – skierowany do osób bezrobotnych powyżej 29 roku życia,
- „Administr@tor sieci - pewna praca, lepszy start! Program mobilności ponadnarodowej” – skierowany do osób z grupy NEET w wieku 18-35 lat.

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

W końcu grudnia 2016 r. w Bydgoszczy funkcjonowało ogółem **42,9 tys. podmiotów gospodarki narodowej** (o 65 podmiotów więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego). Podmioty te stanowiły 22,1% wszystkich jednostek w województwie.

W sektorze prywatnym działało 97,1% jednostek (w analogicznym okresie ub. roku 97,2%).

Struktura podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON według sekcji (wykres „A”) i formy prawnej (wykres „B”) w XII 2016 roku

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

W ogólnym rozrachunku nastąpił wzrost liczby firm w części znaczących sekcji. Największą dynamiką wykazała się sekcja związana z administrowaniem i działalnością wspierającą (wzrost o 4,2%), opieką zdrowotną i pomocą społeczną (wzrost o 3,5%) oraz obsługą rynku nieruchomości (wzrost o 3,4%).

Spadek odnotowała m.in. sekcja: handel (o 2,7%), działalność finansowa i ubezpieczeniowa (o 2,5%), budownictwo (o 1,6%) oraz przemysł (o 0,4%).

W przeciągu roku przybyło spółek prawa handlowego (wzrost o 7,1%) i spółek cywilnych (wzrost o 0,5%).

W oparciu o kapitał zagraniczny działalność gospodarczą prowadziły 632 spółki prawa handlowego (tj. o 36 więcej niż przed rokiem).

Nastąpiły także zmiany w zakresie struktury podmiotów gospodarczych według liczby zatrudnionych, na które bezpośredni wpływ wywarł ogólny wzrost liczby firm. Najwięcej podmiotów przybyło w kategorii firm mikro tj. zatrudniających do 9 osób (wzrost o 84).

W efekcie struktura podmiotów gospodarki narodowej w grudniu 2016 r. przedstawiała się następująco:

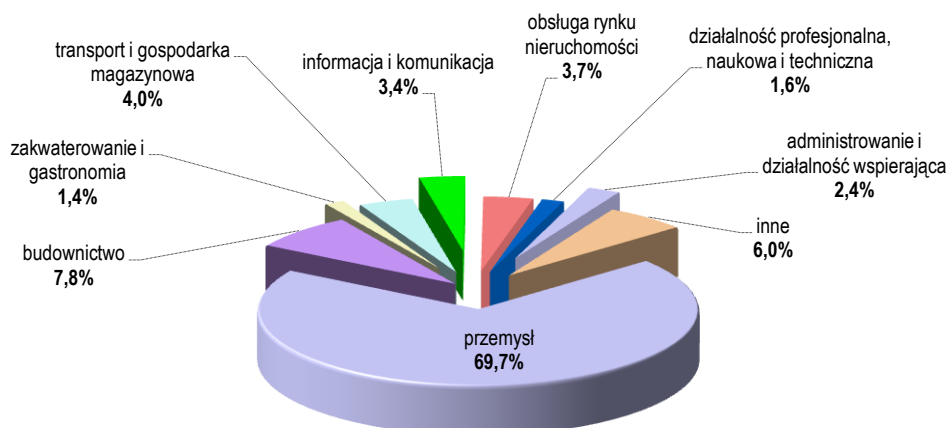
Wyszczególnienie	Ogółem	Małe (do 49 pracowników)		Średnie (50-249)	Duże (250 i więcej)
			w tym: mikro (do 9)		
1	2	3	4	5	6
XII 2015 r.	42 864	42 439	40 998	365	60
XII 2016 r.	42 926	42 505	41 082	357	64
2015=100	100,1	100,2	100,2	97,8	106,7
udział do ogółu w 2016 roku	100,00%	99,02%	95,70%	0,83%	0,15%

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

Przedsiębiorstwa mające siedzibę w Bydgoszczy wypracowały w 2016 r. przychód ze sprzedaży wyrobów i usług w wysokości 13.617,5 mln zł tj. o 1.480,3 mln zł niższy niż w roku poprzednim (niższy o 9,8%).

Dominujący udział w przychodach ze sprzedaży w sektorze przedsiębiorstw miał przemysł – 69,7%.

Struktura przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług wg sekcji PKD w 2016 roku

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

Spadek wykazała sekcja, której udział w przychodach ze sprzedaży był dominujący tj. przemysł (spadek o 17,5%). Wzrost przychodów odnotowały przedsiębiorstwa z prawie wszystkich sekcji, w tym największy: przedsiębiorstwa zajmujące się działalnością profesjonalną, naukową i techniczną (wzrost o 37,9%), a także działające w sekcjach informacja i komunikacja (wzrost o 19,0%), transport i gospodarka magazynowa (wzrost o 14,1%) oraz zakwaterowanie i gastronomia (wzrost o 13,2%).

Osiągnięte przez bydgoskie przedsiębiorstwa przychody ze sprzedaży wyrobów i usług stanowiły ok. 19,7% ogółu przychodów produkcji wytworzonej w województwie kujawsko-pomorskim.

PRZEMYSŁ

Przedsiębiorstwa przemysłowe uzyskały w 2016 r. gorsze wyniki niż przed rokiem. Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług (w cenach bieżących) w wysokości 9.488,9 mln zł spadły o 17,5% w skali roku.

Wartość produkcji sprzedanej przemysłu w kraju wzrosła o 3,1%, natomiast w województwie spadła o 0,6%.

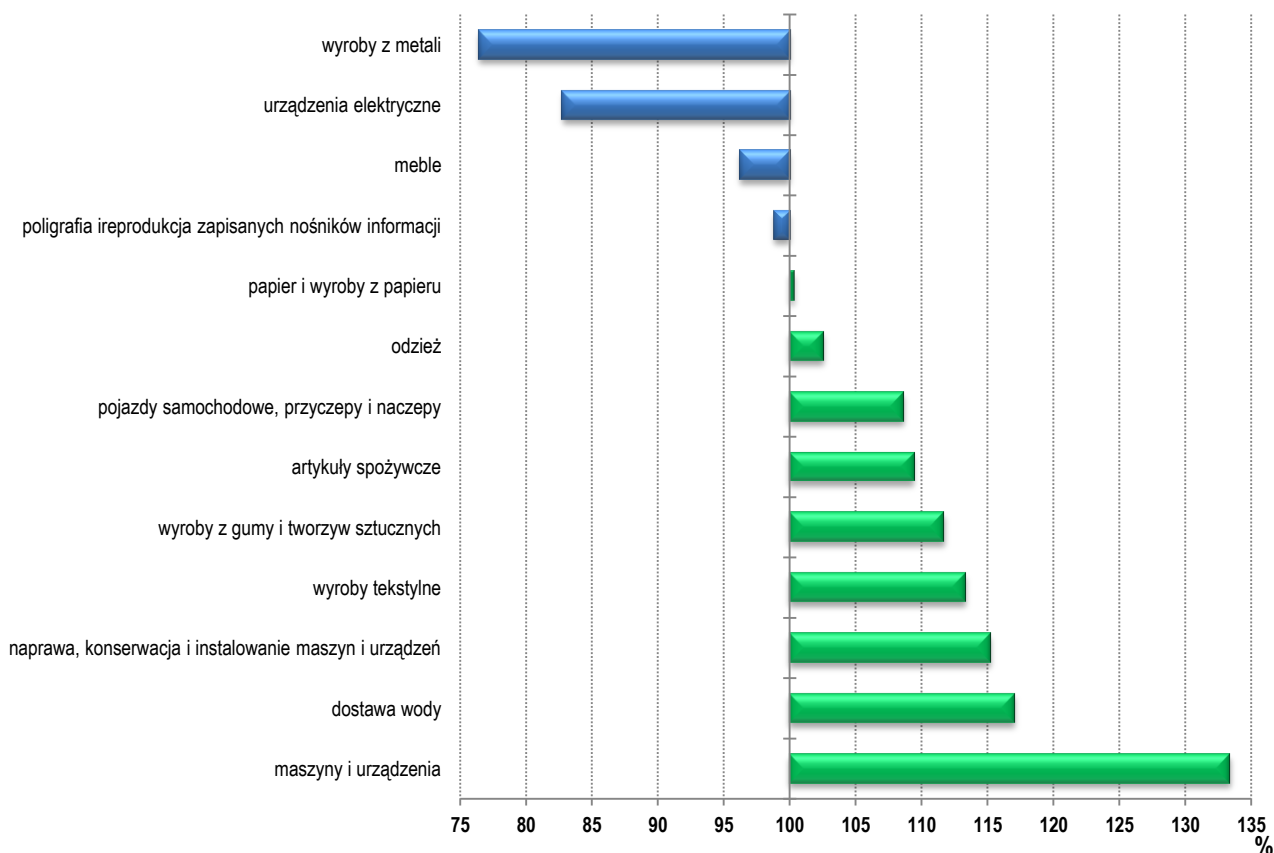
W stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku bydgoskie firmy, pomimo ogólnego spadku, w wielu działach odnotowały wzrost produkcji, przy czym największy w zakresie:

- produkcji maszyn i urządzeń (o 33,4%),
- dostawy wody (o 17,1%),
- naprawy, konserwacji i instalowania maszyn i urządzeń (o 15,2%),
- produkcji wyrobów tekstylnych (o 13,4%).

Największy spadek przychodów dotyczył działów:

- produkcji wyrobów z metali (o 23,6%),
- produkcji urządzeń elektrycznych (o 17,2%),
- produkcji mebli (o 3,7%).

Dynamika przychodu ze sprzedaży wyrobów i usług w przemyśle w 2016 r. (2015=100)

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

W strukturze produkcji przemysłowej dominował dział: produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (18,7%), produkcja artykułów spożywczych (13,0%) oraz produkcja wyrobów z metali (9,9%).

■ wyroby z gumy i tworzyw sztucznych

Struktura produkcji przemysłowej w 2016 r.

■ artykuły spożywcze

■ wyroby z metali

■ papier i wyroby z papieru

■ maszyny i urządzenia

■ naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń

■ dostawa wody

■ meble

■ urządzenia elektryczne

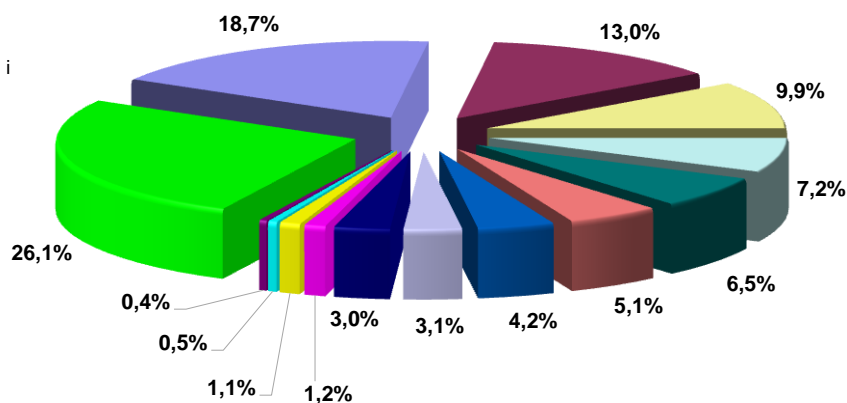
■ poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji

■ odzież

■ wyroby tekstylne

■ pojazdy samochodowe, przyczepy i naczepy

■ pozostałe

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

W omawianym okresie przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w przemyśle wyniosło 3.976 zł (wzrosło o 0,7% w stosunku do roku poprzedniego), a wydajność pracy na 1 zatrudnionego 329,5 tys. zł (spadek o 17,7% w skali roku). W tym samym okresie przeciętne wynagrodzenie w przemyśle w kraju wyniosło 4.329 zł (wzrosło o 3,2%), natomiast w województwie 3.712 zł (wzrost o 3,6%).

BUDOWNICTWO

W 2016 roku budownictwo zrealizowało sprzedaż (w bieżących cenach bazowych) w wysokości 1.058,3 mln zł tj. o 3,9% wyższą niż w 2015 r. (w województwie o 16,0% niższą, w kraju o 6,0% niższą), w tym spadek odnotowano w dziale budowy budynków o 4,5% i robót budowlanych specjalistycznych o 3,8%. Produkcja budowlana bydgoskich firm stanowiła ok. 19,2% produkcji wszystkich firm budowlanych w województwie kujawsko-pomorskim.

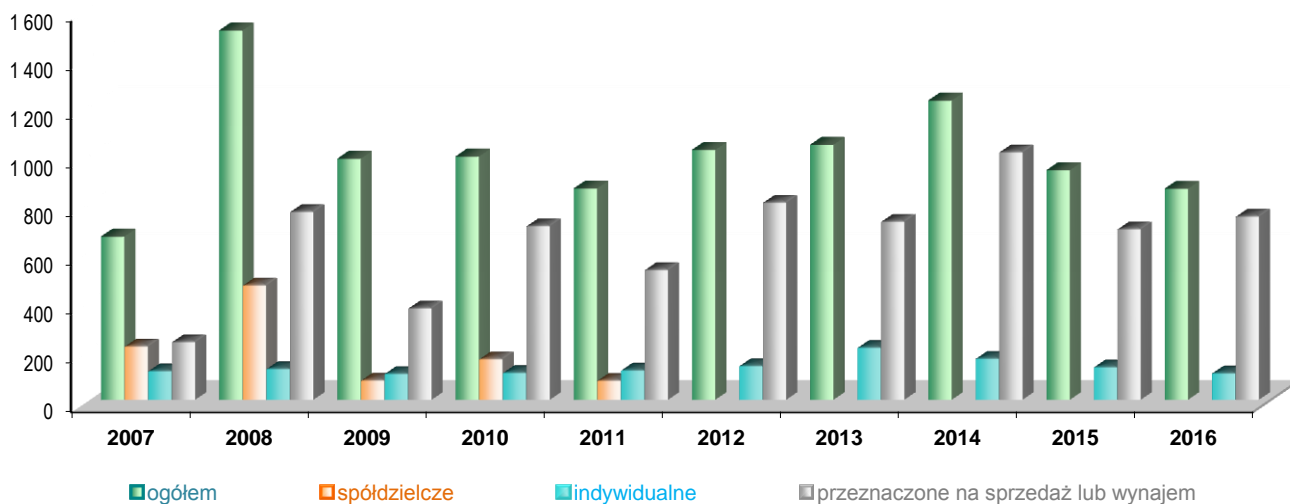
Wydajność pracy na 1 zatrudnionego w budownictwie wyniosła 330,9 tys. zł i była o 6,3% wyższa niż przed rokiem. Przeciętne wynagrodzenie brutto wyniosło 3.709 zł i było o 2,6% wyższe niż w roku poprzednim. Dla porównania w omawianym okresie w kraju wyniosło 4.253 zł (wzrosło o 4,3%), a w województwie 3.680 zł (wzrosło o 2,2%).

W zakresie budownictwa mieszkaniowego w 2016 roku oddano do użytkowania 864 mieszkania (tj. o 8,1% mniej niż w 2015 roku), o przeciętnej powierzchni użytkowej 1 mieszkania 59,4 m², w tym:

- przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem	- 753 mieszkania,	(w ub. roku 701),
- w budownictwie indywidualnym	- 111 mieszkań,	(w ub. roku 136),
- społecznych czynszowych	- 0 mieszkań,	(w ub. roku 103),
- spółdzielczych	- 0 mieszkań,	(w ub. roku 0).

Liczba oddanych mieszkań w Bydgoszczy stanowiła 13,8% wszystkich mieszkań oddanych do użytkowania w województwie.

Mieszkania oddane do użytkowania w Bydgoszczy

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

Wybudowane mieszkania z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem stanowiły 87,2% ogółu mieszkań oddanych do użytkowania w minionym roku, a w budownictwie indywidualnym 12,8%.

OŚWIATA I WYCHOWANIE

W roku szkolnym 2016/2017 (wg stanu na początek roku szkolnego) na terenie Bydgoszczy w 281 placówkach pobierało naukę 48,8 tys. uczniów i tak w:

- 58 szkołach podstawowych - 19,0 tys. uczniów,
- 64 gimnazjach - 8,7 tys. uczniów,
- 102 szkołach ponadgimnazjalnych - 16,7 tys. uczniów,
w tym: w 26 liceach ogólnokształcących - 5,2 tys. uczniów,
- 57 szkołach policealnych i pomaturalnych - 4,3 tys. uczniów.

Wg stanu na początek roku szkolnego 2016/2017 działalność prowadziło 139 placówek wychowania przedszkolnego (w tym 27 placówki to oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych), do których uczęszczało prawie 11,3 tys. dzieci.

W porównaniu z rokiem szkolnym 2015/2016 zmniejszeniu uległa zarówno liczba dzieci objętych nauczaniem przedszkolnym jak i uczniów. Jest to odzwierciedlenie istniejącej od kilku lat tendencji spadku liczby mieszkańców miasta.

Poza siecią szkół na terenie miasta działały również inne placówki oświatowo-wychowawcze, które uzupełniają funkcjonowanie systemu oświaty w Bydgoszczy. Miasto Bydgoszcz jest organem prowadzącym m.in. dla:

- Pałacu Młodzieży,
- Młodzieżowych Domów Kultury,
- burs,
- poradni psychologiczno-pedagogicznych.

W omawianym okresie realizowano szeroki zakres prac w zakresie prowadzenia i utrzymania systemu oświatowego w mieście. Ponadto realizowano także projekty edukacyjne finansowane ze środków unijnych:

- „Erasmus+”,
- „Czas na staż”,
- „Doskonalenie zawodowe w praktyce”,
- koszty utrzymania projektu i zapewnienia trwałości systemów wdrożonych przy realizacji projektu unijnego pn. „Realizacja systemu innowacyjnej edukacji w województwie kujawsko – pomorskim poprzez zbudowanie systemu dystrybucji treści edukacyjnych”.

W 2016 roku w ramach działań inwestycyjnych, dokonano m.in.:

- kontynuowano budowę Szkoły Podstawowej przy ul. gen. Bora Komorowskiego 2,
- w ramach zadania „Budowa, przebudowa i modernizacja budynków oświatowych oraz boisk przyszkolnych” wybudowano boisko wielofunkcyjne na terenie ZSO nr 4 przy ul. Stawowej 39, przebudowano boiska (na wielofunkcyjne) na terenie: ZS nr 21 przy ul. Bałtyckiej 59, Gimnazjum Nr 20 przy ul. Karpackiej 30 oraz ZS nr 6 przy ul. Staroszkolnej 12,
- w ramach zadania „Modernizacja terenu sportowego ZS nr 24 na os. Osowa Góra (Program BBO)” przebudowano i rozbudowano boisko do piłki nożnej na terenie ZS nr 24 – ul. Puszczykowa.

Wartość wykonanych robót ogółem wyniosła ponad 29,7 mln zł (w poprzednim roku ponad 17,1 mln zł).

OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

Podstawowa opieka zdrowotna była świadczona w samodzielnych publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej, indywidualnych i grupowych praktykach lekarskich zlokalizowanych na terenie całego miasta. W 2016 roku w Bydgoszczy działało 175 przychodni ogółem, z czego przychodni podległych samorządowi było 16. Na 1 przychodnię przypadały przeciętnie 2023 osoby, o 45 mniej niż przed rokiem. Usługi medyczne świadczyły także 62 praktyki lekarskie. W 2016 r. w Bydgoszczy udzielono 3 886,6 tys. porad lekarskich, o 2,1% więcej niż przed rokiem.

Poza tym w mieście działało 14 szpitali, dysponujących 3417 łózkami (o 24 więcej niż w 2015 r.). Na 1 łóżko w 2016 r. przypadało 104 mieszkańców (o 1 mniej niż w poprzednim roku).

Przy współdziałaniu organizacji pozarządowych realizowane były zarówno programy profilaktyczne, jak i promocja zdrowia upowszechniająca wiedzę o głównych jej uwarunkowaniach. W ramach Miejskiego Programu Promocji Zdrowia realizowane były programy dotyczące:

- profilaktyki i terapii antynikotynowej „Uwolnijmy dzieci od dymu nikotynowego”,
- opieki zdrowotnej nad matką, noworodkiem i małym dzieckiem „Wcześniak w domu”,
- profilaktyki nowotworowej – „Ewa”, „Adam”,
- wczesnej profilaktyki w chorobach nowotworowych złośliwych i występowania zaburzeń psychicznych,
- wczesnej profilaktyki próchnicy zębów,
- wczesnego wykrywania jaskry,
- badań przesiewowych słuchu u 16-latków.

Działania profilaktyczne objęły łącznie 28.372 osoby.

Programy z zakresu przeciwdziałania patologiom społecznym w zakresie uzależnień od alkoholu, narkotyków i innych środków odurzających realizowane były również przez Bydgoski Ośrodek Rehabilitacji, Terapii Uzależnień i Profilaktyki „BORPA” w oparciu o stałą kadrę merytoryczną specjalistów psychoterapii uzależnień i psychoprofilaktyki oraz Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Programy profilaktyki i promocji zdrowia realizowane były również przez organizacje nie należące do sektora finansów publicznych, m.in. takie jak: Polski Czerwony Krzyż, Caritas Diecezji Bydgoskiej, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Stowarzyszenie „Z Potrzeby Serca” i „Bydgoska Pomoc Społeczna”.

Zespół Żłobków Miejskich prowadził działalność w 8 placówkach, które dysponowały 970 miejscami normatywnymi.

Działania na rzecz włączenia społecznego realizowały również m.in.:

- Centrum Integracji Społecznej – samorządowy zakład budżetowy, którego celem było wsparcie i readaptacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i umożliwienie im wyjścia z izolacji,
- Zakład Aktywności Zawodowej – samorządowy zakład budżetowy, który prowadził działalność produkcyjno-usługową zatrudniając osoby niepełnosprawne, w celu przygotowania i wprowadzenia do pracy na otwartym rynku pracy jak największej liczby osób niepełnosprawnych.

Na terenie miasta Bydgoszczy działał Bydgoski Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych dla dzieci i młodzieży pozbawionych częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej obejmujący jedenaście filii oraz jeden Rodzinny Dom Dziecka. W 2016 r. w placówkach BZPOW z pomocy skorzystało 330 dzieci.

W mieście do 30 czerwca 2016 roku funkcjonowały trzy Domy Pomocy Społecznej o zasięgu ponadlokalnym, które od 1 lipca zostały włączone w skład Zespołu Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia. W ramach 301 miejsc ZDPSiOW zapewnił pomoc 336 podopiecznym. Usługi świadczone są także przez trzy

Domy Dziennego Pobytu, w tym Ośrodek Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej, które zapewniły opiekę dzienną 198 podopiecznym (170 miejsc rzeczywistych).

Podobnie jak w przypadku DPS-ów, do 30 czerwca 2016 roku funkcjonowało sześć Środowiskowych Domów Samopomocy, które od 1 lipca zostały włączone w skład Zespołu Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia. W ramach 183 miejsc statutowych, Zespół zapewnił opiekę 218 osobom z zaburzeniami psychicznymi oraz niepełnosprawnością intelektualną (w poprzednim roku skorzystało z pomocy 215 osób).

Realizacją zadań związanych z tworzeniem nowych rodzin zastępczych, ze wspieraniem istniejących już rodzin zastępczych i pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych, jak i promowaniem idei rodzicielstwa zastępczego zajmował się Dział Rodzinnej Pieczy Zastępczej MOPS.

Pomoc rodzinom w przezwyciężaniu trudności w wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo-wychowawczej realizował zespół specjalistów Działu Wsparcia Rodziny i Asysty Rodzinnej MOPS.

Od 1 kwietnia 2016 roku funkcjonuje Program 500+ przyznający świadczenia wychowawcze. W ramach programu wypłacono 231.787 świadczeń dla 19.408 bydgoskich rodzin.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Bydgoskim Zespole Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych świadczył pomoc osobom dorosłym, dzieciom i rodzinom, które znalazły się w sytuacji kryzysowej w wyniku zdarzenia losowego, sytuacji rodzinnej, bądź trudnych przeżyć osobistych.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz upośledzonych umysłowo realizował DPS „Słoneczko”.

Ponadto świadczone usługi opiekuńcze osobom potrzebującym w miejscu zamieszkania, które z powodu wieku, stanu zdrowia nie są w stanie samodzielnie zaspokoić codziennych potrzeb życiowych zakresie utrzymania m.in. higieny osobistej, czystości odzieży, przygotowania posiłku itp. Łącznie w 2016 roku pomoc skierowana została do 801 osób.

Realizowano m.in. wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, mający na celu ograniczenie zjawiska głodu i niedożywienia w szczególności wśród dzieci, młodzieży, osób dorosłych o najniższych dochodach i znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji, osób starszych, chorych i niepełnosprawnych. Program ma za zadanie zapewnić osobom szczególnie tego potrzebującym ciepły posiłek, a w przypadku takiej możliwości, otrzymanie zasiłku celowo-pieniężnego. W 2016 r. z pomocy skorzystało w formie:

- posiłku – 429 dzieci w żłobkach i przedszkolach, 1.682 uczniów w szkołach, 391 osób dorosłych,
- zasiłku celowego – 835 dzieci młodszych (do 7 lat), 940 uczniów oraz 3.442 osoby dorosłe.

W 2016 r. w zakresie zadań inwestycyjnych, m.in.:

- przebudowano i zmodernizowano wentylację, klatkę schodową i system monitoringu w DPS „Promień życia”,
- zabezpieczono fundamenty części budynku i wymieniono nawierzchnię pieszo-jezdni na terenie nieruchomości MOPS,
- zmodernizowano 5 pomieszczeń w Żłobku Integracyjnym i Żłobku Nr 20 oraz zamontowano klimatyzator w Zespole Żłobków Miejskich.

KULTURA

W 2016 roku w oparciu o samorządowe instytucje kultury działające na terenie Bydgoszczy odbyło się wiele imprez kulturalnych, m.in.:

- 6 spektakli premierowych oraz 237 przedstawień teatralnych Teatru Polskiego, które obejrzało prawie 33,1 tys. osób,
- 2.394 imprezy kulturalne – spotkania literackie, wernisaże, koncerty i spektakle – w ramach działalności Miejskiego Centrum Kultury MCK, w których uczestniczyło prawie 191,8 tys. osób,
- 38 wystaw stacjonarnych w Galerii Miejskiej BWA oraz ok. 50 innych wydarzeń artystycznych, które zwiedziło i obejrzało prawie 39,4 tys. osób,
- 9 wystaw stałych i 18 czasowych w Muzeum im. L. Wyczółkowskiego, które odwiedziło ogółem ponad 77,3 tys. osób.

Powyższe instytucje otrzymały dotacje z budżetu miasta na działalność bieżącą w wysokości ponad 20,8 mln zł.

Wspomagano również działalność kulturalną i naukową, poprzez przyznawanie przez Prezydenta Miasta:

- nagród – naukowych i artystycznych,
 - stypendiów – naukowych i artystycznych,
- na łączną kwotę w wysokości prawie 685,3 tys. zł.

Promowano także dorobek kulturalny miasta poprzez wspieranie inicjatyw artystycznych i kulturalnych, z których najważniejsze to, m.in.:

- Międzynarodowy Festiwal Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych Plus Camerimage,
- Festiwal Prapremier,
- Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Ignacego Jana Paderewskiego,
- Międzynarodowy Festiwal Sztuki Perkusyjnej Drums Fusion,
- Bydgoski Festiwal Jazzowy „Bydgoszcz Jazz Festival”,
- Bydgoskie Impresje Muzyczne,
- Paderewski Piano Academy,
- Międzynarodowy Festiwal Teatralny Inne Sytuacje,
- Bydgoski Festiwal Operowy,
- Bydgoski Festiwal Muzyczny,
- Festiwal Muzyki Kameralnej „Muzyka u Źródeł”.

W ramach zadań inwestycyjnych w 2016 r., m.in.:

- opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową przebudowy, nadbudowy i rozbudowy budynku Teatru Polskiego,
- wybudowano filię biblioteki WiMB przy ul. Czołgistów,
- wykonano I etap robót zabezpieczających oraz budowlano-konserwatorskich „Rewitalizacji Młynów Rothera na Wyspie Młyńskiej w Bydgoszczy”.

Wartość wykonanych w tym okresie robót inwestycyjnych wyniosła prawie 3,6 mln zł (w ub. roku 6,0 mln zł).

Na ochronę i konserwację zabytków miasto wydało w formie dotacji ponad 1,6 mln zł (w ub. roku 1,5 mln zł).

NAUKA

Według stanu na dzień 30 XI 2016 r. w Bydgoszczy działało 7 szkół wyższych oraz 3 jednostki zamiejscowe. Liczba studentów w Bydgoszczy wynosiła 31,6 tys. studentów, zaś w całym województwie kujawsko-pomorskim 59,3 tys. studentów. W ogólnej liczbie studentów w mieście 974 osoby to studenci cudzoziemcy. Wartość ta stanowiła 76,7% studentów cudzoziemców w województwie kujawsko-pomorskim.

Dla porównania udział studentów cudzoziemców według stanu na 30 XI 2016 r. w ogólnej liczbie studentów dla poszczególnych obszarów wyglądał następująco:

- Polska – 4,8%;
- Kujawsko-Pomorskie – 2,1%;
- Bydgoszcz – 3,1%.

Uczelnie publiczne są największymi pod względem liczby studentów szkołami wyższymi w Bydgoszczy. Należą do nich:

- Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy – 7.984 studentów;
- Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. J. J. Śniadeckich w Bydgoszczy – 7.714 studentów;
- Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu COLLEGIUM MEDICUM im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy – 5.748 studentów.

Spośród uczelni niepublicznych największą liczbę studentów odnotowano w następujących szkołach wyższych:

- Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu – Wydział Finansów i Zarządzania w Bydgoszczy – 3.300 studentów;
- Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy – 1.907 studentów.

Miasto inwestowało w naukę poprzez:

- dotacje dla bydgoskich uczelni z przeznaczeniem na wsparcie ich rozwoju (UKW, UTP, AM i CM UMK),
- nagrody naukowe i stypendia (UTP, CM UMK, UKW, AM).

KULTURA FIZYCZNA, SPORT I TURYSTYKA

W obszarze kultury fizycznej w 2016 r. realizowano szereg zadań inwestycyjnych, m.in. związanych z:

- „Budową lodowiska krytego sztucznie mrożonego” – wykonano roboty ziemne (wraz z wymianą gruntu), roboty fundamentowe, ściany żelbetowe parteru i pierwszego piętra, konstrukcję trybuny oraz elementy konstrukcji żelbetowej budynku, tj. słupy, belki, podciąg wraz ze stropem nad kondygnacją parteru,
- „Budową hali lekkoatletycznej i strzelectwa sportowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą na terenie KS CWZS „Zawisza” przy ul. Gdańskiej 163” – zakończono modernizację bieżni krytej 6-torowej, rozbudowę strefy Mied-zone, wymianę okien PCW na trybunie „A” oraz drzwi na dwuskrzydłowe aluminiowe w budynku technicznym, zakupiono telebim wraz z wyposażeniem fabrycznym i okablowaniem, zmodernizowano: zewnętrzną bieżnię 4-torową i prostą 6-torową, zeskoknię do skoku w dal, trójskoku, pchnięcia kulą, rzutni do rzutu oszczepem, młotem i dyskiem, naprawiono kulochwyty, zamontowano 12 ławek przy ww. bieżni,
- przebudową Toru Regatowego w Brdziejściu.

Wartość wykonanych w tym czasie robót inwestycyjnych wyniosła ponad 21,6 mln zł (w poprzednim okresie 3,8 mln zł).

W omawianym okresie zorganizowano wiele imprez sportowych o randze międzynarodowej, m.in.:

- Mistrzostwa Świata Juniorów w Lekkoatletyce,
- XVI Europejski Festiwal Lekkoatletyczny Bydgoszcz Cup,
- XV Międzynarodowy Turniej Oldbojów im. Andrzeja Brończyka w piłce nożnej,
- Mistrzostwa Świata Federacji Ekstremalnych Sportów Motocyklowych „Stunt Grand Prix 2016”,
- VII Międzynarodowy Turniej Tenisowy FUTURES,
- XVII Międzynarodowy Turniej Bokserski im. Edwarda Rinke,
- XIII Międzynarodowy Turniej Bokserski im. Jerzego Adamskiego,
- Międzynarodowy Turniej w Taekwondo Olimpijskim Bydgoszcz Cup 2016,
- XV Międzynarodowe Mistrzostwa Karate „Central Europe Open”,
- VII Mistrzostwa Świata w Karate Shotokan World Shotokan Federation,
- XXV Wielka Wioślarska o Puchar Brdy,
- Akademickie Mistrzostwa Świata w Strzelectwie Sportowym,
- Puchar Polski w Wyciskaniu Sztangi Leżąc XVII ŁUCZNICZKA 2016.

Największym osiągnięciem 2016 r. było zdobycie podczas Igrzysk XXXI Olimpiady w Rio de Janeiro trzech medali. Dwa medale zdobyły zawodniczki z Regionalnego Towarzystwa Wioślarskiego „Bydgostia” i jeden przez zawodnika Uczniowskiego Klubu Sportowego „Kopernik”.

Ponadto, kontynuowało swoją działalność Bydgoskie Centrum Informacji (BCI), które:

- udzieliło informacji oraz rozpowszechniało wiedzę nt. atrakcji turystycznych Bydgoszczy około 40.000 gościom,
- opracowywało, wydawało i dystrybuowało bydgoskie wydawnictwa informacyjno-promocyjne,
- organizowało przyjazdy studyjne do Bydgoszczy dziennikarzy i touroperatorów z kraju i zagranicy,
- prowadziło oficjalny bydgoski serwis turystyczny www.visitbydgoszcz.pl oraz oficjalną aplikację mobilną „Bydgoszcz – Oficjalny Mobilny Przewodnik”, a także obsługiwało turystyczne profile Bydgoszczy w serwisach społecznościowych (Facebook, Instagram, Twitter) w celu promocji atrakcji turystycznych Bydgoszczy, województwa kujawsko-pomorskiego i innych miast Polski,
- opracowywało kalendarz wydarzeń odbywających się w Bydgoszczy oraz organizowało letnie spacerzy z przewodnikiem turystycznym, a także wspierało w Bydgoszczy realizację zadań z zakresu turystyki i krajoznawstwa, w tym organizację rajdów (pieszych, rowerowych), spływów i konferencji,
- prezentowało turystyczną ofertę Bydgoszczy podczas wydarzeń targowo-wystawienniczych w kraju i za granicą oraz przygotowywało stoiska informacyjne podczas dużych wydarzeń sportowych, kulturalnych i biznesowych organizowanych w Bydgoszczy,
- realizowali szkolenia dla bydgoskiej branży turystycznej.

OCHRONA ŚRODOWISKA

W 2016 roku realizując działania na rzecz zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska w sferze oczyszczania ścieków, funkcjonowały dwie komunalne oczyszczalnie ścieków o łącznej przepustowości 112,9 tys. m³/dobę:

- „Fordon” – obiekt w bieżącej eksploatacji (wydajność 41,0 tys. m³/dobę),
- „Kapuściska” – obiekt w bieżącej eksploatacji (wydajność 71,9 tys. m³/dobę).

Funkcjonowanie oczyszczalni „Fordon” i „Kapuściska” wraz z modernizacją sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, sukcesywnie przyczynia się do znacznej poprawy sytuacji w zakresie ochrony środowiska – gwarantuje całkowite oczyszczanie odprowadzanych ścieków. W 2016 roku – wszystkie ścieki, przyjęte przez oczyszczalnie, zostały oczyszczone – w ilości 23,3 mln m³ (w analogicznym okresie ub. roku – 22,0 mln m³), w tym ok. 11,5 mln m³ z gospodarstw domowych (podobnie jak w poprzednim roku).

Na terenie Bydgoszczy monitorowane są zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego z zakładów szczególnie uciążliwych. Emisja zanieczyszczeń pyłowych wyniosła 126 Mg/rok, tj. 0,7 Mg/rok na 1 km² (w porównaniu z rokiem ubiegłym nastąpił spadek o 41,4%), z czego w urządzeniach do redukcji zostało zatrzymanych 99,8% zanieczyszczeń wytworzonych. Emisja zanieczyszczeń gazowych wyniosła 828,0 Gg/rok (w tym 823,1 → CO₂), co w porównaniu z rokiem ubiegłym oznaczało spadek o 1,9%. Z ogólnej liczby zanieczyszczeń gazowych w urządzeniach do redukcji zostało zatrzymanych 35,1% zanieczyszczeń.

W związku z odnotowanymi przekroczeniami pyłów w powietrzu pochodzącymi zarówno z zakładów jak i gospodarstw domowych ogrzewanych węglem w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego i klimatu realizowano działania:

- „Ograniczenie emisji pyłu PM10, benzo(a)pirenu – wymiana ogrzewania nieekologicznego na ekologiczne”, w ramach którego udzielono dofinansowywania na zmianę sposobu ogrzewania, polegającego na wymianie kotłów lub pieców węglowych na ekologiczne urządzenia grzewcze osobom fizycznym (120 dotacji – w ubiegłym roku – 140) i przedsiębiorcom (17 dotacji);
- „Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej na terenie miasta Bydgoszczy”, w ramach którego 6 budynków wyposażono w instalacje c.o. i c.w.u. wraz z węzłami c.o.;
- „Zwiększenie efektywności energetycznej oraz zastosowanie odnawialnych źródeł energii wraz z wdrożeniem inteligentnego zarządzania energią w budynkach użyteczności publicznej na terenie miasta Bydgoszczy”, w ramach którego realizowano termomodernizację szkół i przedszkoli.

W zakresie gospodarki odpadami zrealizowano 6 umów o dofinansowanie kosztów inwestycji dotyczących eliminacji azbestu, jako substancji stwarzającej szczególne zagrożenie dla środowiska.

Wywozem odpadów komunalnych i nieczystości oraz letnim oczyszczaniem miasta zajmowały się m.in. firmy: „Remondis Bydgoszcz” sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „Corimp” sp. z o.o., Międzygminny Kompleks Unieszkodliwiania Odpadów ProNatura sp. z o.o. W ramach zadań bieżących realizowane były m.in.: usuwanie odpadów niebezpiecznych, nietypowych, usuwanie azbestu, zbiórka przeterminowanych leków, program selektywnej zbiórki odpadów komunalnych oraz utylizacja odpadów niebezpiecznych pochodzących z nadzwyczajnych zagrożeń.

Utrzymywaniem czystych terenów zieleni miejskiej, pracami agrotechnicznymi, nasadzeniami i pielęgnacją zajmowało się m.in. Przedsiębiorstwo „Zieleń Miejska” Sp. z o.o.

Leśny Park Kultury i Wypoczynku „Myślęcinek” Sp. z o.o. w Bydgoszczy kompleksowo zajmuje się obsługą zespołu przyrodniczo-rekreacyjnego w Myślęcinku, w skład której wchodzi konserwacja, utrzymanie i zarządzanie m.in.: Ogrodem Botanicznym, Ogrodem Zoologicznym wraz z Pawilonem Akwarium i Terrarium, pozostałymi terenami zespołu przyrodniczo-rekreacyjnego.

Na terenie miasta wykonywano podstawowe prace agrotechniczne wraz z nasadzeniami sezonowymi, obsadzenia roślinami wieloletnimi, ścinanie drzew i karczowanie pni ze szczególnym uwzględnieniem parków, prowadzono też obsługę systemu nawadniania.

W zakresie ochrony przyrody kontynuowano prace rewaloryzacyjne i pielęgnacyjne zabytkowego parku Zespołu Pałacowo-Parkowego w Ostromecku. Od 1 kwietnia 2016 r. zadanie to realizuje Miejskie Centrum Kultury zarządzające całym obiektem.

Realizowane były projekty unijne:

- „Aktualizacja Planu Działań na Rzecz Zrównoważonej Energii – plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Bydgoszczy na lata 2014-2020+” – dotyczący działań związanych z aktualizacją i promocją poczynań przyczyniających się do osiągnięcia celów pakietu klimatyczno-energetycznego,
- w ramach międzynarodowego Programu Interreg Central Europe 2014-2020:
 - o „*Energy Guardian*” – działania na rzecz efektywności energetycznej i zarządzania energią w budynkach szkolnych, wdrożenia inteligentnych technologii, monitoringu zużycia energii i wzrostu świadomości oszczędności energii,
 - o „*CitiEnGov Cities for a Good Energy Governance*” – poprawa struktur i narzędzi do zarządzania energią, w tym stworzenie narzędzi informatycznych do zbierania, analizowania i podejmowania decyzji w celu łagodzenia skutków zmian klimatycznych,
 - o „*ReSites Environmental Rehabilitation of brownfield Sites in Central Europe*” – działania na rzecz terenów poprzemysłowych, koncepcje i plany remediacji, wdrożenie planów działań na Funkcjonalnych Obszarach Miejskich.

W zakresie edukacji ekologicznej i monitoringu środowiska: uczestniczono m.in. w akcjach z okazji Międzynarodowego Dnia Ziemi, Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu, wydawano czasopiśma o tematyce ekologicznej, przeprowadzono „Bydgoskie Dni Energii”, organizowano konkursy ekologiczne. Zorganizowano także kampanię edukacyjną w ramach projektu „Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii” w ramach programu KAWKA.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Systematycznie realizowane są prace mające na celu modernizację i rozbudowę lotniska im. Ignacego Jana Paderewskiego. Kolejną inwestycją w infrastrukturę lotniska, która zwiększa bezpieczeństwo pasażerów, była dostawa i uruchomienie automatycznego systemu pomiarowego parametrów meteorologicznych AWOS (ang. Automated Weather Observing System) oraz systemu zapasowego AWOS-R. System ten gwarantuje dodatkowo pełną osłonę meteorologiczną dla Portu zapewniając pilotom dostęp do bieżących i szczegółowych danych pogodowych.

W 2016 roku zakończono rozbudowę o blisko 1.000 m² hali odlotów. Pasażerowie mają teraz do dyspozycji nowoczesnie i świetnie wyposażoną powierzchnię, na której zlokalizowano m.in. nową restaurację z widokiem na płytę lotniska, sklep wolnocłowy, salon VIP czy lotniczy kąciak dla najmłodszych pasażerów. Rozbudowa terminala była elementem wieloletniego planu inwestycyjnego, który znacząco zwiększył bezpieczeństwo obsługiwanych operacji lotniczych oraz podniósł komfort pasażerów.

Ponadto należy wspomnieć, że miasto dokapitalizowało Port na kwotę ponad 2,4 mln zł.

Regularne linie obsługiwał RYANAIR, Lufthansa oraz Mistral Air.

W omawianym okresie bydgoskie lotnisko obsłużyło łącznie prawie 337,6 tys. pasażerów (w analogicznym okresie ub. roku – 341,1 tys. pasażerów).

źródło: Port Lotniczy Bydgoszcz S.A.

W 2016 r. natężenie ruchu samochodowego, szacowane jako liczba prywatnych samochodów osobowych przypadająca na 1 km ulic – wyniosła 273,9 (w poprzednim roku – 272,1). Ogólna liczba zarejestrowanych pojazdów wyniosła 255,8 tys. i była większa niż przed rokiem o 7,5 tys. W 2016 roku rejestr obejmował 241,5 tys. pojazdów samochodowych, w tym 194,4 tys. samochodów osobowych, 30,2 tys. ciężarowych i 1,3 tys. autobusów. Wobec powyższego wskaźnik liczby samochodów osobowych na 1000 mieszkańców wzrósł z 529,0 (w 2015 r.) do 549,2.

W ramach usprawniania funkcjonowania komunikacji w mieście w 2016 r. poza bieżącym utrzymaniem ulic i mostów (remonty cząstkowe i modernizacje: nawierzchni ulic, chodników, parkingów i oświetlenia; akcja ziemia i oczyszczanie pozimowe; utrzymanie torów tramwajowych i sieci trakcyjnej; oznakowania poziome i pionowe; utrzymanie i konserwację kanalizacji deszczowej i zieleni przyulicznej) realizowane były przez Zarząd Dróg Miejskich i Komunikacji Publicznej ważne inwestycje, m.in.:

- w ramach zadania „Inteligentne Systemy Transportowe” wykonano implementację sterowania ruchem wraz z podłączeniem kamer CCTV,
- w ramach zadania „Budowa wiaduktów i przystanków kolejowych w bydgosko-toruńskim obszarze metropolitalnym BIT CITY” zakończono zadania dotyczące zintegrowanych przystanków komunikacyjnych Bydgoszcz Leśna i Bydgoszcz Błonie, dla których uzyskano decyzje o pozwoleniu na użytkowanie; realizowano Węzeł Bielawy,
- realizowano „Przebudowę obiektu inżynierskiego w obszarze węzła drogowego drogi krajowej DK5 (ul. Jana Pawła II) z drogą powiatową nr 3034C (ul. Wojska Polskiego)”,
- realizowano „Przebudowę i modernizację nawierzchni ulic na głównych ciągach komunikacyjnych objętych transportem zbiorowym”,
- realizowano „Przebudowę i rozbudowę infrastruktury transportu szynowego na terenie miasta Bydgoszczy”,
- realizowano zadanie „Poprawa dostępności komunikacyjnej terenów inwestycyjnych na terenie miasta Bydgoszczy – rozbudowa ul. Wąbrzeskiej”,
- realizowano zadanie „Bydgoski Rower Aglomeracyjny”,
- realizowano „Drogi dla rowerów”.

Ogólna długość ulic w Bydgoszczy, zgodnie z danymi cyfrowej wersji książki drogi i wykazu dróg publicznych, osiągnęła 709,7 km. Stan nawierzchni dróg ulega stałej poprawie, 521,2 km stanowiły drogi o nawierzchni utwardzonej, tj. 73,4% ogólnej długości dróg.

Długość ulic przypadająca na 1 km² powierzchni miasta osiągnęła 4,03 km/km² (w 2015 r. wynosiła 3,93 km/km²).

Komunikacja zbiorowa oparta na trakcji tramwajowej i autobusowej realizowana była przez dwóch przewoźników: Miejskie Zakłady Komunikacyjne Sp. z o.o. – 25 linii, w tym 6 nocnych autobusowych i 10 linii tramwajowych oraz IREX TRANS Sp. z o.o. – 10 linii autobusowych, którzy razem świadczą usługi przewozowe w ramach 10 linii tramwajowych i 35 linii autobusowych, w tym 6 linii nocnych. Oferta przewozowa dla mieszkańców obejmuje również 3 jednostki pływające tramwaju wodnego w miesiącach maj-wrzesień.

W ciągu 2016 r. dzięki uruchomieniu połączenia z Fordonem, długość obsługiwanych tras tramwajowych uległa wydłużeniu do 39,6 km (z 30,9 km w 2015 r.), natomiast dzięki racjonalizacji połączeń autobusowych długość czynnych tras autobusowych uległa wydłużeniu do 261,6 km (z 240,2 km w 2015 r.).

Realizując program odnowy taboru autobusowego Miejskie Zakłady Komunikacyjne wprowadziły do eksploatacji łącznie 7 autobusów SOLARIS (z czego 3 szt. przegubowe i 4 szt. jednoczłonowe), jednocześnie wycofały 30 autobusów (w tym 13 szt. marki Mercedes). Obecnie MZK dysponują: 70 autobusami krótkimi niskopodłogowymi, w tym 10 marki Volvo i 49 marki SOLARIS; 85 autobusami przegubowymi, w tym 60 marki MERCEDES (w tym 12 szt. z silnikami ekologicznymi EURO-4 i 14 szt. z EURO-6).

W 2016 roku realizowane były przez Miejskie Wodociągi i Kanalizację (MWiK) zadania inwestycyjne ujęte w Planie Inwestycji Własnych, w ramach których budowano sieci wodociągowe i kanalizację, przebudowywano sieć wodociągową, realizowano renowację sieci wodociągowej, budowano kanalizację sanitarną.

W wyniku tych działań, na koniec 2016 r.:

- **sieci wodociągowe** osiągnęły długość 1.038,5 km (przybyło w ciągu roku 5,3 km), w tym sieć magistralna 124,5 km i rozdzielcza 622,3 km (przybyło 1,8 km),
- **sieci kanalizacyjne** osiągnęły długość 1.120,5 km (przybyło w ciągu roku 2,8 km), w tym sieć sanitarna 698,6 km (przybyło 1,7 km) i deszczowa 256,3 km.

W ramach działań niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania systemów grzewczych Komunalne Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w 2016 r. realizowało przedsięwzięcia remontowe i inwestycyjne, które obejmowały m.in.:

- przebudowę i modernizację sieci ciepłowniczych,
- modernizację węzłów cieplnych,
- modernizację źródeł ciepła,
- instalację systemów telemetrycznych, automatycznych i informatycznych,
- modernizację infrastruktury,
- dokumentacje techniczne i opracowania koncepcyjne.

W omawianym okresie we własnych źródłach KPEC wyprodukowało i zakupiło od EC-I i EC-II łącznie 4,8 mln GJ energii cieplnej (tj. o 284,4 tys. GJ więcej niż w poprzednim roku).

Długość sieci ciepłej w Bydgoszczy nie uległa większym zmianom i wynosiła w końcu 2016 r. 393,8 km, z czego 81,2 km to sieć magistralna, 150,3 km – sieć rozdzielcza, a 162,3 km – przyłącza.

Budowa, rozbudowa, modernizacja i remonty sieci gazowej realizowane były przez Polską Spółkę Gazownictwa (Oddział Zakład Gazowniczy w Bydgoszczy).

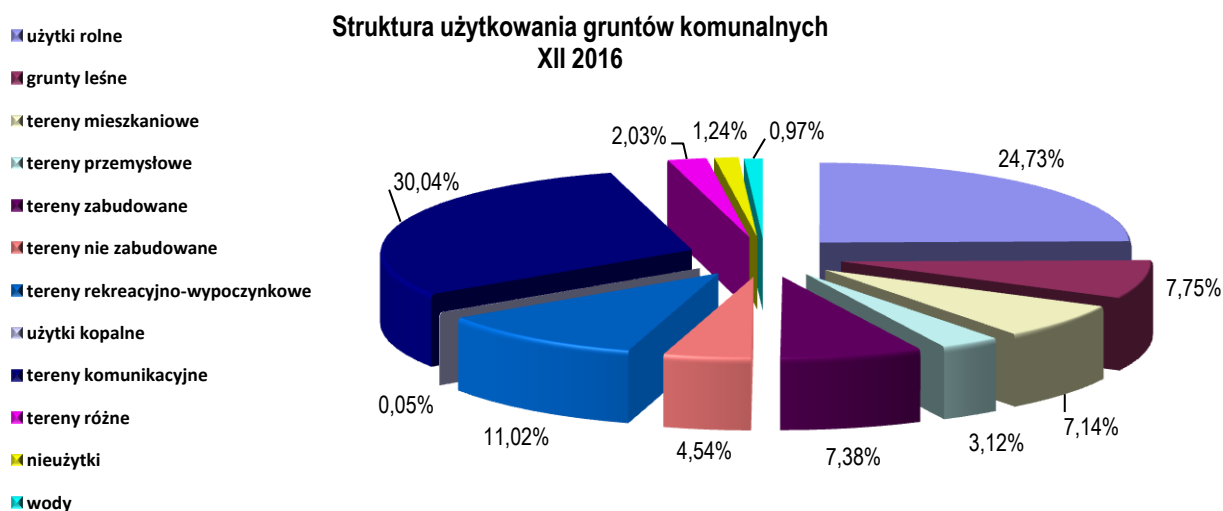
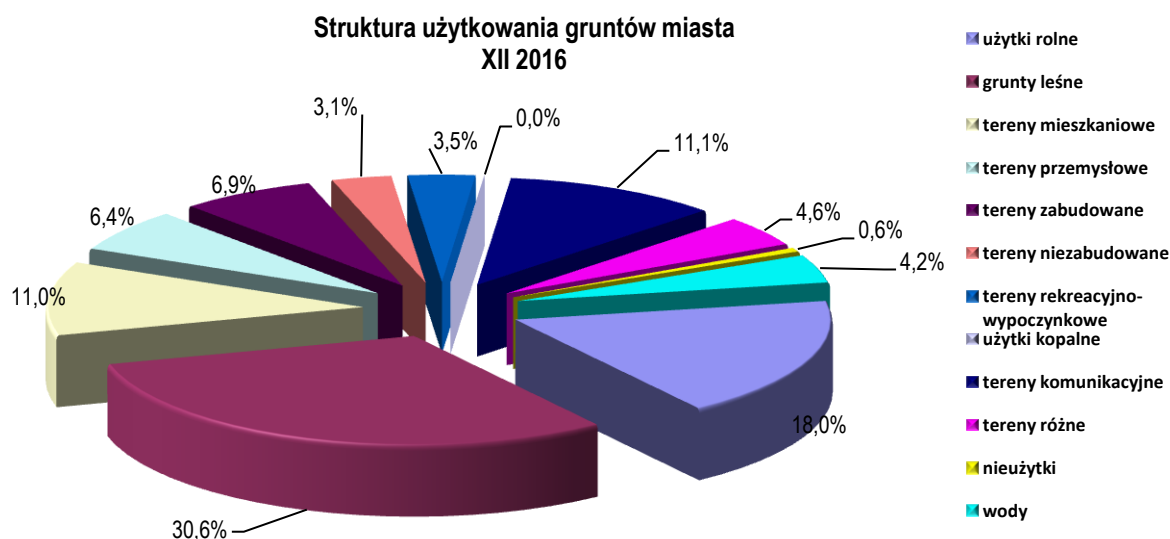
Sieć gazowa na koniec 2016 r. osiągnęła łączną długość 644,6 km, w tym średniego ciśnienia – 214,5 km, niskiego – 423,2 km, natomiast przyłącza osiągnęły ogólną długość 273,7 km.

Ponadto na terenie miasta Oddział Dystrybucji Bydgoszcz ENEA Operator Sp. z o.o. realizował zadania inwestycyjne związane z przebudową sieci wysokiego i średniego napięcia oraz stacji 110 kV/SN, budową stacji transformatorowych SN/nn i linii kablowych nN związanych z przyłączeniem nowych odbiorców oraz wymianą kabli niesieciowanych SN.

W granicach rejonu energetycznego Bydgoszcz na koniec 2016 r. długość kablowych i napowietrznych sieci niskich i wysokich napięć wyniosła odpowiednio 1.377 km i 88 km, a średnich napięć – 738 km.

GOSPODARKA PRZESTRZENNA

W ogólnej powierzchni miasta, wynoszącej prawie 17,6 tys. ha, największy udział, 7,5 tys. ha tj. 42,4% (w poprzednim roku 47,7%), stanowiły nieruchomości Skarbu Państwa. Stan gruntów komunalnych, na dzień 31 grudnia 2016 r. również zmniejszył się w stosunku do stanu na koniec roku 2015 (o 112 ha) i wynosił nieco ponad 4,4 tys. ha, tj. 25,2% ogólnej powierzchni miasta. Pozostałe 32,4% terenów stanowią grunty prywatne i jednostek samorządowych.

źródło: Urząd Miasta Bydgoszczy

W minionym okresie prowadzone były prace związane z opracowywaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym m.in.:

- uchwalono 7 planów wyodrębnionych terenów: Brdujście, Sierniezek, Fordon, Łęgnowo,
- przystąpiono do sporządzania 5 planów wyodrębnionych terenów: Okole; Łęgnowo; Glinki, Fordon.

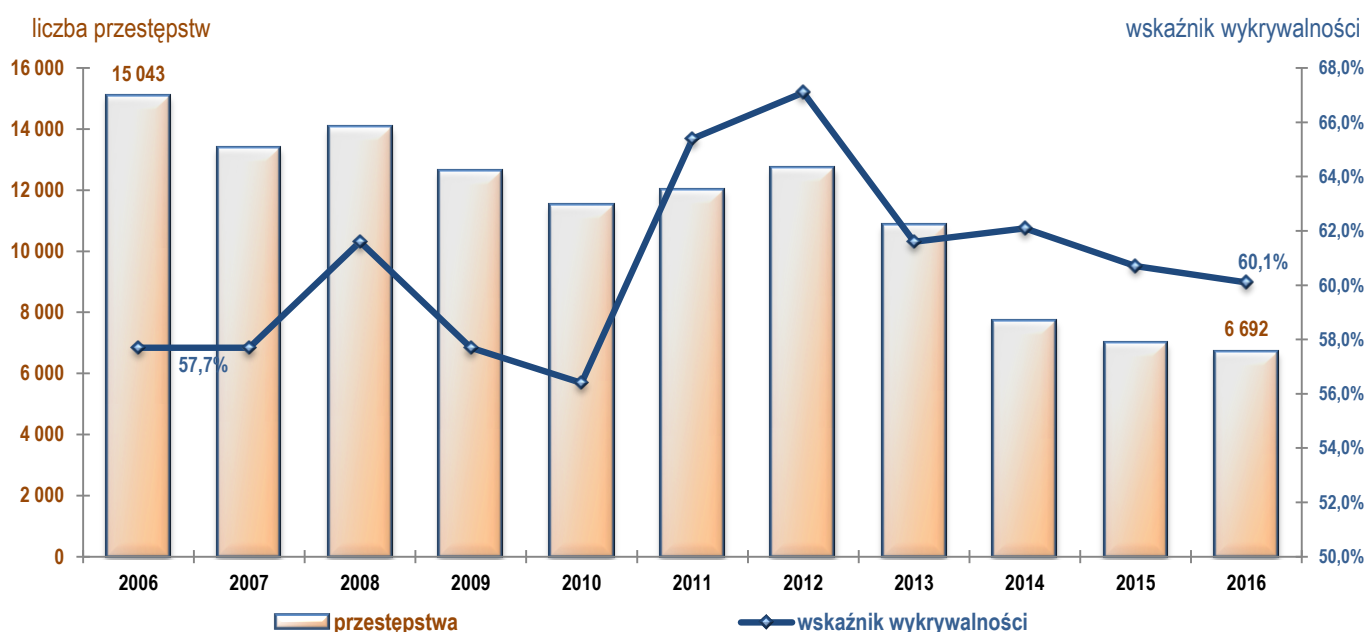
Na koniec 2016 r. 35,7% powierzchni miasta była objęta obowiązującymi planami (140 planów).

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Analiza stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie działania Komendy Miejskiej Policji w Bydgoszczy za 2016 r. wskazuje na spadek przestępczości w mieście. W minionym okresie na terenie Bydgoszczy stwierdzono prawie 6,7 tys. przestępstw (tj. o 4,0% mniej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku), w tym o charakterze gospodarczym 1,1 tys. (tj. o 10,1% mniej), a drogowych prawie 0,4 tys. (tj. o 7,3% mniej).

Na przestrzeni roku udział przestępstw w Bydgoszczy wobec ogółu przestępstw stwierdzonych w województwie utrzymywał się na poziomie 18,0%. W 2016 r. wskaźnik wykrywalności przestępstw wyniósł 60,1% i był niższy niż przed rokiem o 0,6 p. proc.

Przestępstwa stwierdzone i wykrywalność

źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy; Komenda Miejska Policji w Bydgoszczy

W mieście w 2016 roku miało miejsce ponad 5,5 tys. kolizji drogowych (o 11,8% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku) i 180 wypadków (tj. o 9,5% mniej), w których 11 osób zginęło, a 220 zostało rannych.

Na terenie miasta pracę Policji wspiera Straż Miejska, która przeprowadziła szereg działań kontrolno-interwencyjnych. W 2016 r. m.in.:

- pouczono 23,6 tys. sprawców (w 2015 roku 25,0 tys.),
- 7,1 tys. osób ukarano mandatami karnymi (w poprzednim roku prawie 12,8 tys. osób) - najczęściej dotyczyły one wykroczeń komunikacyjnych,
- skierowano 133 wnioski o ukaranie do Sądu Rejonowego w Bydgoszczy, do Kolegium ds. Wykroczeń (poprzednio 559 wniosków),
- wpłynęło ponad 25,6 tys. zgłoszeń od mieszkańców (w poprzednim roku prawie 24,3 tys.).

Ponadto w 2016 r. funkcjonariusze Straży Miejskiej podejmowali inne działania, m.in. takie jak:

- ochrona obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej – ponad 1,7 tys. razy (w 2015 r. prawie 0,7 tys.),
- konwojowanie dokumentów i wartości pieniężnych na rzecz gminy – prawie 1,9 tys. razy (w 2015 r. prawie 1,5 tys.),
- realizacja wspólnie z innymi instytucjami programów i akcji w ramach działań profilaktycznych:
 - Miejskiego Programu Prewencyjno-Profilaktycznego „Bezpieczna Szkoła”, w ramach którego bydgoskie szkoły objęte zostały systematycznymi patrolami specjalistycznymi i patrolami interwencyjnymi oraz akcjami, m.in.:
 - „Akademia Bezpieczeństwa” dotycząca kształtowania zachowań i postaw w zakresie bezpiecznego poruszania się po drogach publicznych, właściwego zachowania w kontakcie ze zwierzętami, udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, bezpiecznego Internetu,
 - „Żyj, nie ulegaj, walcz ...!” dotyczącej różnorodnych form spędzania czasu wolnego bez alkoholu i narkotyków,
 - programów: „Internet – możliwości i zagrożenia”, „Bezpieczny Internet – Cyberprzemoc”, „Bezpieczne wakacje z siecią”, których głównym celem jest zwrócenie uwagi na problematykę zagrożeń wynikających z posługiwania się Internetem i komputerem,
 - akcji „Bezpieczna Bydgoszcz” – Zielona Szkoła, której celem jest zwrócenie uwagi młodzieży na problematykę bezpieczeństwa publicznego i aktywizację młodzieży,
 - akcji „Bezpieczne Wakacje nad wodą” i „Bezpieczne Wakacje pod żaglami”, których celem jest nauka bezpiecznego zachowania młodzieży podczas wypoczynku i unikania zagrożeń.

W omawianym okresie służbę na terenie miasta pełniło 10,9 tys. patroli tj. o 3,8% mniej niż w roku poprzednim. Patroli zmotoryzowanych było wystawionych 5,5 tys. tj. o 28,7% więcej niż w roku poprzednim, a stanowiły 50,5% wszystkich patroli. Patroli pieszych było prawie 5,4 tys. tj. o 23,5% mniej. Patrole piesze realizowane były również wspólnie z Policją.

W 2016 r. na terenie Bydgoszczy zarejestrowano 864 pożary, tj. o 129 (czyli 13,0%) mniej niż w poprzednim okresie, w tym:

- 208 (o 25 więcej niż w ub. roku) budynków mieszkalnych,
- 68 (o 7 mniej) środków transportu,
- 54 (o 35 mniej) lasów.

Ponadto Straż Pożarna interweniowała w 1,6 tys. przypadkach miejscowych zagrożeń (tj. o 344 mniej niż w poprzednim roku) i w 288 w wyniku fałszywych alarmów (o 112 mniej).

W 2016 r. w celu poprawy bezpieczeństwa w mieście dyżurni Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego w 13,4 tys. przypadkach (w 2015 r. było to 13,2 tys. przypadków) podejmowali działania zmierzające do likwidacji skutków zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu mieszkańców, i tak m.in. interweniowali w:

- 847 przypadkach występowania martwych zwierząt i problematyki weterynaryjnej (w 2015 r. – w 767),
- 398 przypadkach zanieczyszczania środowiska (w 2015 r. – w 403),
- 349 przypadkach uszkodzenia dróg i poboczy (w 2015 r. w 406),
- 316 przypadkach niezabezpieczonych studzienek i kratek ściekowych w pasie drogowym (w 2015 r. – w 393),
- 282 przypadkach awarii sieci wodno-kanalizacyjnej (w 2015 r. – w 334),
- 150 przypadkach pożarów (w 2015 r. – w 280),
- 136 przypadkach awarii sieci energetycznej (w 2015 r. – w 110).

Ponadto na bieżąco realizowane były zadania w zakresie:

- zarządzania kryzysowego,
- ochrony przeciwpowodziowej,
- obrony cywilnej,
- ćwiczeń, szkolenia, upowszechniania problematyki zarządzania kryzysowego, obrony cywilnej i współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- doskonalenia systemu wykrywania i alarmowania oraz wczesnego ostrzegania,
- funkcjonowania infrastruktury technicznej obrony cywilnej,
- spraw obronnych.

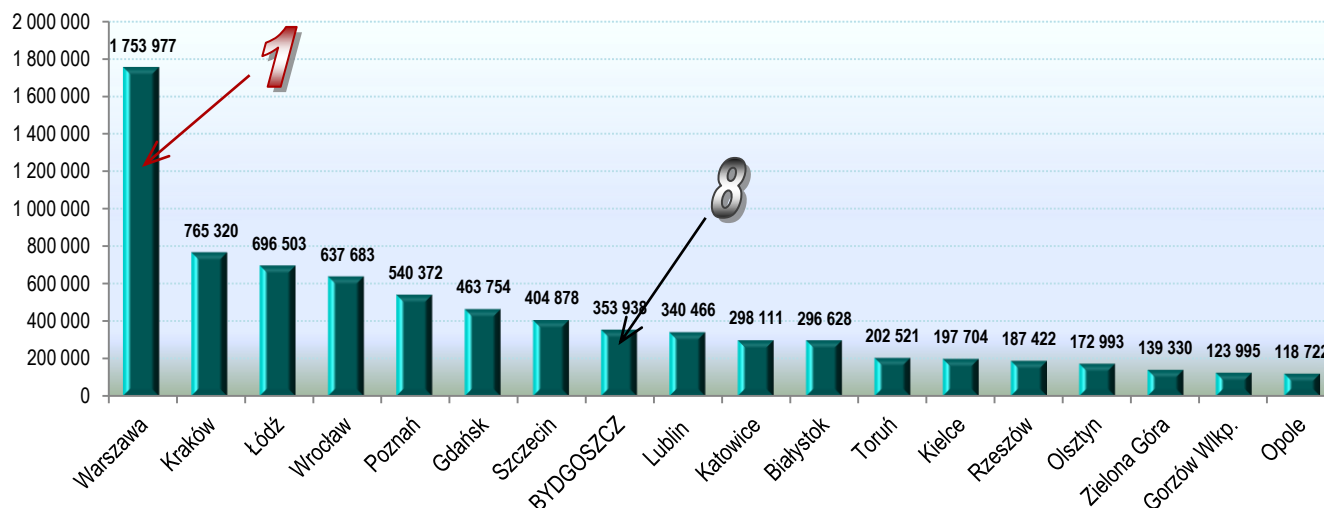
Na poprawę bezpieczeństwa również wpłynęła rozbudowa systemu monitoringu wizyjnego. Zadaniem tego systemu jest wspieranie działań Policji i Straży Miejskiej pełniąc funkcję prewencyjną, bieżącego nadzoru i wczesnego ostrzegania. Na koniec 2016 roku w Bydgoszczy funkcjonowały 194 kamery.

BYDGOSZCZ NA TLE MIAST WOJEWÓDZKICH, WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO I KRAJU

1. Demografia

Liczba ludności w miastach wojewódzkich w 2016 r.

Stan w dniu 31 XII

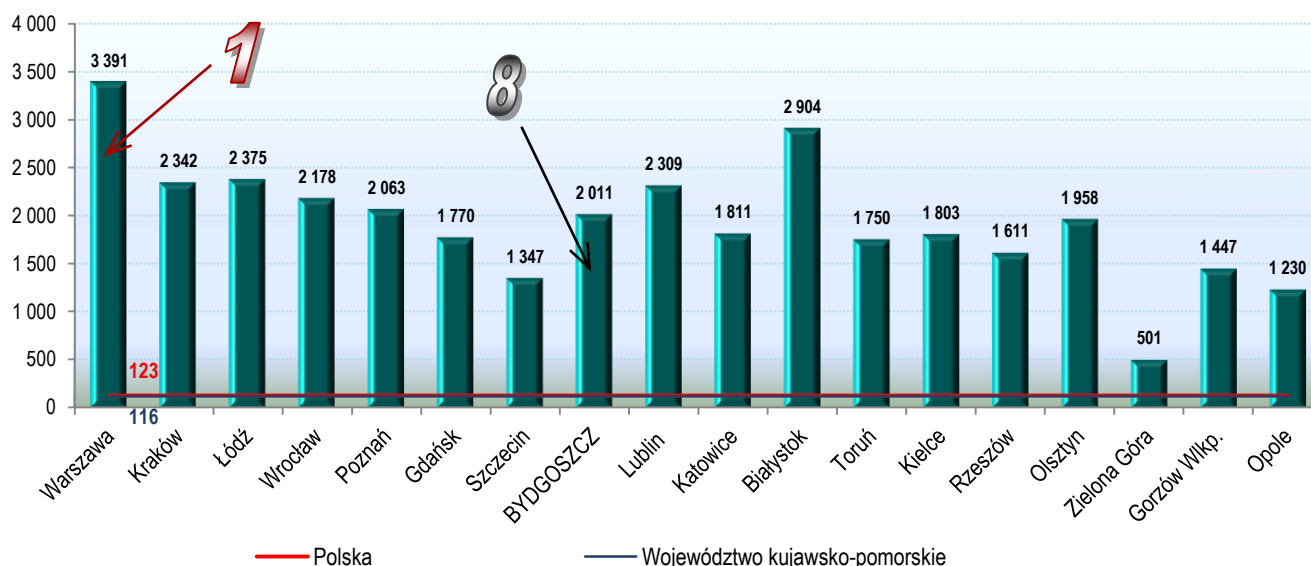

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Pomimo spadkowej tendencji liczby ludności, z którą boryka się większość polskich miast, Bydgoszcz pozostaje ósmym pod względem liczby ludności miastem.

Gęstość zaludnienia [ludność na 1 km²] w 2016 r.

Stan w dniu 31 XII

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

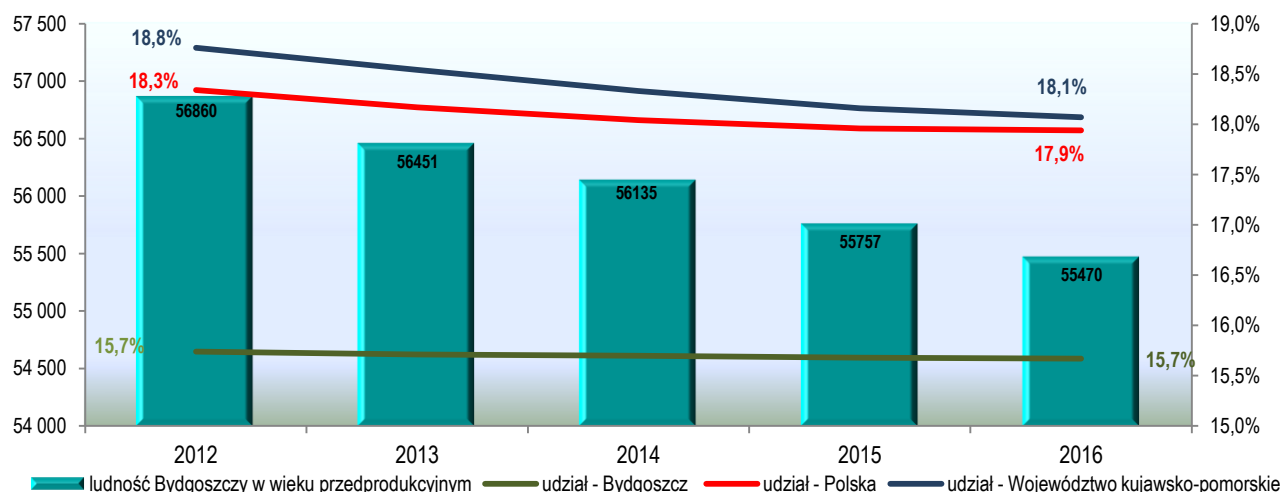
Podobnie jak w przypadku liczby ludności, pod względem gęstości zaludnienia Bydgoszcz plasuje się w środku stawki polskich miast wojewódzkich (8. pozycja). Warto zwrócić uwagę na bardzo wysoką gęstość zaludnienia Białegostoku i relatywnie niską gęstość zaludnienia w Szczecinie. Największą gęstość zaludnienia ma Warszawa, a na drugim biegunie znajduje się Zielona Góra.

Ludność w wieku przedprodukcyjnym

Stan w dniu 31 XII

liczba osób w wieku przedprodukcyjnym

udział osób w wieku przedprodukcyjnym

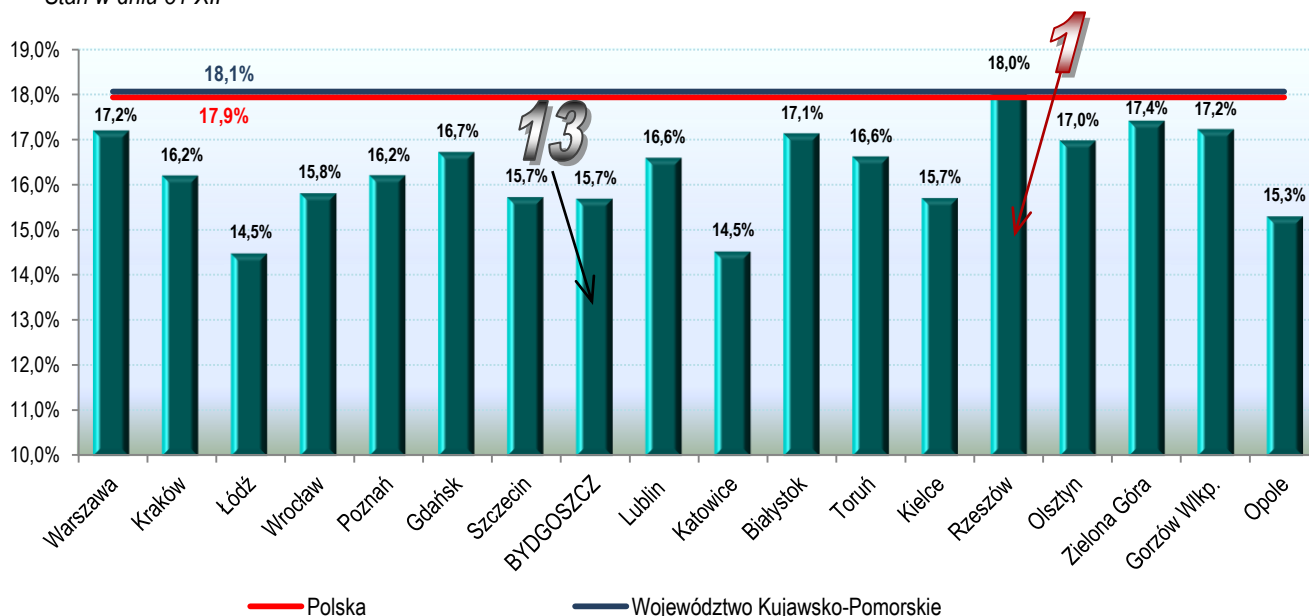

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W Bydgoszczy z roku na rok zmniejsza się udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem. W 2016 roku wskaźnik ten wyniósł 15,7%. To niekorzystne i niepokojące zjawisko jeszcze gorzej wypada na tle naszego województwa (18,1%) i kraju (17,9%). W 2016 roku w Bydgoszczy było 55.470 mieszkańców w wieku do lat 18.

Udział ludność w wieku przedprodukcyjnym w 2016 r.

Stan w dniu 31 XII

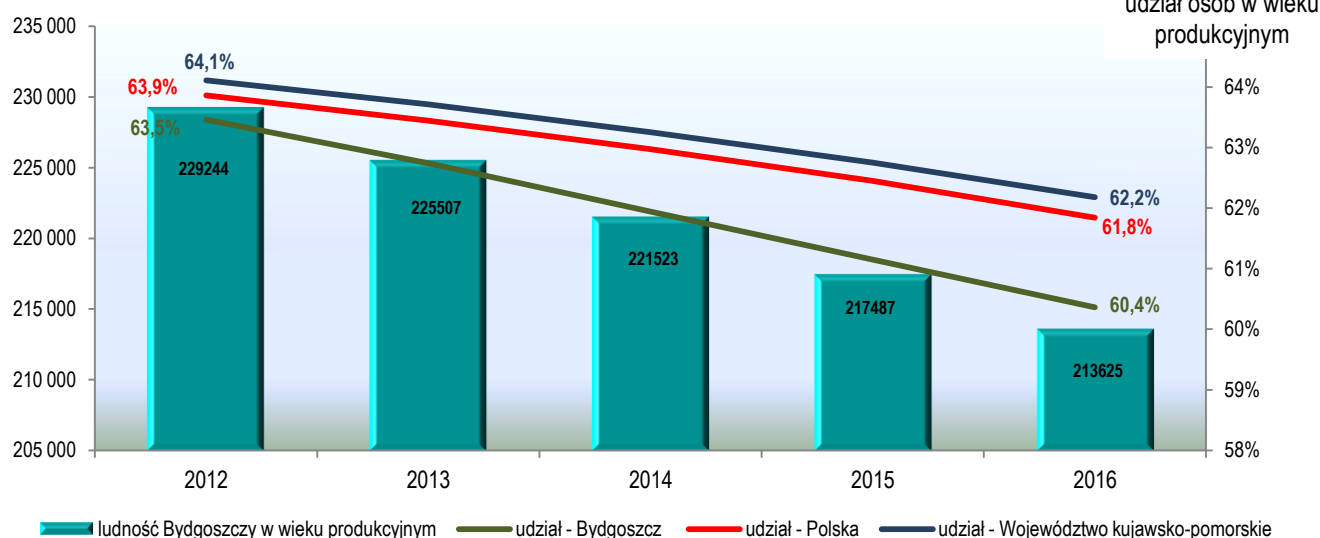
Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Wszystkie wojewódzkie miasta Polski miały niższy udział ludności w wieku przedprodukcyjnych do ludności ogółem od średniej krajowej. Pod tym względem Bydgoszcz zajęła 13. miejsce. Największym odsetkiem ludzi młodych odznacza się Rzeszów (18,0%), natomiast do miast o najmniejszym udziale osób młodych należy zaliczyć Łódź i Katowice (po 14,5%).

Ludność w wieku produkcyjnym

Stan w dniu 31 XII

liczba osób w wieku produkcyjnym

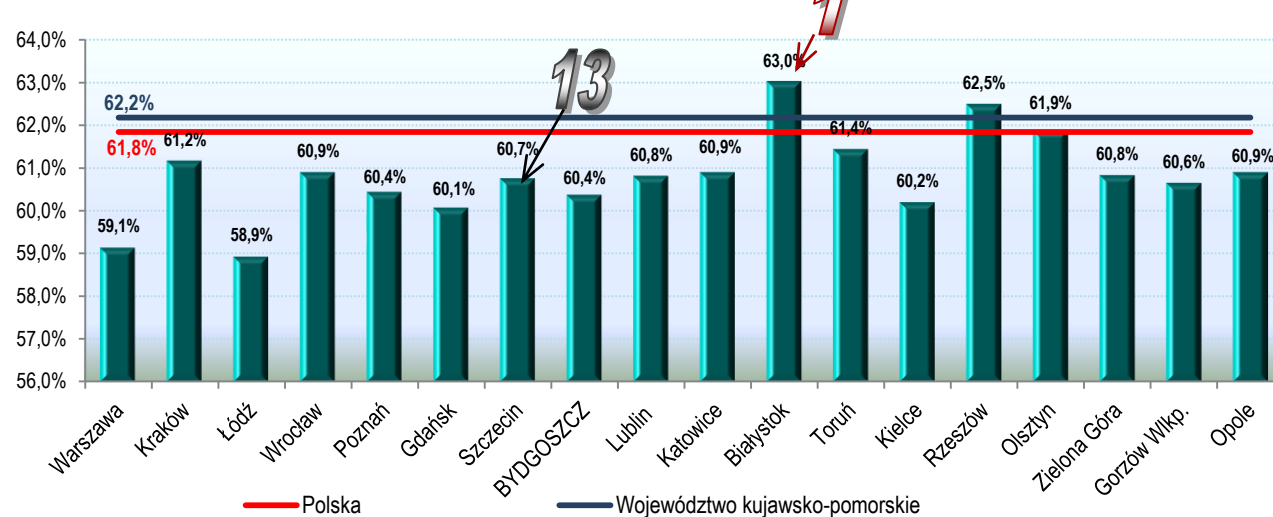

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Od wielu lat w Bydgoszczy spada nie tylko liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym, ale też w wieku produkcyjnym, co obrazuje powyższy wykres. Na 353,9 tys. mieszkańców Bydgoszczy, w wieku produkcyjnym było ponad 213 tys. osób. Udział ten (60,4% w 2016 roku) był w Bydgoszczy niższy niż w województwie kujawsko-pomorskim (62,2%) i w kraju (61,8%).

Udział ludności w wieku produkcyjnym w 2016 r.

Stan w dniu 31 XII

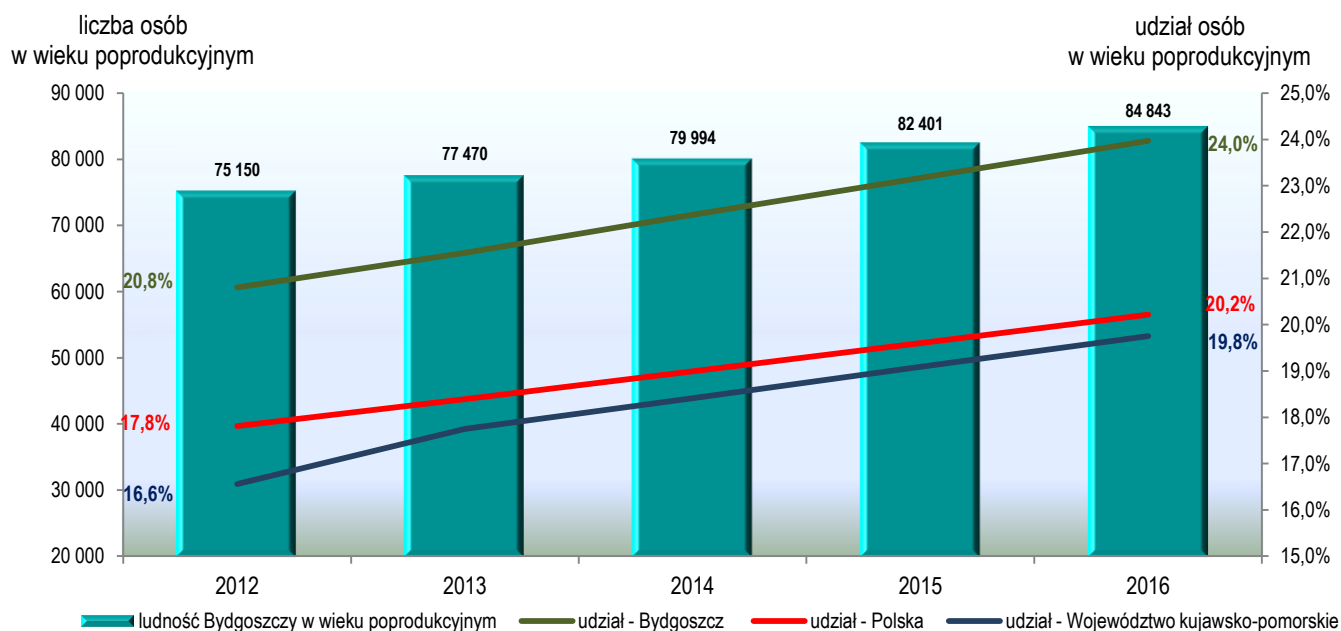

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Udział liczby osób w wieku produkcyjnym do ludności ogółem w Bydgoszczy w stosunku do średniej dla kraju i województwa, tak jak i na tle innych miast wojewódzkich nie jest korzystny i systematycznie maleje. W 2016 r. pod tym względem Bydgoszcz uplasowała się na 13. pozycji. Największy odsetek mieszkańców w wieku produkcyjnym miał Białystok, Rzeszów i Olsztyn. Najniższym udziałem charakteryzowała się Łódź i Warszawa.

Ludność w wieku poprodukcyjnym

Stan w dniu 31 XII

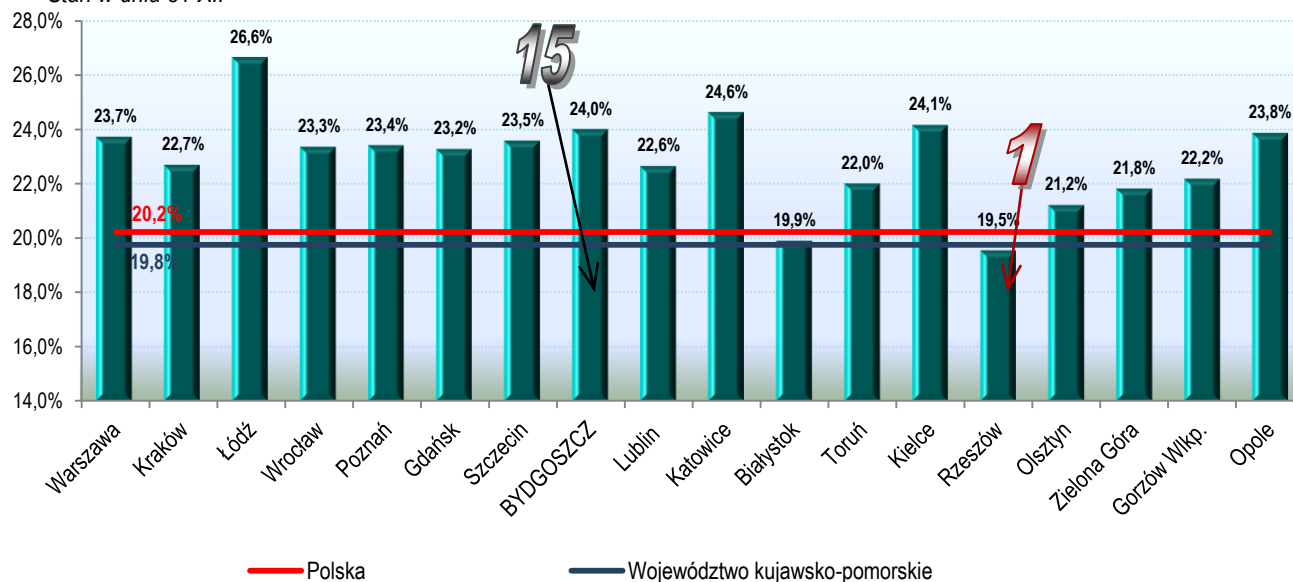

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Bydgoszcz jest miastem, które się systematycznie starzeje. Obrazuje to udział ludności w wieku poprodukcyjnym do ogółu ludności, który z roku na rok wzrasta. W 2016 roku 24,0% mieszkańców naszego miasta (84,4 tys. osób) zaliczało się do tej grupy. Co więcej, udział ten był wyższy niż odnotowany dla Polski (20,2%) i dla województwa kujawsko-pomorskiego (19,8%).

Ludność w wieku poprodukcyjnym w 2016 r.

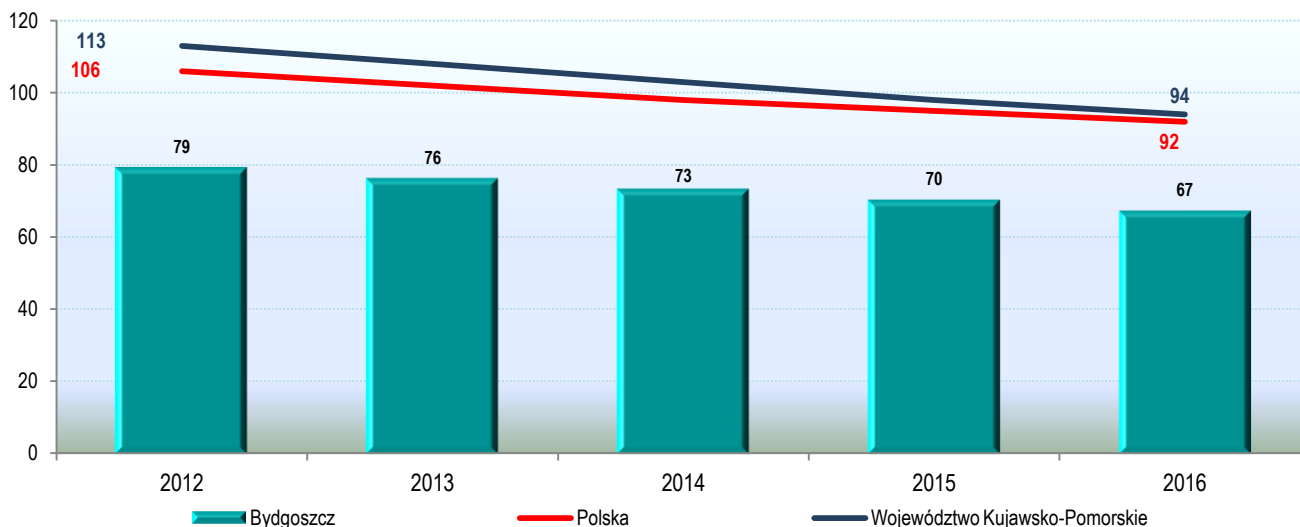
Stan w dniu 31 XII

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Pod względem udziału ludności w wieku poprodukcyjnym do ludności ogółem Bydgoszcz również niekorzystnie wypada na tle innych miast (15. pozycja). Najmłodszymi miastami wojewódzkimi są Rzeszów (19,5% osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności) oraz Białystok (19,9%). Największy udział osób w wieku poprodukcyjnym zanotowano w Łodzi (26,6%) oraz w Katowicach (24,6%).

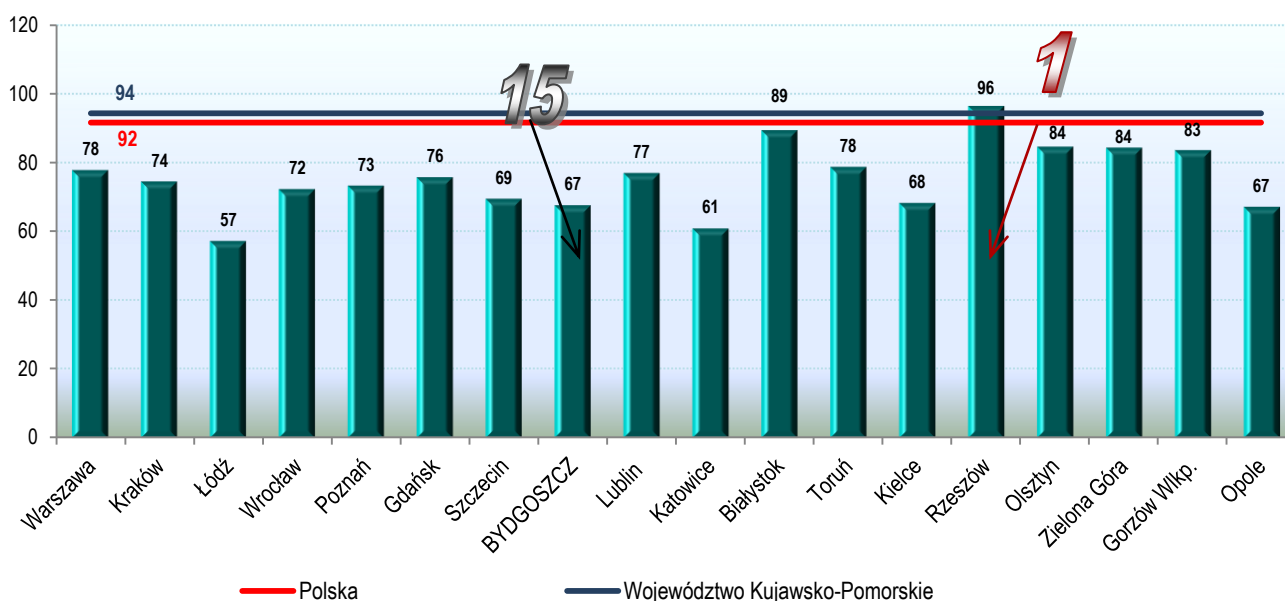
Współczynnik młodości demograficznej [liczba dzieci do 14 roku życia / na osobę w wieku 65 lat i więcej]
 Stan w dniu 31 XII

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

O młodości społeczeństwa świadczy liczba dzieci w wieku do 14 lat przypadająca na 100 osób w wieku 65 lat i więcej. Jest to tzw. współczynnik młodości demograficznej. W ostatnich latach w Bydgoszczy wskaźnik ten małał by w 2016 roku osiągnąć 67 dzieci na 100 osób starszych. Współczynnik młodości demograficznej w kraju i w województwie był znacznie wyższy, przypadało tam więcej odpowiednio o 25 i o 27 dzieci w wieku do 14 lat na 100 osób w wieku 65 lat i więcej.

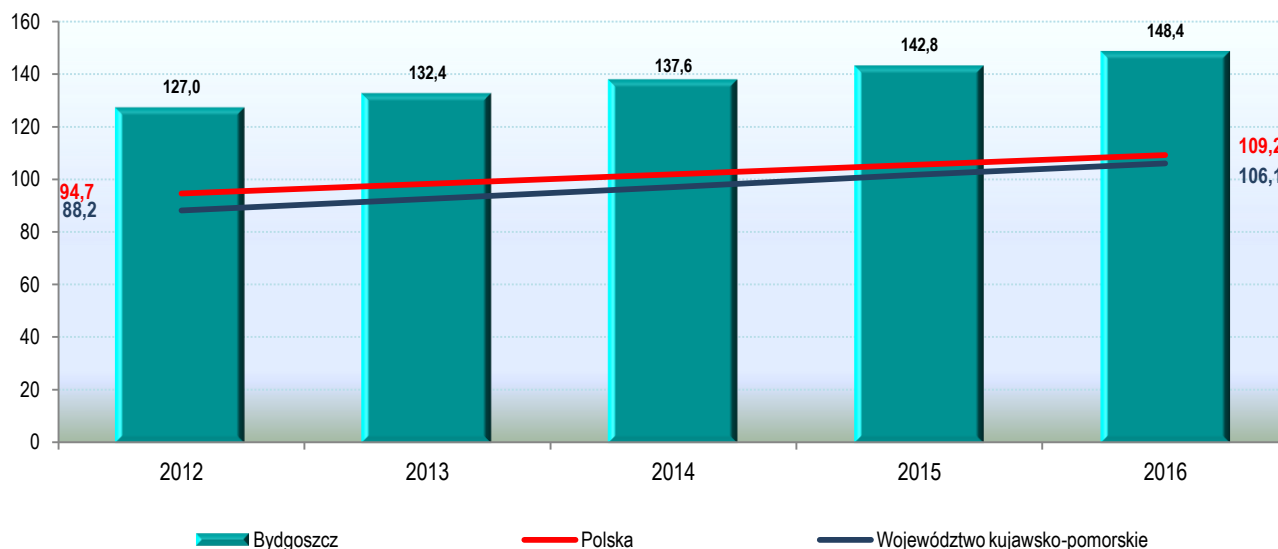
Współczynnik młodości demograficznej w 2016 r.
 Stan w dniu 31 XII

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W 2016 r. prawie wszystkie wojewódzkie miasta Polski miały niższy współczynnik młodości demograficznej od średniej krajowej. W tym ujęciu Bydgoszcz zajęła 15. miejsce. Najmłodszym społeczeństwem odznaczał się Rzeszów w którym na 100 osób w wieku 65 lat i więcej przypadało 96 dzieci w wieku do 14 lat, natomiast do miast o najstarszym społeczeństwie należy zaliczyć Łódź (57) i Katowice (61).

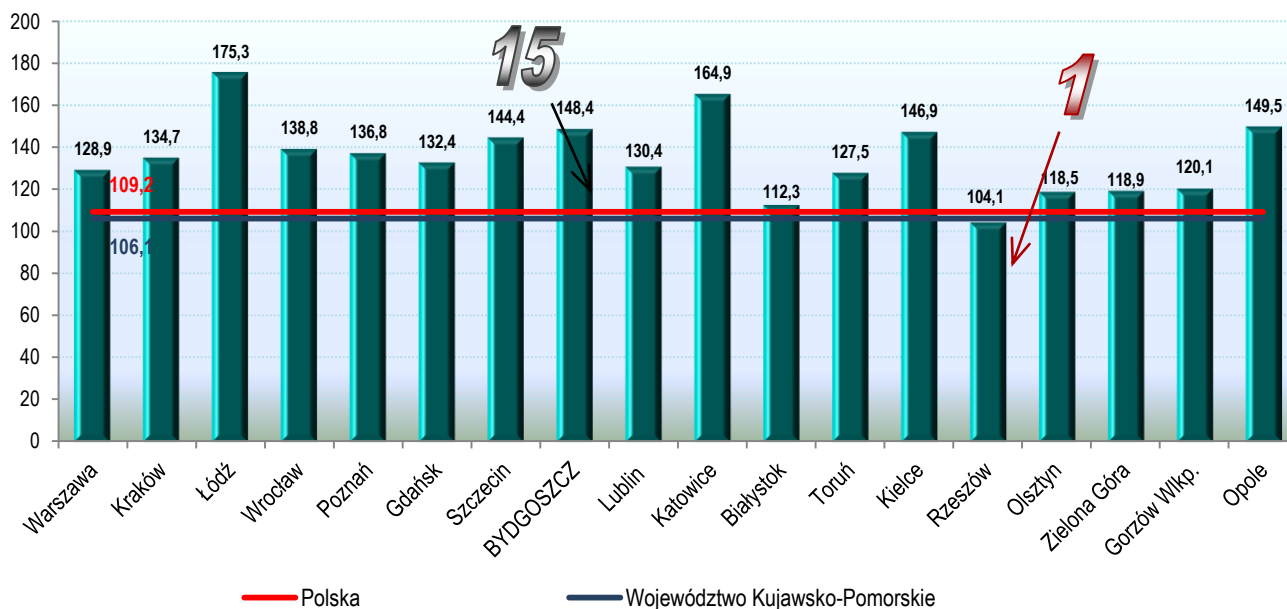
Indeks starości [liczba osób w wieku 65 lat i więcej na 100 dzieci do 14 roku życia]
 Stan w dniu 31 XII

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Miarą starzenia się społeczeństwa jest liczba osób wieku 65 lat i więcej przypadająca na 100 dzieci w wieku do 14 lat. Jest to tzw. indeks starości. W ostatnich latach w Bydgoszczy wskaźnik ten rósł by w 2016 roku osiągnąć 148,4 osób starszych na 100 dzieci, więcej niż w województwie (106,1) i w kraju (109,2).

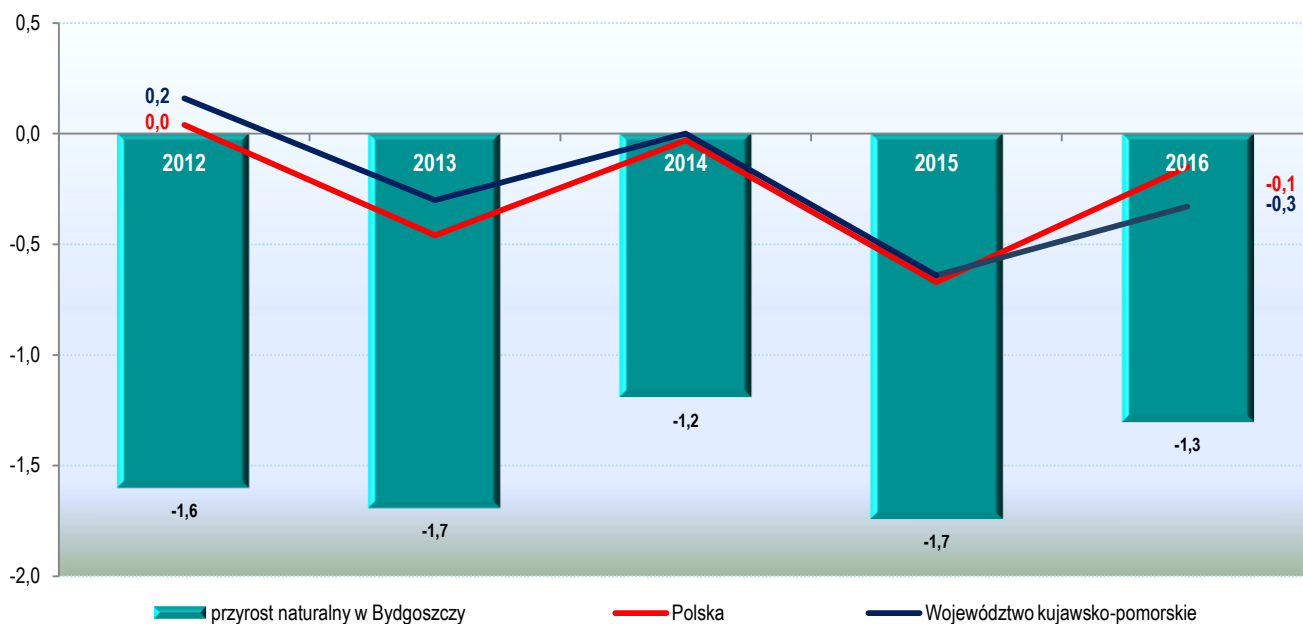
Indeks starości w 2016 r.
 Stan w dniu 31 XII

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Większość miast wojewódzkich Polski miała wyższy indeks starości od średniej krajowej. W tym ujęciu Bydgoszcz zajęła 15. miejsce. Najmłodszym społeczeństwem odznacza się Rzeszów (104,1), natomiast do miast o najstarszym społeczeństwie zaliczyła się Łódź (175,3) i Katowice (164,9).

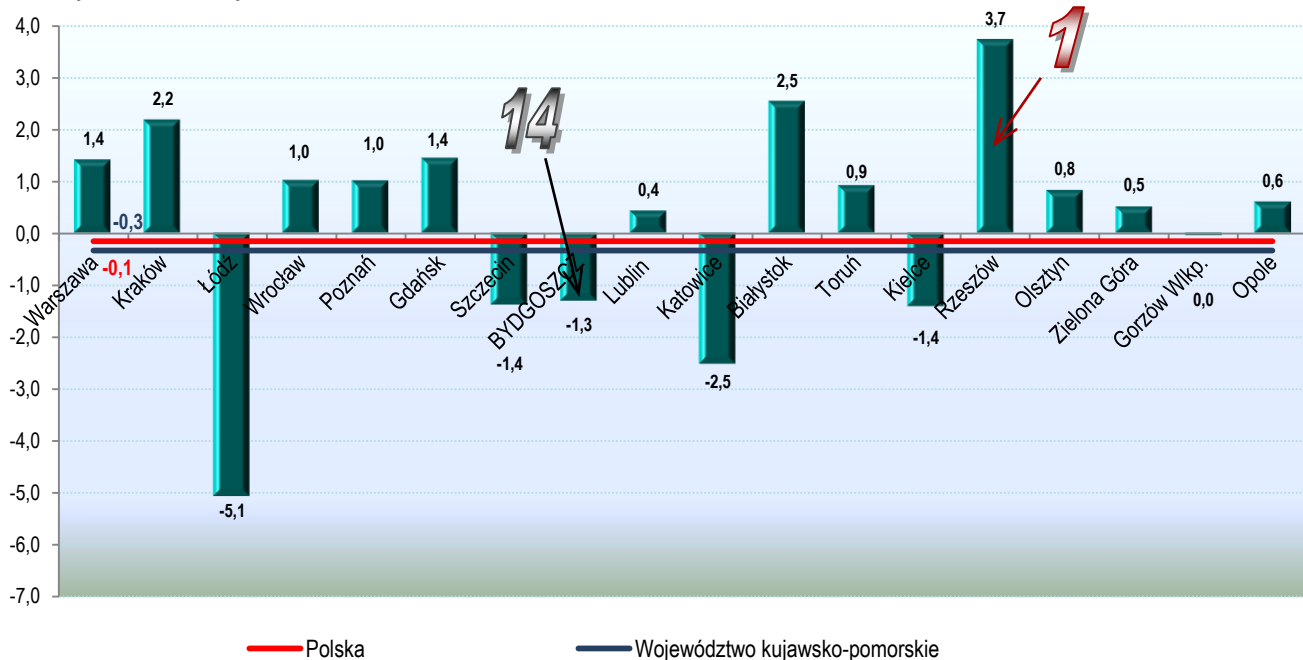
Przyrost naturalny na 1000 ludności

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Od dłuższego czasu przyrost naturalny (definiowany jako różnica pomiędzy liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów) w Bydgoszcz jest ujemny. W 2016 roku przyrost naturalny zarówno w Polsce, jak i w województwie kujawsko-pomorskim przyjął wartości ujemne.

Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2016 r.

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Pod względem przyrostu naturalnego na 1000 ludności wśród miast wojewódzkich Bydgoszcz zajmuje odległe 14. miejsce. Dużo gorszym wskaźnikiem legitymują się Katowice i Łódź (o zdecydowanie najgorszym wskaźniku przyrostu naturalnego minus 5,1). W porównaniu z rokiem 2015 zmniejszyła się liczba miast, w których odnotowano ujemny przyrost naturalny z 9 do 6.

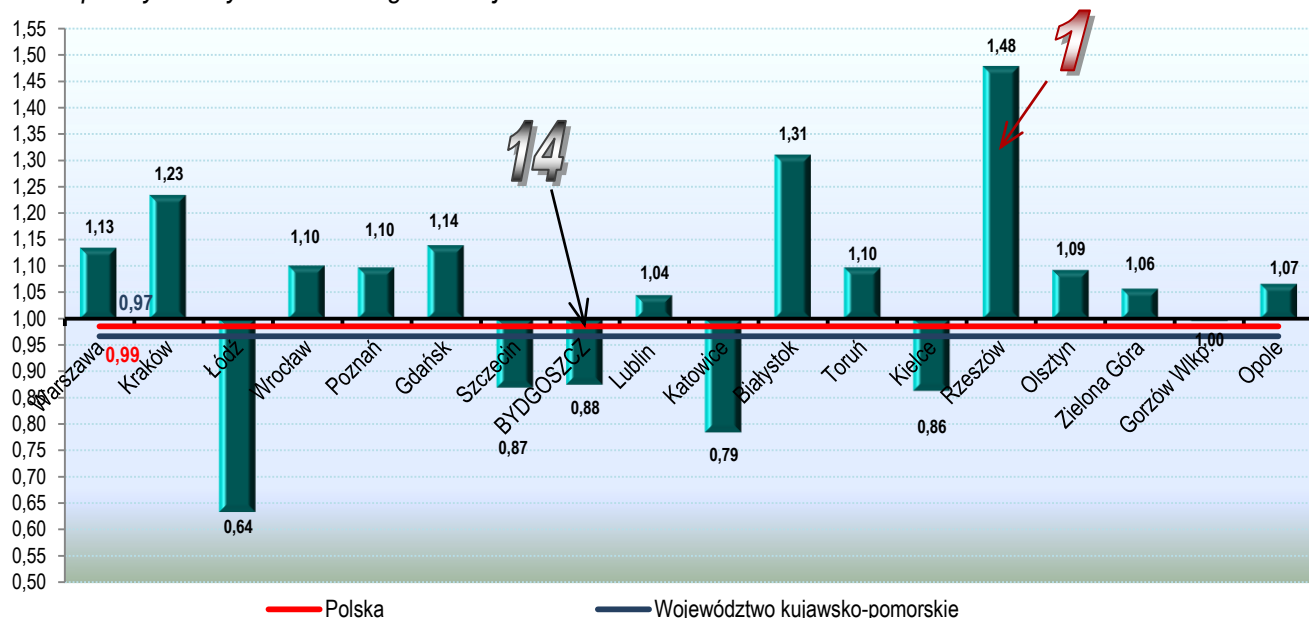
Współczynnik dynamiki demograficznej [stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów]

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Współczynnik dynamiki demograficznej, definiowany jako stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów jest niezależny od bezwzględnej wartości (poziomów) składników przyrostu naturalnego, zależy natomiast od ich wzajemnych proporcji. Od dłuższego czasu współczynnik ten w Bydgoszczy przyjmuje wartości mniejsze niż 1, co oznacza, że roczna liczba urodzeń nie kompensuje rocznej liczby zgonów. W 2016 roku, zarówno w Polsce jak i w województwie kujawsko-pomorskim sytuacja przedstawiała się korzystniej, a współczynnik przyjął wartość bliskie 1.

Współczynnik dynamiki demograficznej w 2016 r.

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Pod względem współczynnika dynamiki demograficznej wśród dużych miast Bydgoszcz zajmuje odległe 14. miejsce. Dużo gorszym wynikiem legitymują się Katowice i Łódź (o zdecydowanie najniższym współczynniku 0,64). Najwyższy wynik osiągnął Rzeszów (1,48).

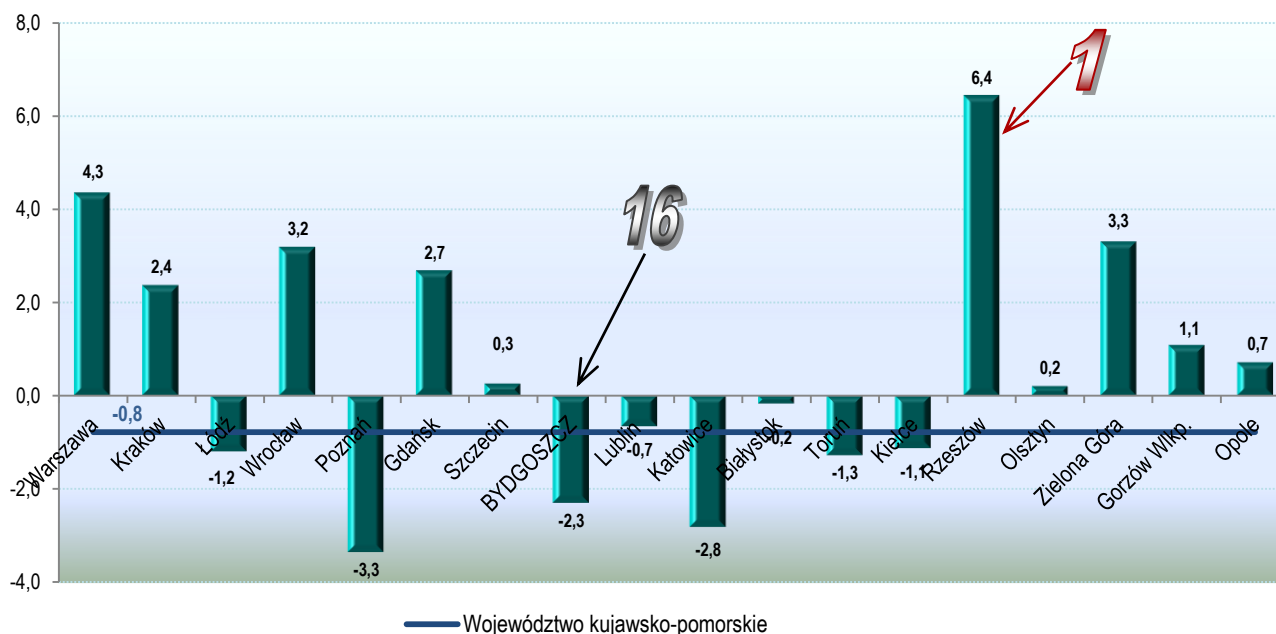
Saldo migracji wewnętrznych na 1000 ludności

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Na spadek ludności Bydgoszczy wpływ ma nie tylko ujemny przyrost naturalny, ale także saldo migracji (przede wszystkim wewnętrznych) na 1000 ludności. W analizowanym okresie 5 lat wskaźnik salda migracji wewnętrznych był ujemny, a w 2016 r. wyniósł -2,3. W tym samym roku wskaźnik dla województwa kujawsko-pomorskiego (-0,8) był znacznie korzystniejszy. Ujemne saldo migracji wewnętrznych związane jest głównie z odpływem bydgoszczan do gmin ościennych.

Saldo migracji wewnętrznych na 1000 ludności w 2016 r.

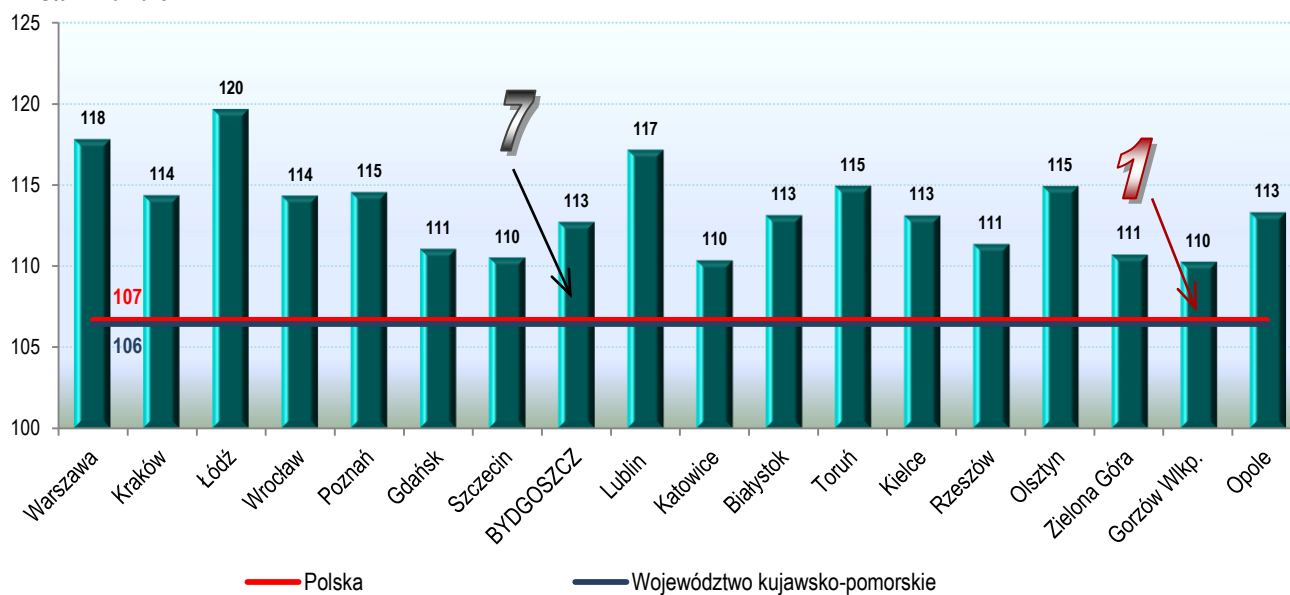

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Trend odpływu mieszkańców dużych miast poza ich granice występuje w wielu miastach wojewódzkich. Wskaźnik salda migracji w Bydgoszczy plasuje ją na 16. miejscu. Najniższy wskaźnik salda migracji wewnętrznych uzyskał Poznań (-3,3).

Współczynnik feminizacji [liczba kobiet na 100 mężczyzn] w 2016 r.

Stan w dniu 31 XII

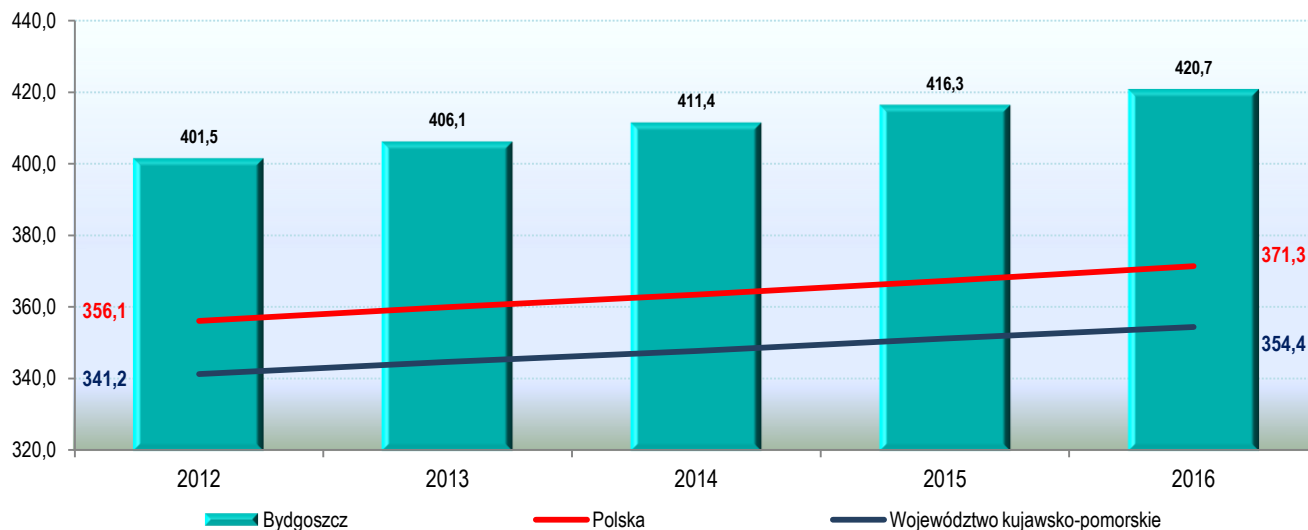
Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Jak pokazuje powyższy wykres, we wszystkich wojewódzkich miastach współczynnik feminizacji jest wyższy od średniej dla Polski. Wskaźnik ten dla Bydgoszczy (7. miejsce na tle miast, licząc od najniższego) jest również wyższy od wskaźnika feminizacji dla województwa kujawsko-pomorskiego. Najniższy współczynnik feminizacji wśród dużych miast występuje w Gorzowie Wielkopolskim, Katowicach i Szczecinie natomiast najwyższy w Łodzi.

2. Mieszkalnictwo

Zasoby mieszkaniowe na 1000 ludności

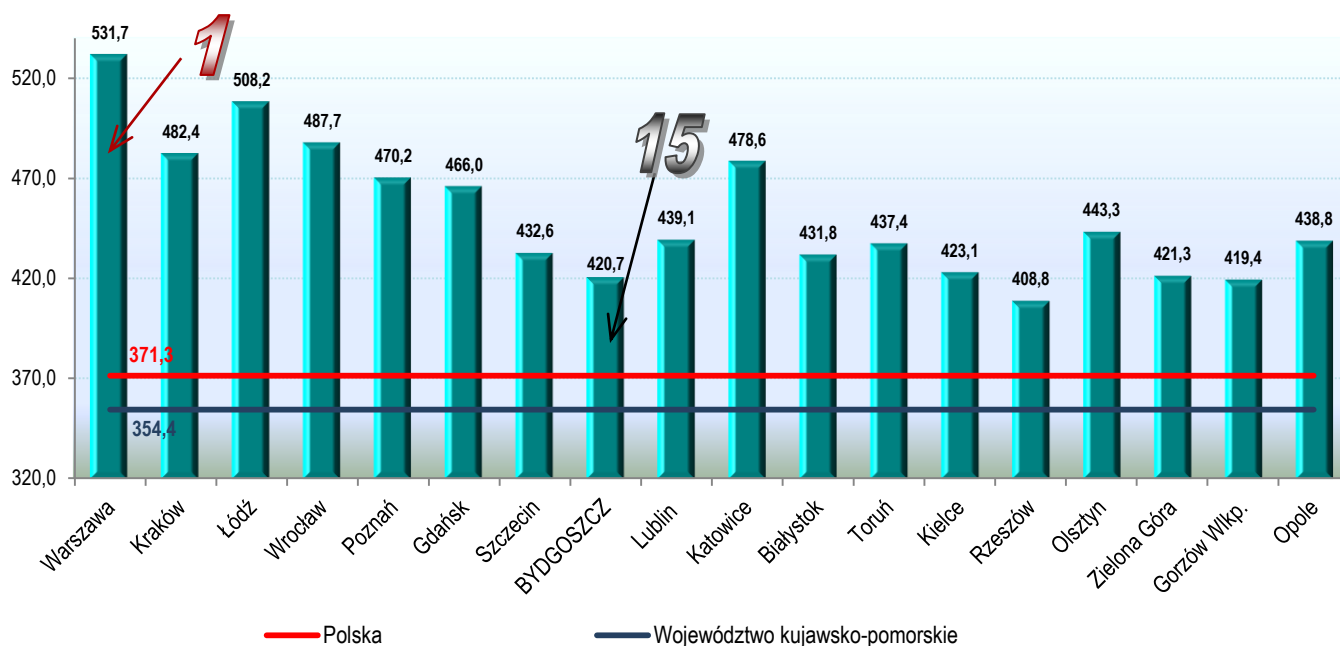
Stan w dniu 31 XII

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W okresie analizowanych 5 lat sukcesywnie wzrastały zasoby mieszkaniowe Bydgoszczy, osiągając w 2016 r. poziom 421 mieszkań przypadających na 1000 mieszkańców. Warto zaznaczyć, że wielkość tego wskaźnika znacznie przekracza średnią dla kraju (371 mieszkań na 1000 ludności) i dla regionu (354).

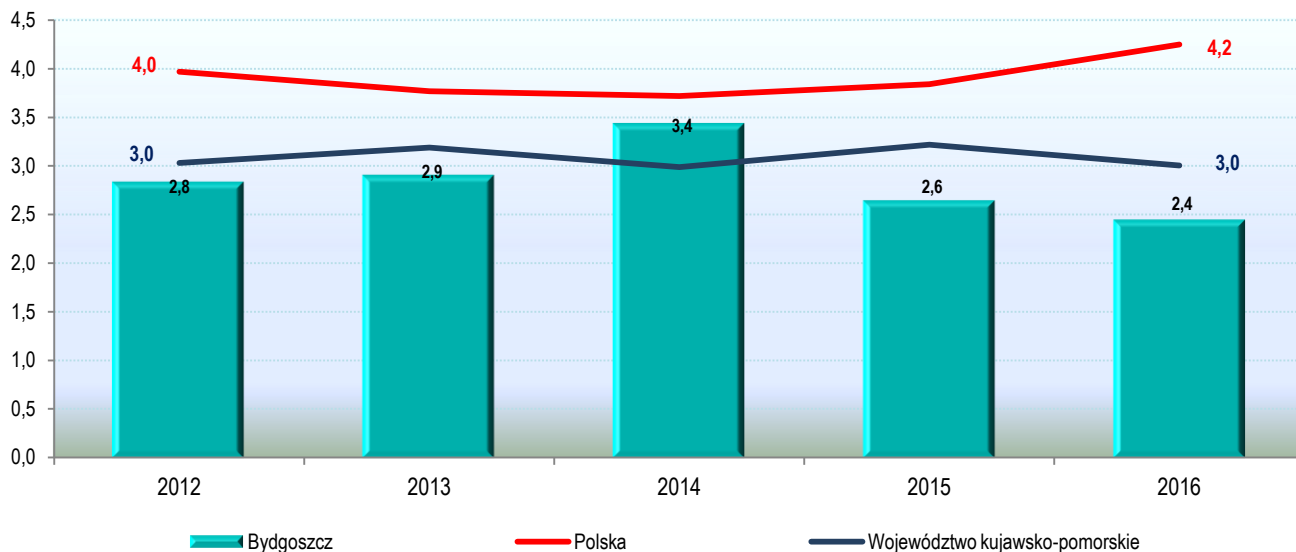
Zasoby mieszkaniowe na 1000 ludności w 2016 r.

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Mimo znacznie wyższego wskaźnika zasobów mieszkaniowych na 1000 ludności Bydgoszczy w stosunku do wskaźnika w kraju i regionie, nasze miasto na tle pozostałych ośrodków wojewódzkich nie wypada najlepiej (15. pozycja). Najkorzystniejsza sytuacja pod tym względem występuje w Warszawie (532 mieszkań na 1000 ludności) oraz w Łodzi (508).

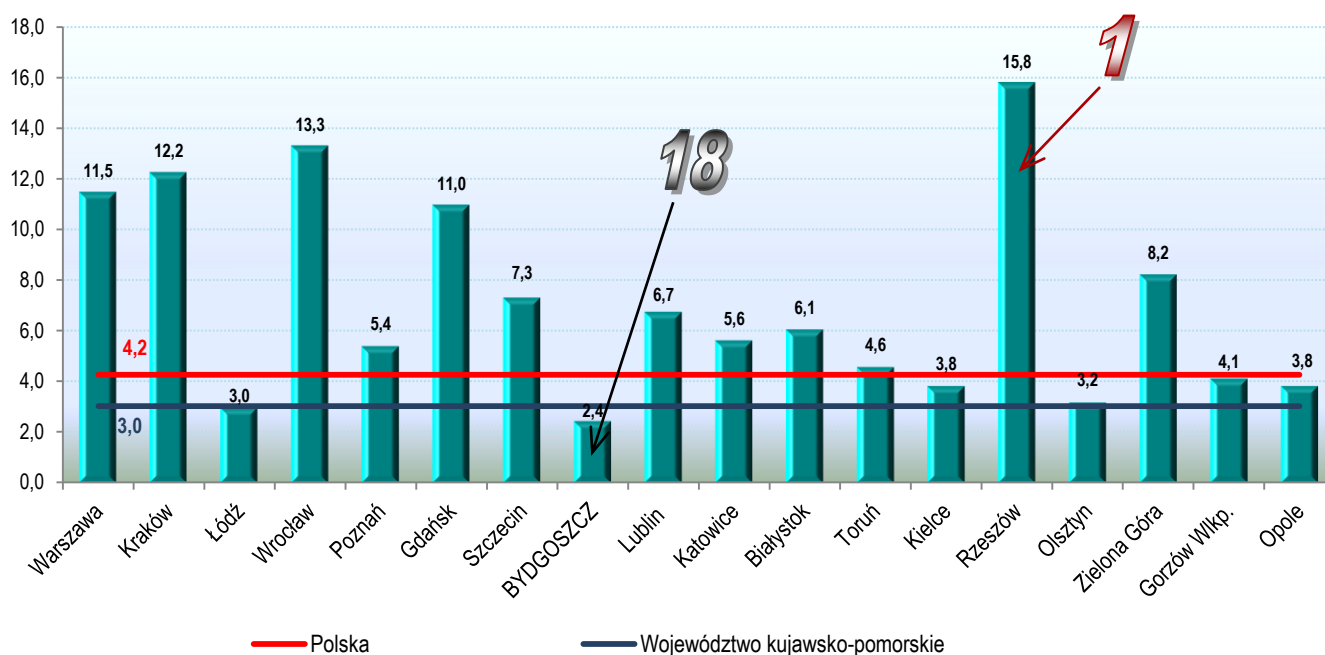
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W okresie analizowanych lat liczba oddawanych mieszkań w Bydgoszczy przypadających na 1000 mieszkańców podlegała wahaniom. W 2016 roku nastąpił niewielki roczny spadek do 2,4 mieszkań na 1000 ludności. Osiągnięte wartości wskaźnika były niższe od średniej dla kraju (4,2) i województwa (3,0).

Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności w 2016 r.

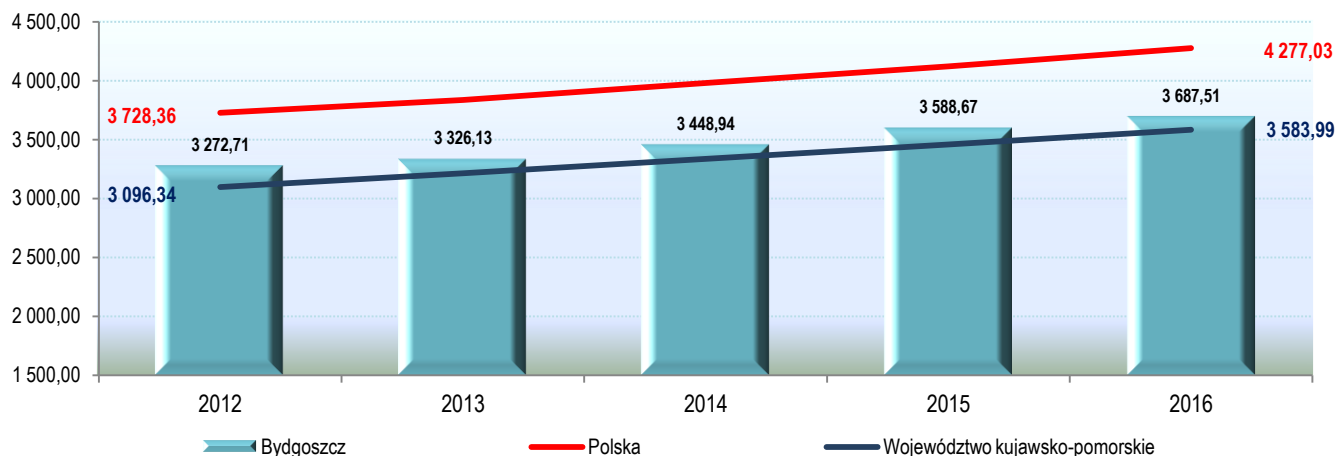

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Wskaźnik liczby mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 ludności w Bydgoszczy, na tle pozostałych ośrodków wojewódzkich wypada najgorzej (18. pozycja). Najkorzystniejsza sytuacja pod tym względem w 2016 roku wystąpiła w Rzeszowie (15,8 mieszkań na 1000 ludności), we Wrocławiu (13,3) oraz w Krakowie (12,2).

3. Wynagrodzenia¹

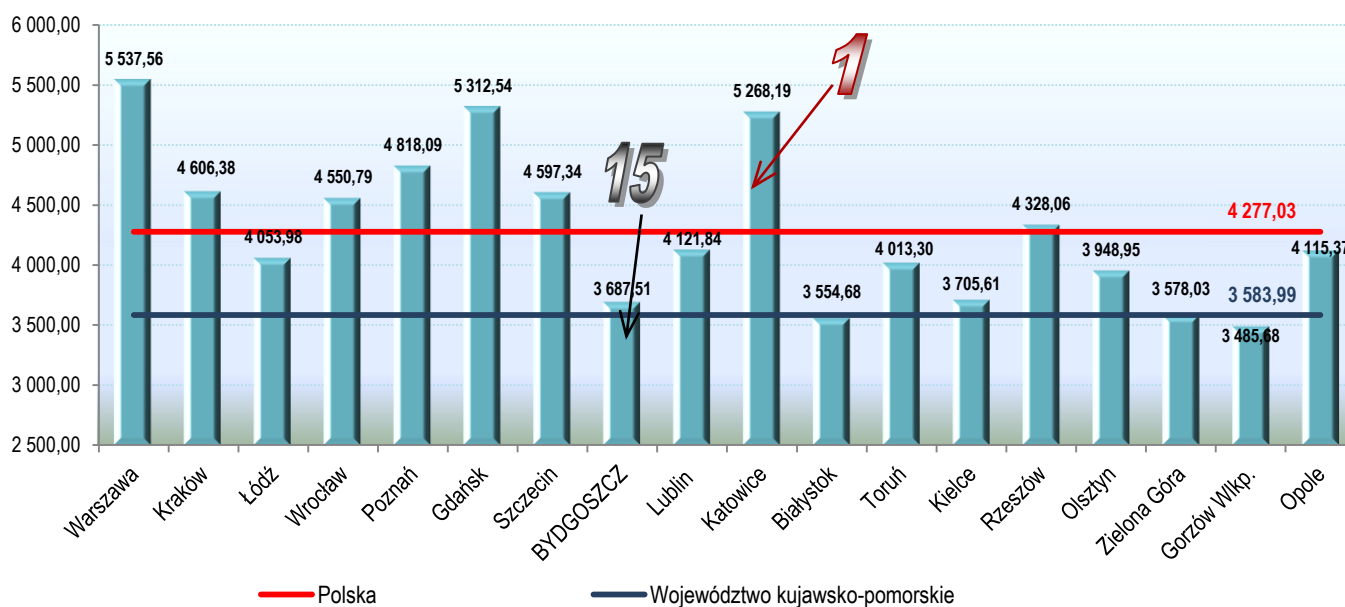
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto [w zł]

Źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Bydgoszczy w latach 2012-2016 wzrosło o blisko 415 zł. W 2016 roku osiągnęło poziom 3.687,51 zł miesięcznie. Niestety w dalszym ciągu jest to o blisko 590 zł niższe od średniego wynagrodzenia w kraju, które rosło w podobnym tempie. Przeciętnie wynagrodzenie w Bydgoszczy było jednak wyższe o 104 zł od poziomu osiągniętego w województwie kujawsko-pomorskim.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2016 r. [w zł]

Źródło: Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

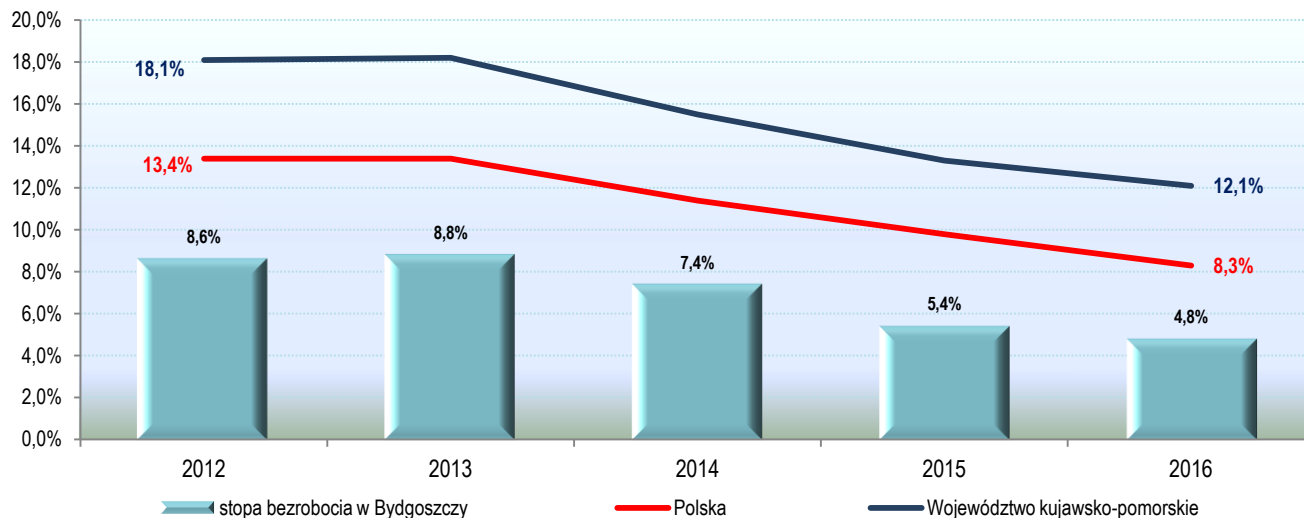
Przeciętne wynagrodzenie w Bydgoszczy w 2016 roku było jednym z najniższych w porównaniu z pozostałymi miastami wojewódzkimi (15. miejsce). W Bydgoszczy zarabia się średnio ponad 1,8 tys. zł mniej niż w Warszawie. Najniższe wynagrodzenie odnotowano w Gorzowie Wielkopolskim (niższe od bydgoskiego o ok.200 zł).

¹ W sektorze przedsiębiorstw; w podmiotach gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

4. Rynek pracy

Stopa bezrobocia rejestrowanego [w %]

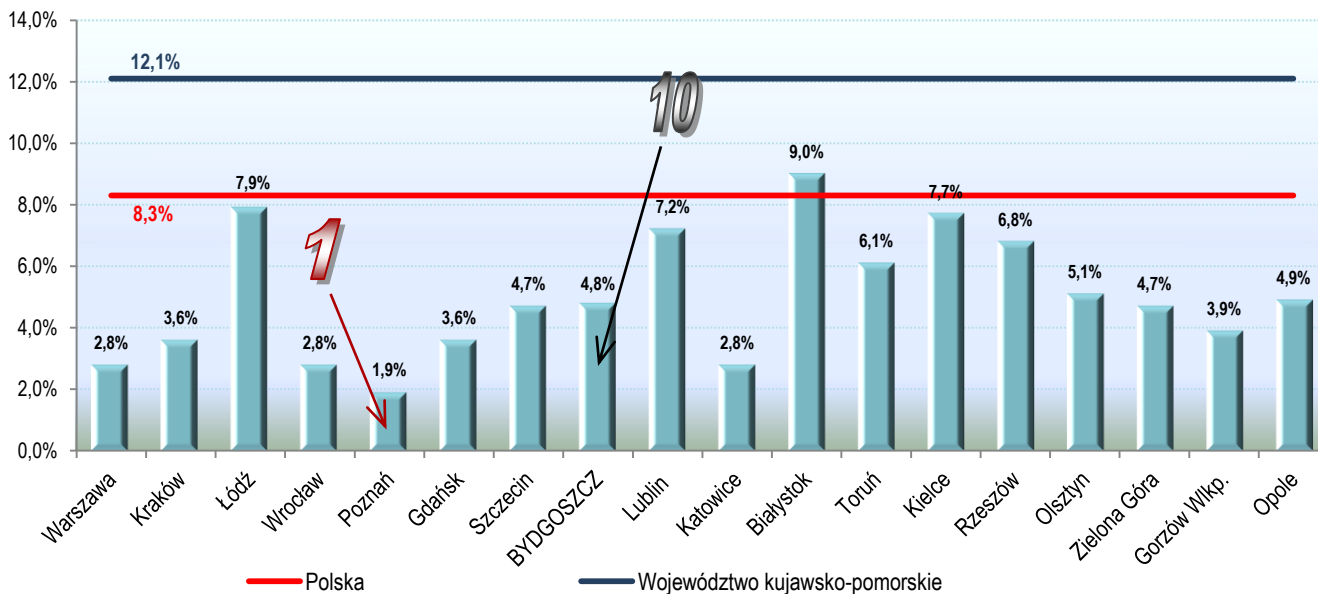
Stan w dniu 31 XII

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, PUP w Bydgoszczy

Poziom stopy bezrobocia zaczął spadać w 2014 r., by w 2016 roku osiągnąć w Bydgoszczy poziom 4,8%. Warto także podkreślić, że w analizowanych latach zmiany wysokości stopy bezrobocia podlegały tym samym tendencjom co w Polsce i w regionie.

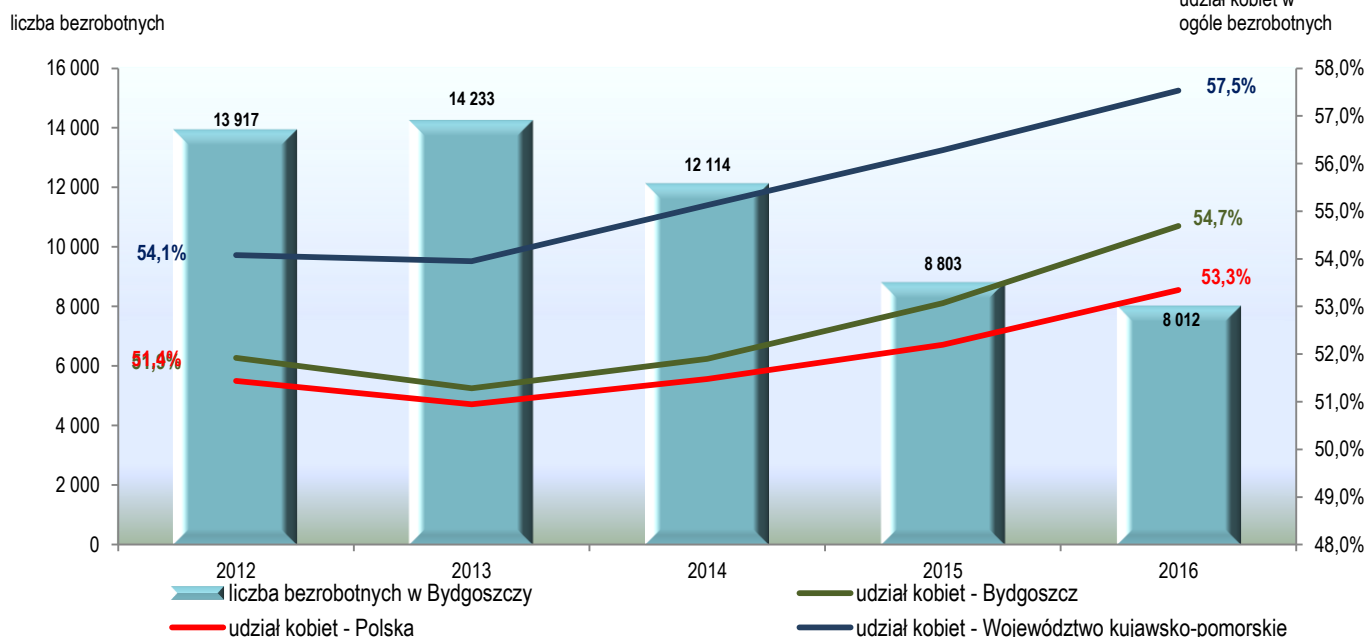
Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2016 r. [w %]

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, PUP w Bydgoszczy

Mimo tego, że stopa bezrobocia w Bydgoszczy jest dużo niższa niż w Polsce oraz w regionie, to wynik 4,8% daje miastu 10. miejsce w stawce ośrodków wojewódzkich. Zdecydowanie najniższa stopa bezrobocia wystąpiła w Poznaniu (1,9%) oraz w Warszawie, Wrocławiu i Katowicach (po 2,8%). Najwyższy wskaźnik wystąpił w Białymstoku (9,0%).

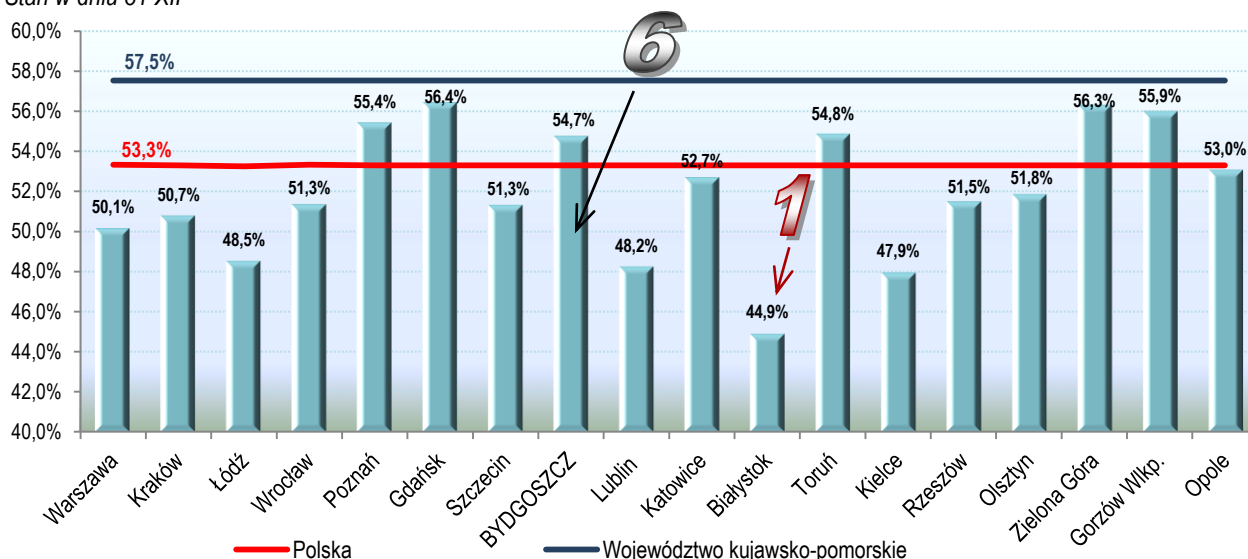
Bezrobocie rejestrowane Stan w dniu 31 XII

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, PUP w Bydgoszczy

W latach 2012-2016 liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Bydgoszczy wahała się, największą liczbę zanotowano w 2013 r., w następnych latach bezrobotnych ubywało, by w 2016 r. osiągnąć najniższą liczbę – 8.012 osoby. Wśród osób zarejestrowanych jako bezrobotne od wielu lat przeważały kobiety. W 2016 r. ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w Bydgoszczy (54,7%), był wyższy niż w Polsce (53,3%). Natomiast udział bezrobotnych kobiet w województwie kujawsko-pomorskim w analizowanych latach był wyższy, a w 2016 r. wyniósł 57,5%.

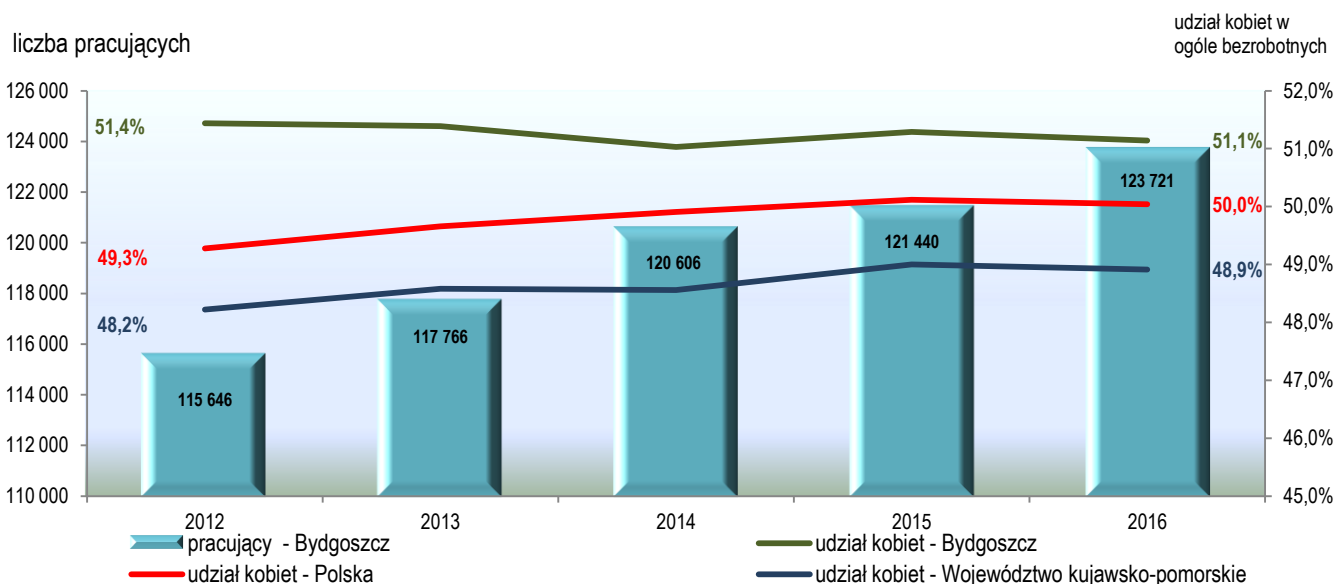
Udział kobiet w liczbie osób bezrobotnych w 2016 r. [w %] Stan w dniu 31 XII

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, PUP w Bydgoszczy

Udział kobiet w grupie osób bezrobotnych ukształtował się w Bydgoszczy poziomie średnim (6. miejsce) wśród innych miast wojewódzkich. Wyższy udział kobiet miał miejsce w Gdańsku (56,4%), w Zielonej Górze (56,3%) i w Gorzowie Wielkopolskim (55,9%). Najmniejszy udział bezrobotnych kobiet wystąpił w Białymstoku (44,9%), w Kielcach (47,9%) i w Lublinie (48,2%). Tylko w czterech miastach udział kobiet w tej grupie nie przekroczył 50%.

Pracujący² Stan w dniu 31 XII

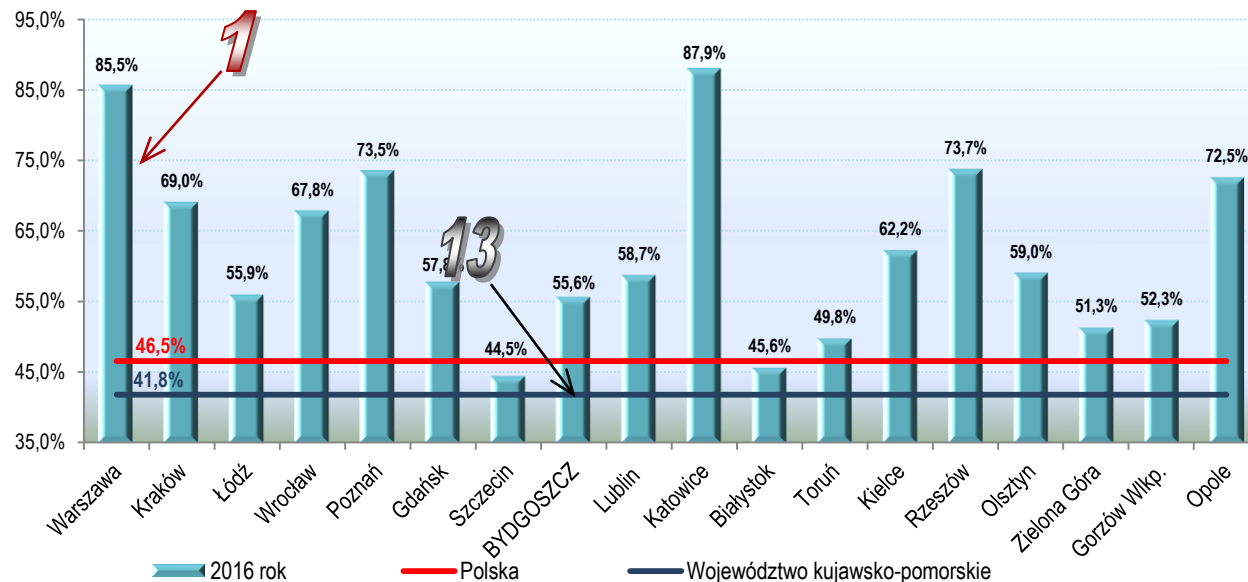

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W latach 2012-2016 pomimo niekorzystnej sytuacji, związanej ze zmniejszającą się liczbą mieszkańców Bydgoszczy, liczba pracujących wzrastała. W 2016 r. udział kobiet wśród pracujących w Bydgoszczy (51,1%) był wyższy niż w kraju (50,0%) i w województwie kujawsko-pomorskim (48,9%).

Wskaźnik zatrudnienia [w %]

Stan w dniu 31 XII

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

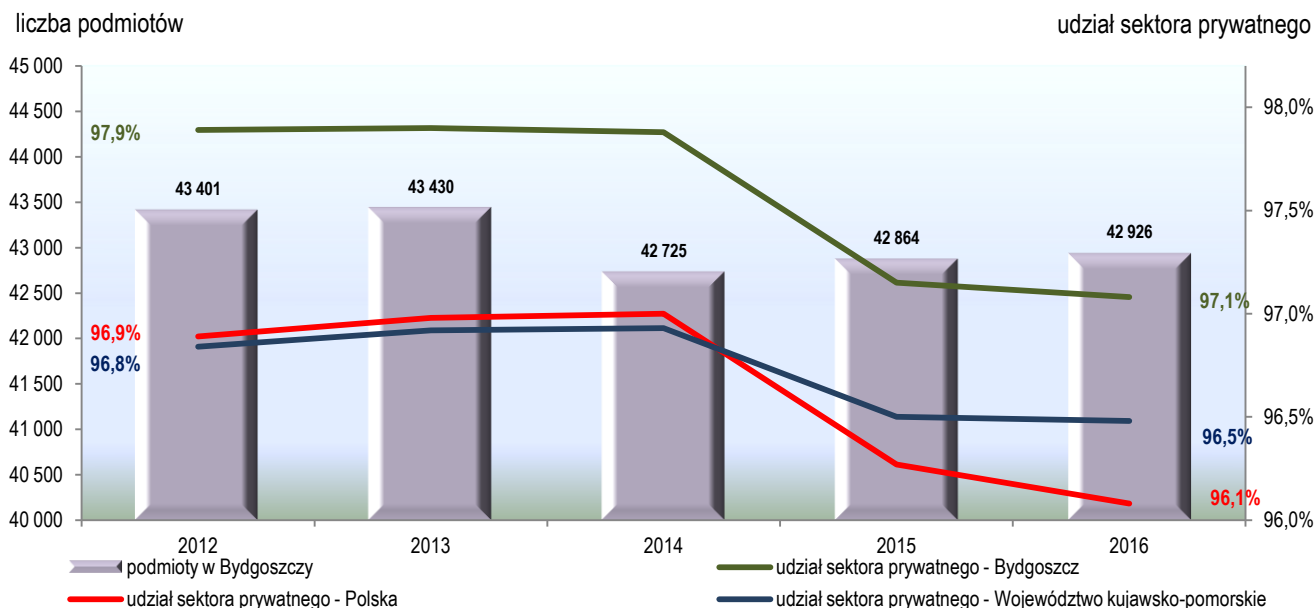
Wskaźnik zatrudnienia, to jeden z podstawowych wskaźników rynku pracy. W opracowaniu liczony jest jako udział ludności pracującej, w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym (od 15 roku życia do 59/64 lat). Bydgoszcz z udziałem 55,6% zajęła 13. miejsce. Najniższy wskaźnik wystąpił w Szczecinie (44,5%), najwyższy w Warszawie (85,5%) i w Katowicach (85,3%).

² Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, duchownych i pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Dane łącznie z rolnictwem indywidualnym i pracującymi w organizacjach, fundacjach, związkach, według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

5. Podmioty gospodarcze

Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON

Stan w dniu 31 XII

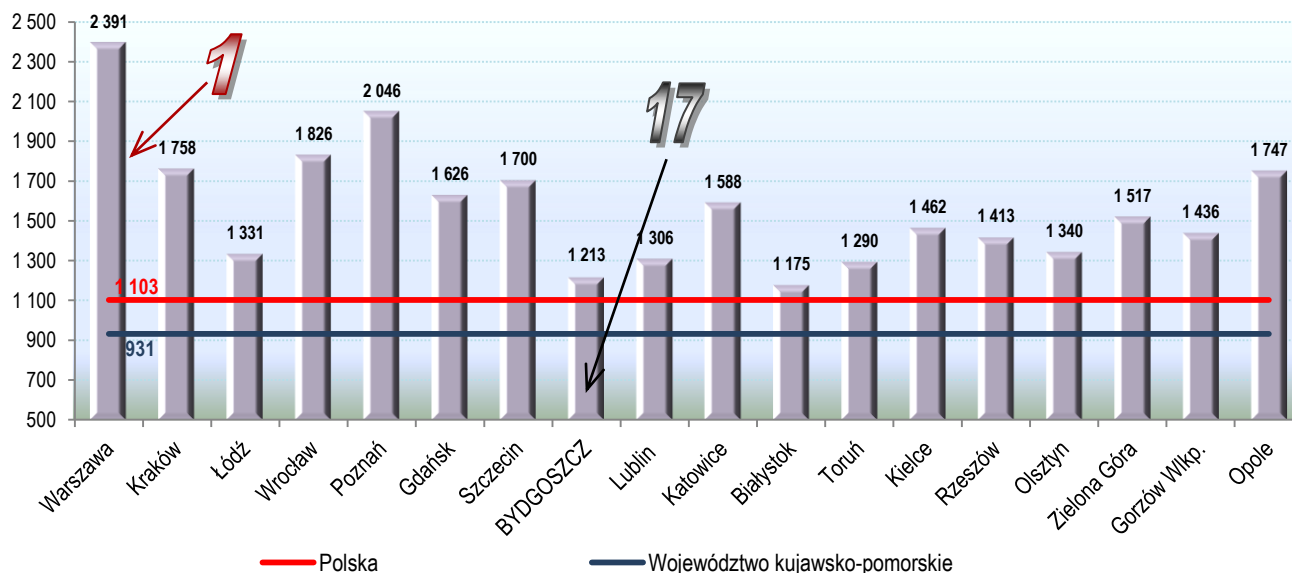

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W 2016 roku liczba podmiotów gospodarczych w Bydgoszczy wyniosła 42.926 i wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o 62 jednostki, tj. o 0,1%. Zdecydowanie najwięcej podmiotów gospodarczych (97,1%) stanowią podmioty sektora prywatnego. Ich udział w Bydgoszczy był wyższy niż w regionie i kraju.

Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w 2016 r.

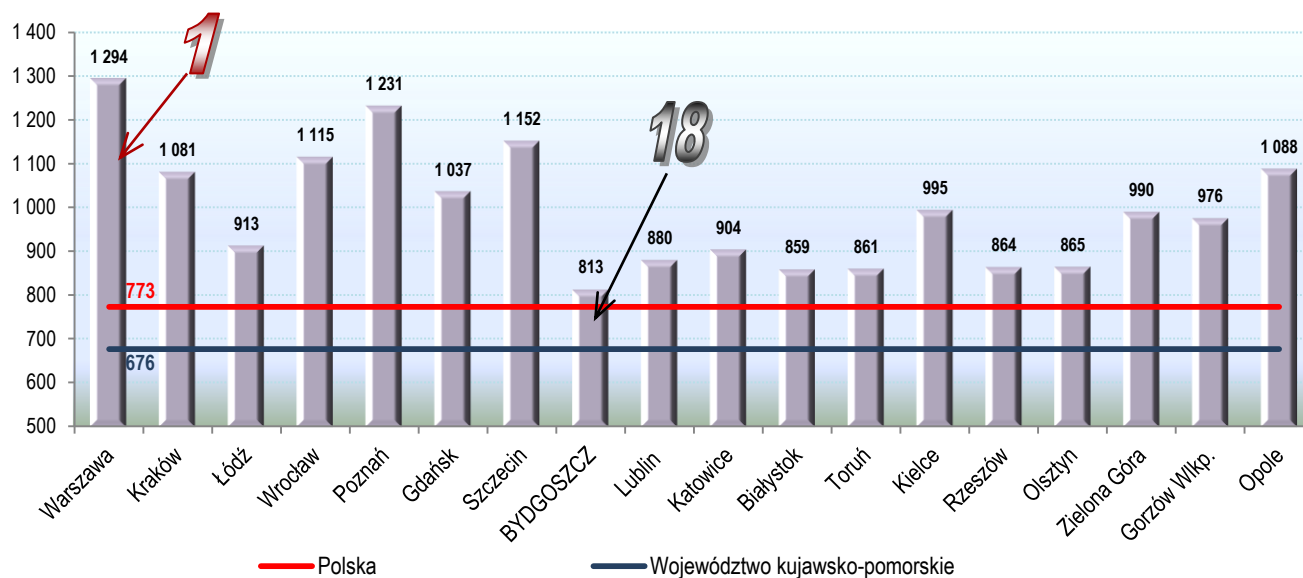
Stan w dniu 31 XII

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Pod względem liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 10 tys. ludności Bydgoszcz plasuje się na 17. miejscu (1,2 tys. podmiotów). Zdecydowanie najwyższym wskaźnikiem może pochwalić się Warszawa (2,4 tys. podmiotów) oraz Poznań i Wrocław. Niższym wskaźnikiem przedsiębiorczości niż w Bydgoszczy odznacza się tylko Białystok (1,2 tys.).

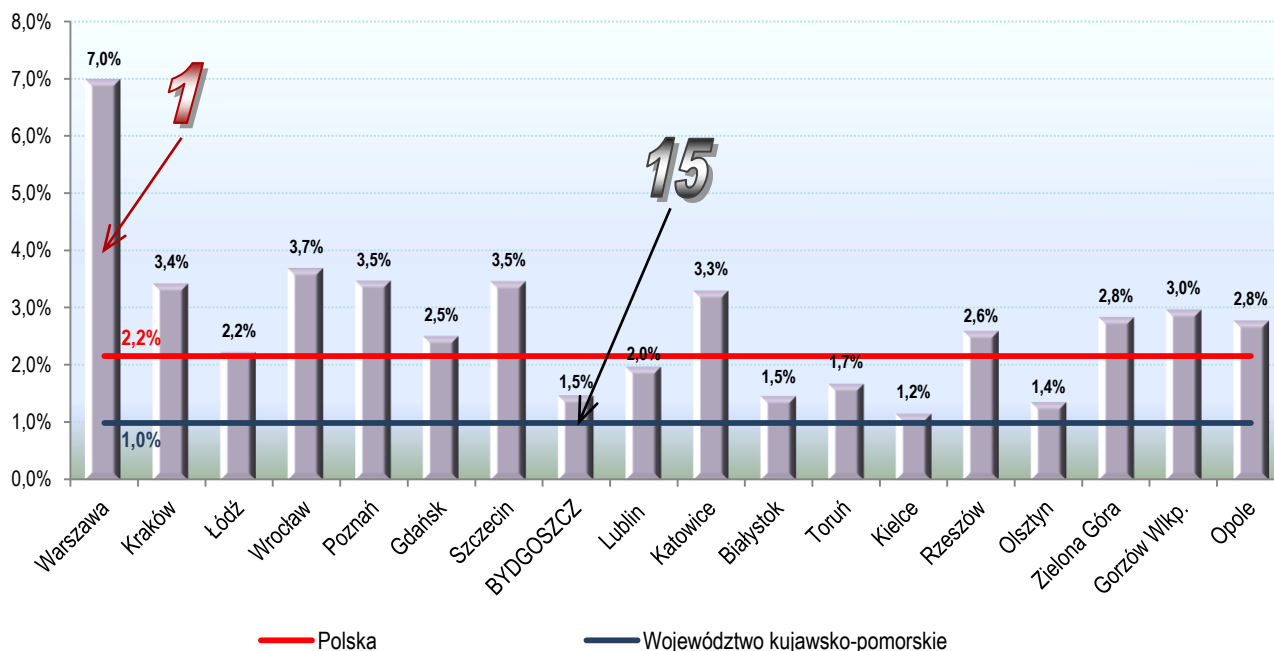
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. ludności w 2016
 Stan w dniu 31 XII

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Jeszcze lepiej przedsiębiorczość mieszkańców obrazuje powyższe zestawienie. Pod względem liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 10 tys. ludności, Bydgoszcz zajęła ostatnie 18. miejsce (813 osób). Najlepszym wskaźnikiem może pochwalić się Warszawa (1.294 osoby) i Poznań (1.231 osób).

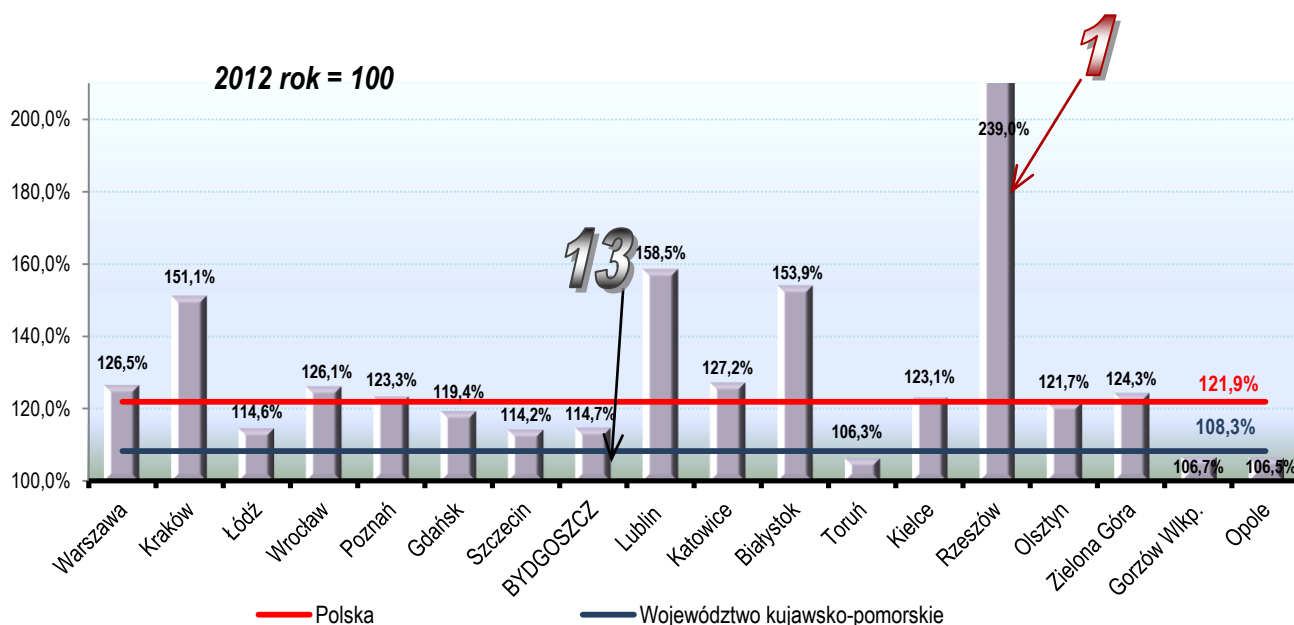
Udział spółek handlowych z kapitałem zagranicznym w liczbie podmiotów ogółem w 2016 r. [w %]
 Stan w dniu 31 XII

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Zaangażowanie kapitału zagranicznego obrazuje pozytywne postrzeżenie i atrakcyjność danego miasta w oczach inwestorów zagranicznych. Pod względem udziału spółek handlowych z kapitałem zagranicznym w liczbie podmiotów ogółem Bydgoszcz uplasowała się na bardzo niskim 15. miejscu (1,5%). Zdecydowanie najwyższym udziałem może pochwalić się Warszawa (7,0%).

Wzrost liczby spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego w 2016 r. [w %]
Stan w dniu 31 XII

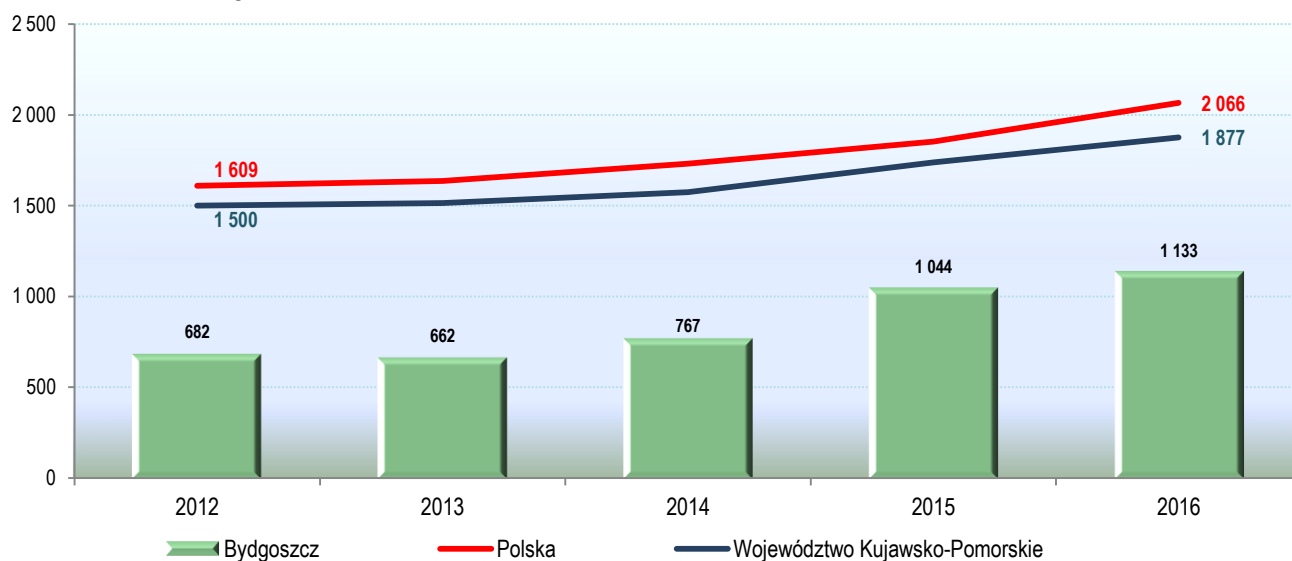

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Pod względem przyrostu liczby spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego na przestrzeni lat 2012-2016 Bydgoszcz zajmuje dopiero 13. miejsce (wzrost o 14,7%). Najwyższą dynamiką może pochwalić się Rzeszów (wzrost o 139,0%) przed Lublinem (wzrost o 58,1%) i Białymstokiem (wzrost o 53,9%).

6. Turystyka

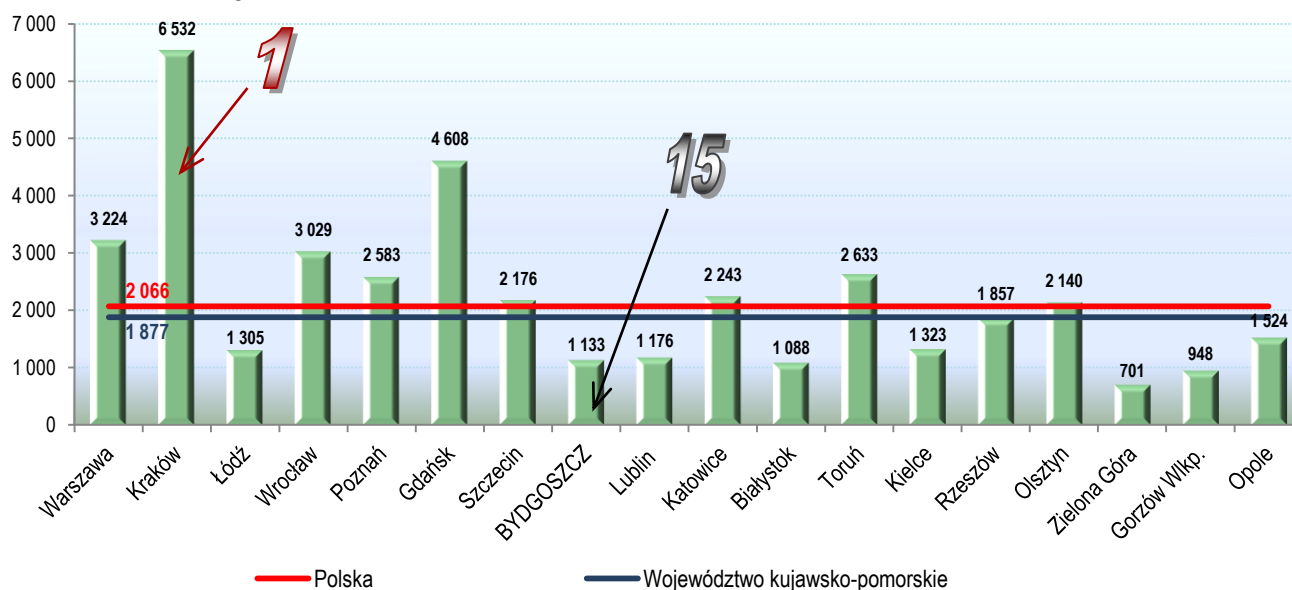
Udzielone noclegi na 1000 ludności

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W latach 2012-2016 z roku na rok przybywało do Bydgoszczy coraz więcej turystów. Jednak analizując liczbę udzielonych noclegów na 1000 osób w 2016 roku, w mieście odnotowano mniej noclegów (1133 na 1000 mieszkańców) niż w kraju i w województwie.

Udzielone noclegi na 1000 ludności w 2016 r.

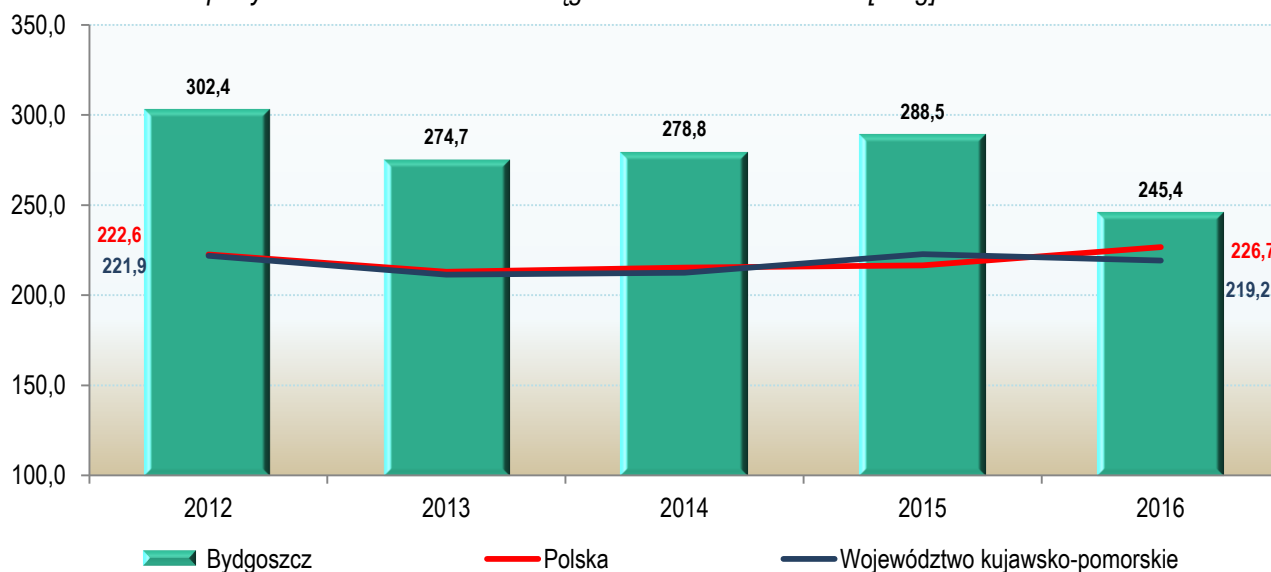

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W porównaniu z innymi miastami wojewódzkimi, Bydgoszcz nie jest szczególnie często odwiedzany przez turystów miejscem. Pod względem liczby udzielonych noclegów na 1000 osób, nasze miasto zajmuje 15. miejsce. Relatywnie najmniej noclegów udzielono w Zielonej Górze i w Gorzowie Wielkopolskim. Najchętniej odwiedzany miastem wśród ośrodków wojewódzkich jest Kraków (6.532 noclegów) oraz Gdańsk i Warszawa. Warto też zwrócić uwagę, że leżący w pobliżu Toruń zajmuje 6. lokatę (2.633 noclegów na 1000 mieszkańców) i ma wskaźnik wyższy od krajowego (2.066).

7. Ochrona środowiska

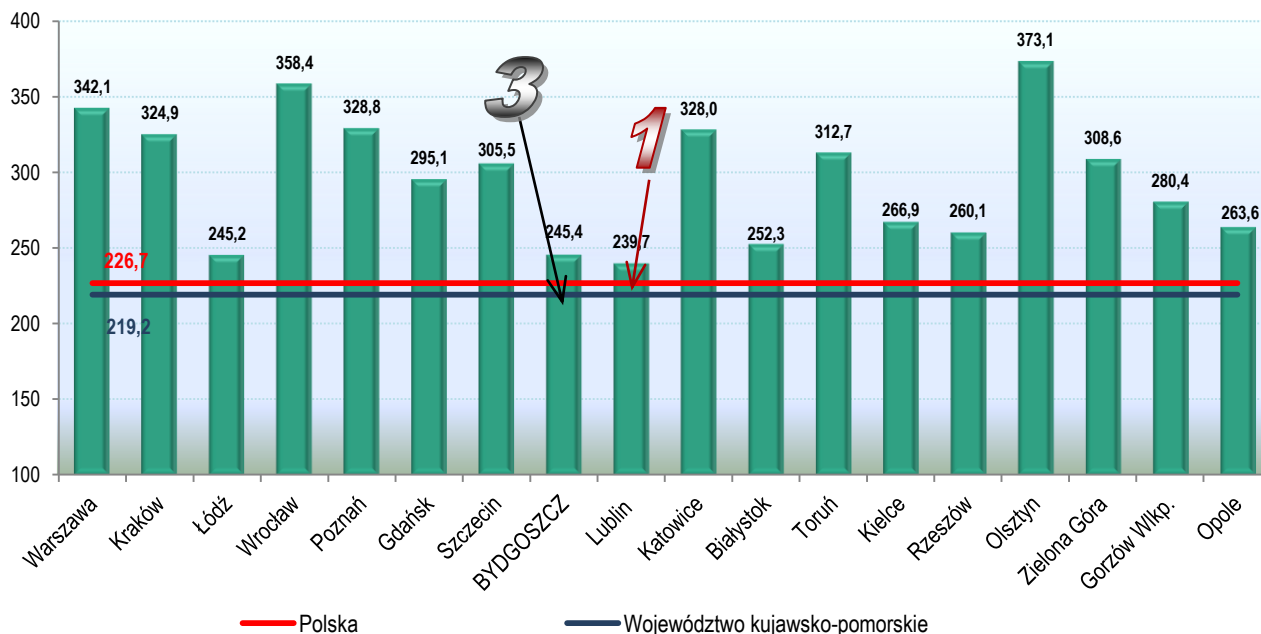
Zmieszane odpady komunalne zebrane w ciągu roku na 1 mieszkańca [w kg]

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

W latach 2012-2016 ilość odpadów komunalnych zbieranych w ciągu roku w Bydgoszczy na 1 mieszkańca wahała się w przedziale od 245,4 kg do 302,4 kg. W analizowanych latach wskaźnik dla Bydgoszczy był wyższy niż dla kraju i dla województwa.

Zmieszane odpady komunalne zebrane w ciągu roku na 1 mieszkańca w 2016 r. [w kg]

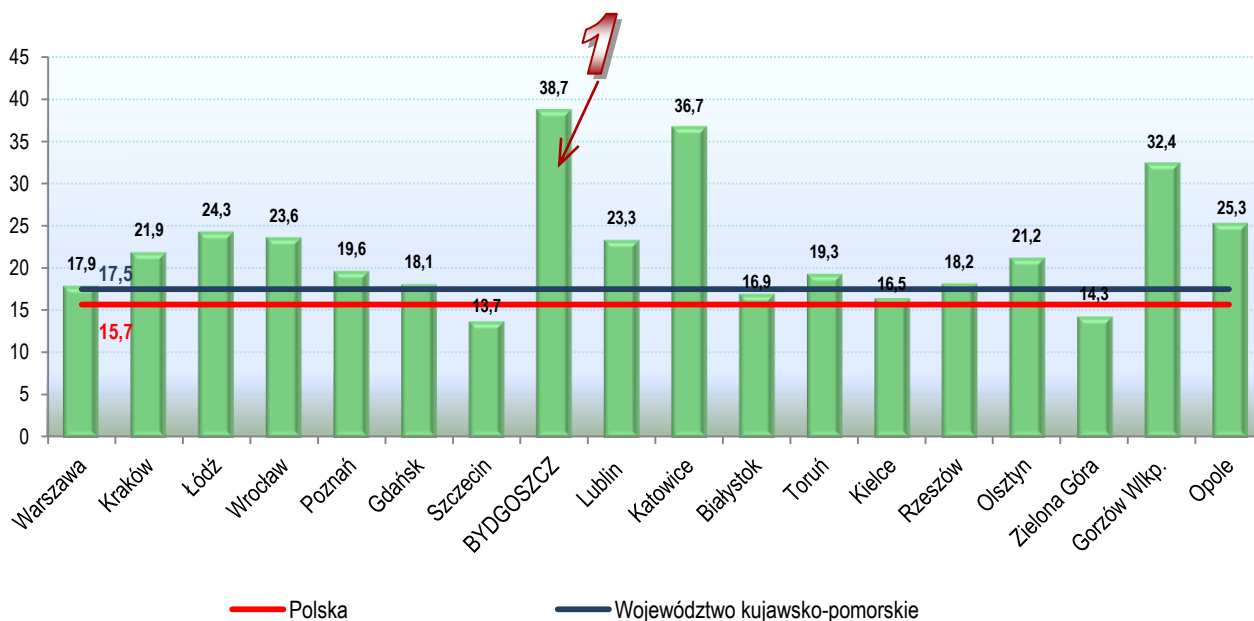

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Bydgoszcz na tle dużych miast w 2016 roku pod względem ilości zebranych w ciągu roku zmieszanych odpadów komunalnych na 1 mieszkańca zajęła 3. lokatę. Najmniejszą ilość odpadów zebrał Lublin (239,7 kg) i Łódź (245,2 kg). Najwyższy wskaźnik osiągnął Olsztyn (373,1 kg), Wrocław (358,4 kg) i Warszawa (342,1 kg). Wszystkie duże miasta przekroczyły wskaźnik krajowy.

Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej na 1 mieszkańca w 2016 r. [w m²]

Stan w dniu 31 XII

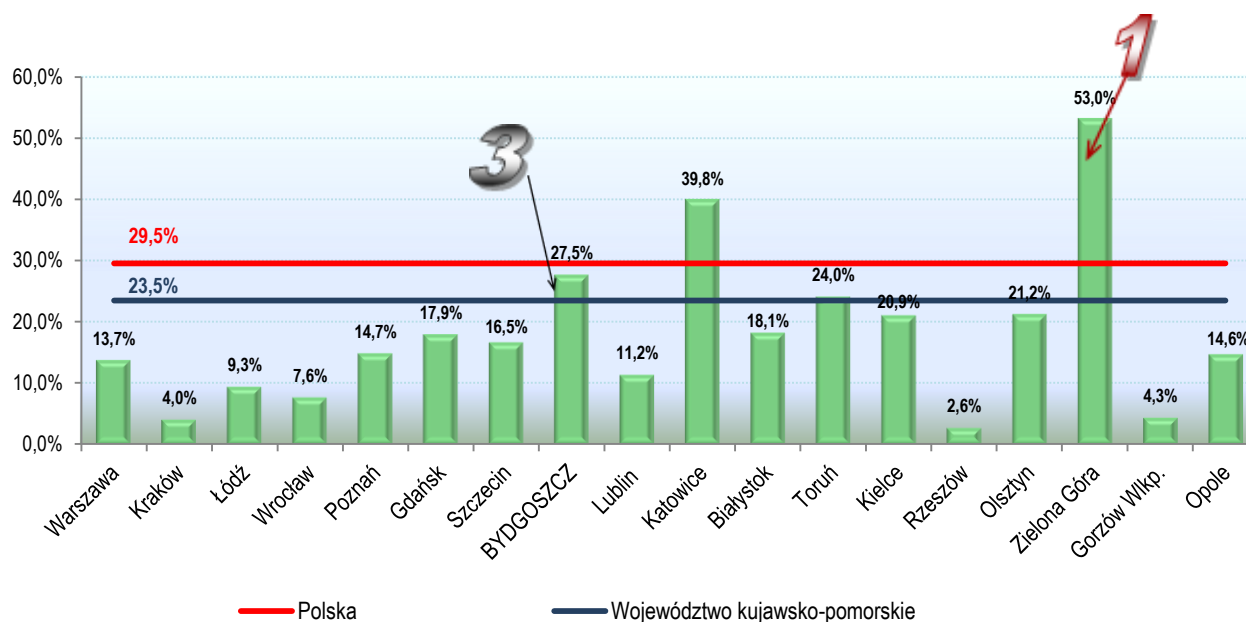

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Bydgoszcz miastem zieleni. Tak można określić nasze miasto, bowiem pod względem udziału parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej zajmuje ono pierwsze miejsce na tle innych miast wojewódzkich (38,7 m² na 1 mieszkańca). Na drugiej pozycji, pod tym względem znalazły się Katowice (36,7 m²). Najmniejszy udział terenów zielonych, przypadających na 1 mieszkańca, odnotowano w Szczecinie (13,7 m²). Średni udział wymienionych terenów zielonych przypadający na 1 mieszkańca w Polsce wyniósł 15,7 m², a poniżej tej średniej znalazła się obok Szczecina – Zielona Góra.

Lesistość w 2016 r. [w %]

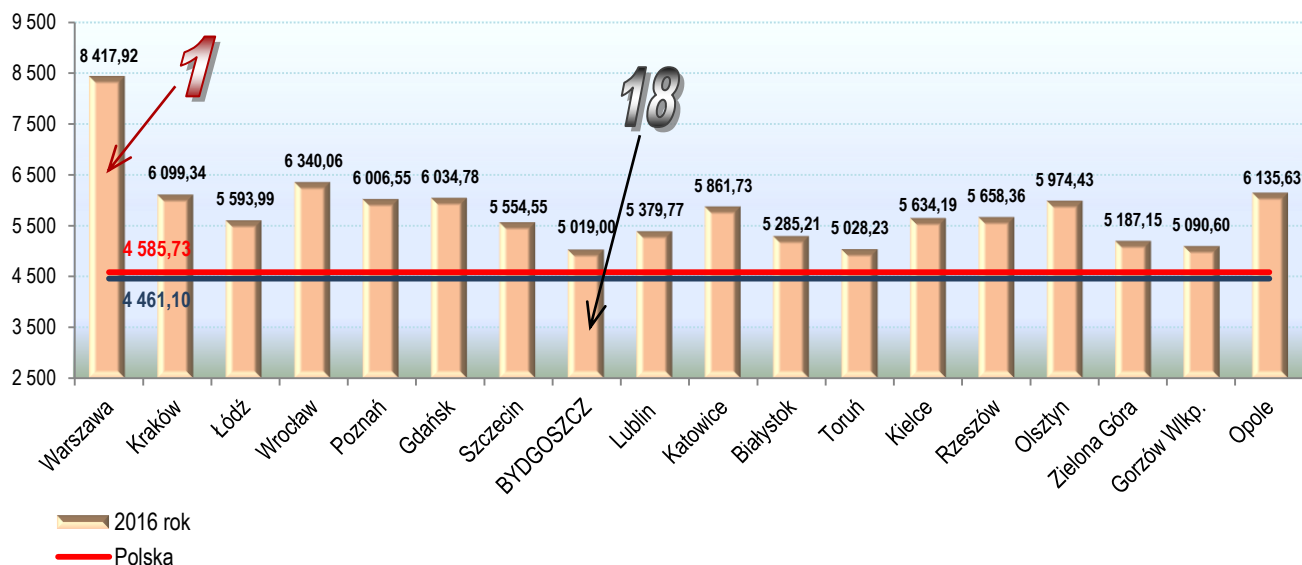
Stan w dniu 31 XII

Również biorąc pod uwagę lesistość, czyli udział lasów w powierzchni ogółem, Bydgoszcz uznać można za miasto zieleni. W 2016 r. z lesistością na poziomie 27,5% zajęła 3 lokatę wśród miast wojewódzkich. Największy udział powierzchni lasów odnotowano w Zielonej Górze (53,0%) oraz w Katowicach (39,8%). Z kolei najmniejszy w Rzeszowie, Krakowie i w Gorzowie Wielkopolskim.

8. Budżet Miasta

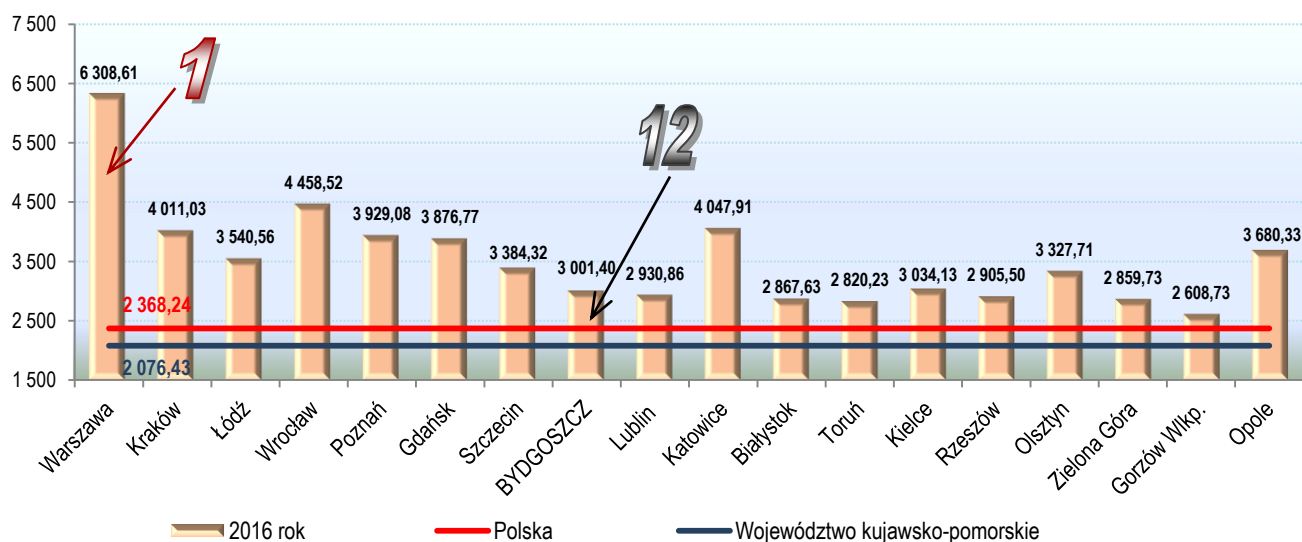
Dochody budżetu na 1 mieszkańca w 2016 r.[w zł]

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Dochody budżetu miasta Bydgoszczy w przeliczeniu na jednego mieszkańca wyniosły 5.019 złotych (najniższy poziom dochodów wśród miast wojewódzkich). Kwota ta jest niewiele wyższa zarówno od osiągniętej przeciętnie przez gminy i miasta na prawach powiatu w kraju (4.586 zł) i w województwie (4.461 zł). Najwyższy dochód budżetu miasta na 1 mieszkańca w 2016 r. osiągnęła Warszawa (8.418 zł) i Wrocław (6.340 zł).

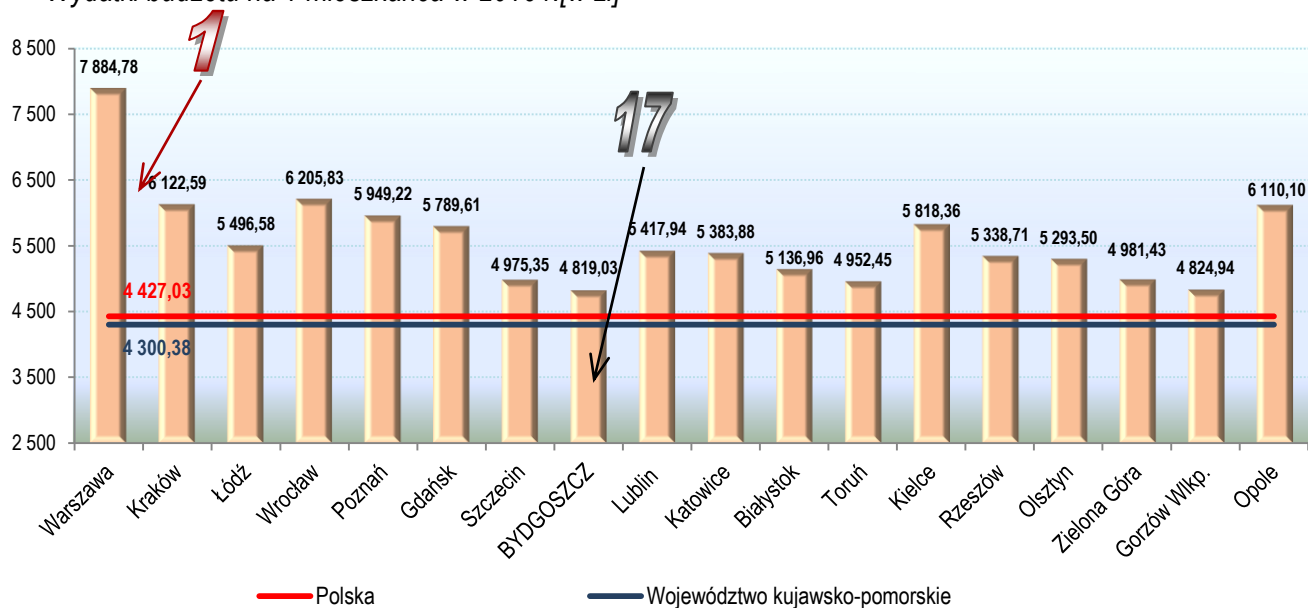
Dochody własne gminy na 1 mieszkańca w 2016 r.[w zł]

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Dochody własne budżetu miasta Bydgoszczy w przeliczeniu na jednego mieszkańca wyniosły 3.001 zł (jeden z najniższych dochodów wśród miast wojewódzkich). Kwota ta jest jednak wyższa zarówno od średniej osiągniętej przez gminy i miasta na prawach powiatu w kraju (2.368 zł) i w województwie (2.076 zł). Najwyższy dochód własny budżetu miasta na 1 mieszkańca w 2016 r. osiągnęła Warszawa (6.309 zł) i Wrocław (4459 zł).

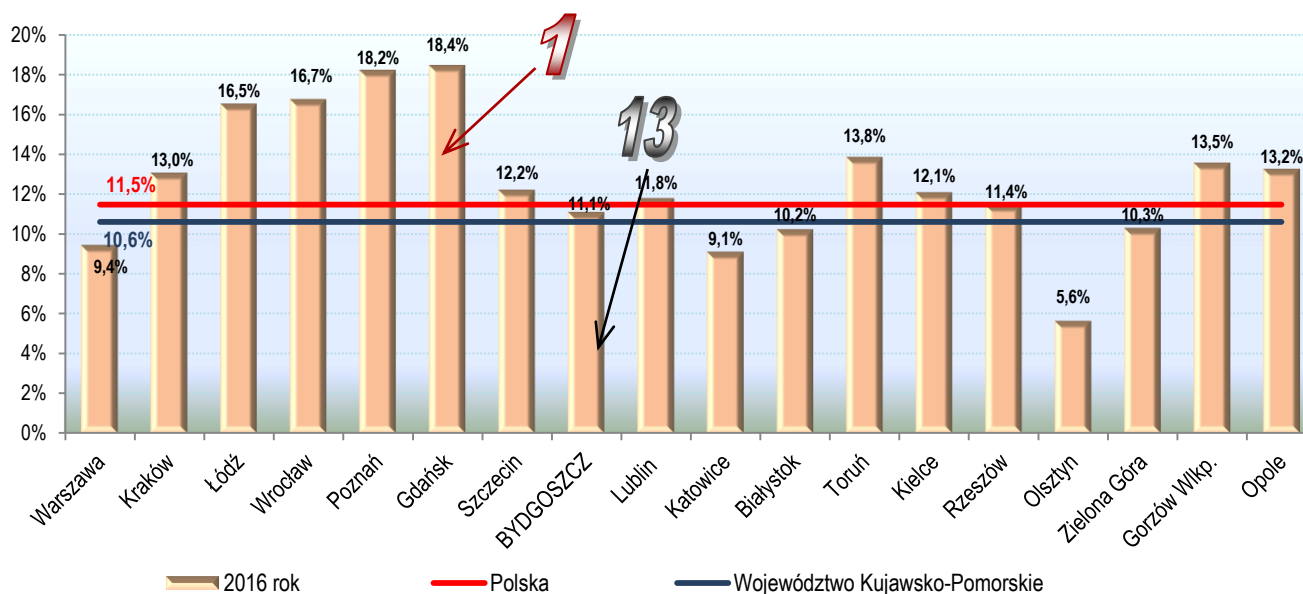
Wydatki budżetu na 1 mieszkańca w 2016 r. [w zł]

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Pod względem wydatków budżetowych na 1 mieszkańca Bydgoszcz uplasowała się na ostatnim miejscu (4.819 zł). Również w tym przypadku wydatki budżetowe w Bydgoszczy przekraczają przeciętny poziom wydatków gmin i miast na prawach powiatu dla kraju (4.427 zł) i województwa kujawsko-pomorskiego (4.300 zł). Najwyższy poziom wydatków zanotowano w Warszawie, gdzie na jednego mieszkańca przypadło 7.885 zł.

Udział wydatków majątkowych w wydatkach w 2016 r. [w %]

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Wskaźnikiem świadczącym o rozwoju miasta jest poziom udziału wydatków majątkowych w całkowitych wydatkach, gdyż w dużej mierze świadczy to o nakładach inwestycyjnych. Bydgoszcz z wynikiem 11,1% znalazła się na 13. miejscu. Udział w Bydgoszczy był niższy od udziału w kraju (11,5%) i wyższy niż w województwie (10,6%). Największy udział wydatków majątkowych w budżecie odnotował w 2016 r. Gdańsk (18,4%), Poznań (18,2%) i Wrocław (16,7%).